

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

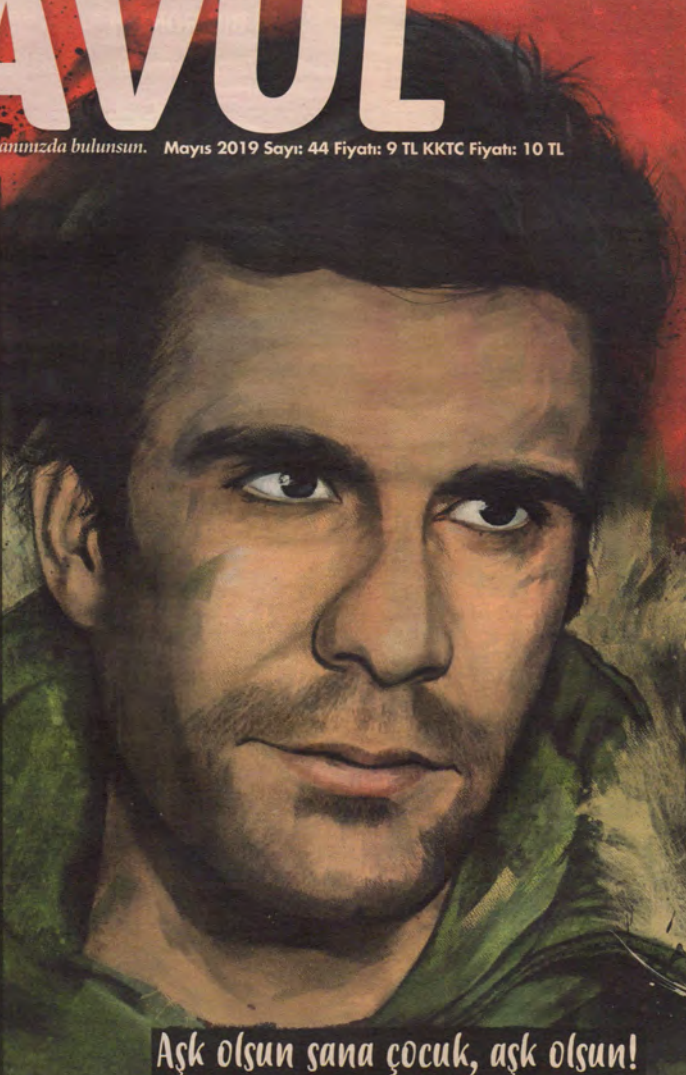
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BAVUL

Hayat bir yolculuktur, yanınızda bulunsun. Mayıs 2019 Sayı: 44 Fiyatı: 9 TL KKTC Fiyatı: 10 TL

Zülfü Livaneli
Ataol Behramoğlu
Şükrü Erbaş
Ercan Kesal
Gökhan Horzum
İsmail Saymaz
Şermin Yaşar
Ali Murat İrat
Zehra Çelenk
Nevşin Mengü
İrfan Değirmenci
Otisabi
Ayşen Şahin Aksakal
Emre Kongar
Haydar Ergülen
Evrin Kuran
Selen Baranoğlu
Alpay Erdem
Esin İris
Murat Tırpan
Ali Deniz Uslu
Orhan Aydın
Pınar Ergün
Muzaffer Gümüşsu
Sinem Keyik
Y. Emre Ceren
Derya Aydoğan
Burak Ağdemir
Selin Kalkan
Önder Abay

Aşk olsun sana çocuk, aşk olsun!

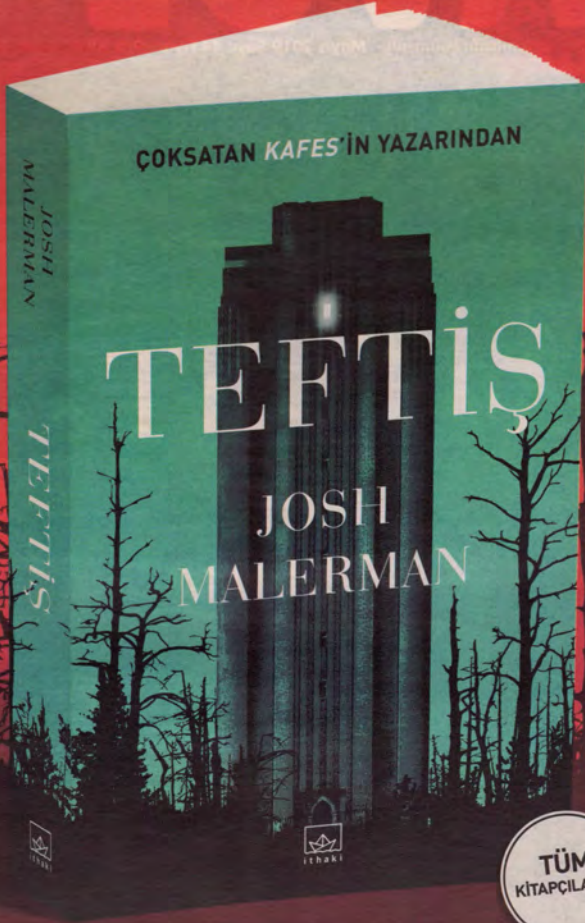
Can Yücel

Mehmet Ali & Akşan Sıraşlız PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

BİR DÜNYA FENOMENİ **KAFES**'İN YAZARI **JOSH MALERMAN**'DAN
DİSTOPYAYLA KORKUYU BİRLEŞTİREN, **TÜYLER ÜRPERTEN**
YEPYENİ BİR ROMAN

"Daha önce hiçbir oğlan Teftiş'te başarısız olmamıştı."

Instagram: /ithakiyayinlari
Facebook: /ithakiyayinlari

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İt Mehmet Ali & Akşamsefası

İnternet Sitesi: www.ithaki.com.tr

Genel Dağıtım

PUNT

BAVUL

Aşk olsun sana çocuk, aşk olsun!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Can Yücel

KENDİNE AİT BİR ODADA

Virginia Woolf

Bir kadın olarak benim ülkem yok.
Bir kadın olarak kendime bir ülke
istemiyorum. Bir kadın olarak benim
ülkem bu dünya.

İngiltere'nin bilinen yazarlarından birinin kızı olan Virginia Woolf 25 Ocak 1882'de Londra'da dünyaya gelir. Okula gidemeyen yazar, babası tarafından evde eğitim görür. Entelektüel bir ailede, diğer entelektüellerin de olduğu bir evde büyüyen yazar, kendini geliştirme fırsatı bulur. 1895'te kısa hikayeleri gazetede yayımlanmaya başlanır.

Virginia Woolf'un 13 yaşındayken annesini kaybetmesi hayatında büyük bir etki bırakır. Yazar ilk zihinsel çöküntüsü bu dönemde yaşar. Daha sonraki iki yılda ona annelik eden üvey kız kardeşini de kaybetmesiyle devam eder. 1897 ile 1901 yılları arasında King's College'da kadınlar bölümünde bazı derslere katılır. Burada kadın hakları hareketinin öncülerile karşılaşma ve etkileşime geçme şansı bulur.

Erken yaşlarından itibaren babasının yazması için cesaretlendirdiği Virginia Woolf 1900 yılında profesyonel olarak yazmaya başlar. Ancak 1904 yılında babasını kaybetmesiyle tekrar bir zihinsel çöküntüyle sonuçlanır. Yazar, kardeşleriyle birlikte Bloomsbury'ye taşınır. Bu taşınma bir dönüm noktası olur. Bloomsbury grubu olarak bilinen entelektüellerden oluşan bir grubu oluştururlar.

*Kendimi sana doğru savuracağım,
yenilmeksizin ve boyun eğmeden, ey ölüm!*

1912 yılında Leonard Woolf ile evlenir. Çift 1917'de Hogarth Press adıyla bir yayinevi kurar ve Virginia Woolf'un ve daha birçok yazarın eserlerini basarlar. 1915 yılında ilk romanı *Dışa Yolculuk* yayımlanır. En ünlü romanı *Mrs. Dalloway* 1925'te, *Deniz Feneri* 1927'de, *Orlando* ise 1928'de yayımlanır. 1931 yılında *Dalgalar* yayımlanır.

Neredeyse bütün hayatı boyunca zihinsel hastalıklarla boğuşan yazar birçok defa hastaneye yatırılır, en az iki defa da intihara teşebbüs eder. Bipolar bozukluk olarak teşhis konda da hayatı boyunca etkili bir tedavi almamıştır.

*Sözcüklerin dumandan halkalar gibi çevremde
dolandıklarını göremediğimde, bilin ki
karanlıktaaym - hiçim.*

Denemeleriyle de tanınan yazar, özellikle 1970'lerde feministler oldukça eleştirilen *Kendine Ait Bir Oda*'yı 1929'da yayımlar. Yazdıklarıyla, düşünceleriyle kadınları etkileyen bir yazar olan Virginia Woolf eşcinselliğini, kadınlarla olan ilişkilerini de saklamamış, hayatı boyunca atarakil boyunduruğa karşı durmuştur.

Virginia Woolf kitaplarında kendisini bulabileceğiniz yazarlardandır. Bilinç akışı tekniğiyle yazdığı romanlarında, mektuplarında, denemelerinde ve ciltlerce devam eden günlüklerinde bir kadının, bir meraklının ve bir mücadelenin izlerini sürebilirsiniz. Hastalığının etkisiyle, edebiyatta birçok kadına yapılmaya çalışıldığı gibi "deli" etiketine sıkıştırılsa da muzip, zeki, sosyal bir kadındır.

28 Mart 1941 günü bir nehirde hayatına son verir. Ardında son olarak eşine yazdığı mektubu kalır.

*Sevgilim,
Yeniden delirmek üzere olduğumdan eminim.
O korkunç dönemlerden birine daha göğüs
gerebileceğimizi sanmıyorum ve bu sefer
toparlanamayacağım da.
Sesler duymaya başladım. Dikkatimi bir
şey üzerinde toplayamıyorum. Ben de
yapılabileceklerin en iyisi gibi görünen şeyi
yapıyorum. Sen bana mümkün olan en
büyük mutluluğu verdin. Birisi başkası için ne
yapabilirse, hepsini yaptın. Sanmam ki başka
iki kişi bidden mutlu olmuş olsun, bu korkunç
hastalık gelene kadar. Artık onunla mücadele
edemiyorum, hayatını zehir ettiğimi biliyorum,
ben olmasam çalışabilirirdin ve biliyorum ki
çalışacaksın. Görüyorsun ya, bunu bile doğru
dürüst yazmıyorum. Okuyamıyorum. Söylemek
istediğim şu, hayatımın bütün mutluluğunu
sana borçluyum. Bana karşı hep sabır
gösterdin ve inanılmayacak kadar ıyıydın. Bunu
söylemek istiyorum-bunu herkes biliyor-biri
beni kurtarabilseydi eğer, o sen olurdu. Senin
ıyılığın kesinliği dışında her şey benden gitti
artık. Hayatını daha fazla zehir edemem.
Sanmam ki başka iki kişi bizim olduğumuz
kadar mutlu olsun.*

V.

İSMAİL SAYMAZ

“ **Muhtar Süleyman'ın sözünü bitirmesini beklemeden ayaklandı, Poşa Lokman. Çayıra çakılı atın zincirini söküp sırtına bindi. Dere boyunca dörttnala sürdü atını. Islak bir karanlık, Poşa Lokman'ın "Aycan, kızım!" bağırışlarıyla silkiniyordu.** ”

Poşa'nın kızı

Poşa Lokman ile kızı Aycan, seher vaktinde Gocukur'a girdi. Sait'in harmanında yüklerini devirip çadırlarını kurdular. Yusufeli'nden beri kaç kasabadan geçtiklerini, kaç dağdan aşkıtlarını ve kaç göze başında bayat ekmeği islatıp ısıra ısıra yediklerini hatırlamıyorlardı bile. Aycan, çadırın önünde taşlardan ilkel bir ocak kurdu. Ocağa doldurduğu çalı çırpıları ve tezek parçalarını, kuşağına gizlediği kibritle tutuşturdu. Babasının kalayladığı çaydanlığı ocağa sürdü. Çay suyunun kaynamasını beklerken, çaprazdaki sağlık ocağını seyrekoyuldu. Sıhhiye Osman, kapıda belirince göz göze geldiler. Mahcup ve âşıkıtlar.

Lokman, olan bitenden habersiz, uzandığı çadırın aralığından kızını izliyordu. Yaşaran gözlerini sigara dumanı ardında gizleyerek, "Sanki anası..." diye iç geçirdi.

Ah, Sermiye! Ah, şu Erzurum'un yedi yaylasına bedel olanım. Sahipsizliğim, fukaralığım, elekçiliğin canı çıka, ah. Dün gibiydi: Tortum Çayı'nın yamacına çadır kurmuşlardı. Gece... Yağmur damlaları bir kurşun gibi çadırın tepesine vuruyor. Yağmur vurdukça çay kabarıyor. Silkinen bir kısrak gibi, ağaçları kökünden koparıp kayalara savuruyor. Yetiş, dedim, kurban olduğum Allah, Poşa Lokman kulunun imdadına yetiş.

Aycan, ufak. Belki sekiz aylık, belki değil. Başımiza gelenden habersiz, Sermiye'nin memesini emiyor. "Kalk, gı" dedim, Sermiye'ye, "Kalk da gidelim." Aycan'ı kucağıma almıştım ki çadırı yutan bir afatın avucuna düştük. Yarabbi, dedim, Nuh nebiyi yolla ki, bizi kurtara... Sermiye'yi en son çayın içinde, tutunduğu bir ağaç dalıyla sürüklenirken gördüm. Uzakta, Sermiye'yi içine aldı köpükler. Bağırırım, çağırdım, çırpındım; Allah yanına aldı.

Tufandan ve Sermiye'den sonra bir daha evlenmedi, Poşa Lokman. Semerin bir yüzüne eleklerini, diğerine Aycan'ı koyup Tortum'un, İspir'in, Bayburt'un sulak kasabalarını, kıraç köylerini gezdi. Poşa Lokman'ın çadırda örüp yaptıklarını ev ev gezerek satmak, Aycan'ın işiydi. Gün oldu, eleği satıp canlı tavuk aldı; gün oldu, bir küleğe bir tulum peynir, bir boncuklu bileziğe beş sıcak ekmek aldı. Geçinip gittiler baba-kız.

Bakıyor çadırın aralığından, Poşa Lokman. Serpilmiş ve güzelleşmiş Aycan.

Anası Sermiye gibi, teninin rengini dut pekmzinden, gözünün rengini yosun yeşilinden almış. Sanki harmanda yürümüyor da, yavru maral gibi taştan taş sekiyor. Sektikçe saçları salıncak gibi belinde savruluyor. Sen, Allah'ın kâinatı özenerek yarattığına delil misin, Poşa Lokman'ın kızı? Yaşarangozleri ha kapandı, ha kapanacak.

Poşa Lokman, yatısezanı okunurken uyandı. Aycan'ı çadırın içinde göremedi. Elek-külek satmaya gitmişti diye düşündü. Fakat dünden hazır ettiği elekler, çuvaldan çıkarılmamıştı. O halde? Telaşa kalktı, cızlatvetlerini ayağına geçirip el fenerini yaktı. Harmana, çeşmeye, caminin avlusuna, şadırvana, okulun çevresine bakındı. Çay kenarına indi, Pirtos Tepe-si'ne çıktı, bostanlarda dolıştı. Sanki yer yarılmış da içine girmiş, gök yarılmış da göğe ağmıştı. Kasaba uzaktı, telefon yoktu. Muhtar Süleyman'ın kapısını çalmaktan başka bir çaresi kalmamıştı. Muhtar namazı yarıda kesmesi olmasına söylenerek, kapıyı açtı. "Akranlarıyla sohbe dalmıştırm Lokman" dedi, "Gençtir. Çıkar gelir. Var git çadırına" dedi. Sağlık ocağının yanındaki keçi yolundan geçerek, çadıra doğru yürüdü. Sıhhiye lojmanının ışıkları sönmüştü. Poşa Lokman, evi aydınlık görse sıhhiyenin camını tıklatacak, Aycan'ı soracaktı. Genç adamın bu kadar erken uyumasına şaşarak, yoluna devam etti.

Çadırda, Sermiye'nin yadığarnı, Aycan'ı beklerken uykuya daldı.

Muhtar Süleyman'ın "Kalk ola Poşa Lokman" diye seslenmesine uyandı.

Çadırın muşambasına yağmur damlaları vuruyordu.

- Hayırdır muhtar?

- Kalk, senin kızı görmüşler.

Aycan yoktu. Poşa Lokman, kızının gelmediğini fark etti. Sordu:

- Nerede?

- Gece sıhhiyenin evindeymiş. Günahı boynuna. Kızı sabaha karşı evden kovmuş. Aycan, sıhhiyeden çıkınca derece yürümüş.

Muhtar Süleyman'ın sözünü bitirmesini beklemeden ayaklandı, Poşa Lokman. Çayıra çakılı atın zincirini söküp sırtına bindi. Dere boyunca dörttnala sürdü atını. Islak bir karanlık, Poşa Lokman'ın "Aycan, kızım!" bağırışlarıyla silkiniyordu. Biraz uzakta genç bir kız, tünediği taşın üzerinden, ayaklarının ucunda çağıldayan tufana bakıyordu.

İRFAN DEĞİRMENCİ

Meryem ile Yusuf

İrfan Değirmenci'nin Bir Uyuşup Uyanalım adlı romanından...

Günaydın böceğim, yine mi benden önce uyandın? Çayı demleyeyim mi?" derken esniyordu Meryem. 30'lu yaşların ortasında ama 20'lerinin başında görünen beyaz tenli, çilli yüzlü, minyon bir kadındı. 1.65 boyunda ya var ya yoktu. Hayatının tek aşkı, biricik erkeği Yusuf gibi o da öğretmeni. Yusuf atama bekleyen Türkçe öğretmeni, Meryem ataması yapılmış tarihçiydi. Bu sabah ilk derste yani yaklaşık iki saat sonra kavimler göçünü anlatacaktı Meryem.

"Be ya koca Resmîye'nin torunu, çayı demleyeyim mi diye sorduğun kabahat. Rahmetli nenen yaşasaydı şimdiye çoktan böreği fırından almıştı" diye banyodan seslendi Yusuf gülerlek.

Meryem'in babaannesi Resmîye Hanım, 1950'de 2 çocuğuyla kendini Edirne'de bulmuştu. Bulgaristan, o yıl on binlerce Türk'ü sınır dışı edip Türkiye'ye göndermiş, trene binerlerken de yanlarına hiçbir eşyalarını almalarına izin vermemişti. Resmîye Hanım, genç yaşta eşini kaybetmiş olmaktan dolayı evin tüm işlerini bir başına çekip çevirirdi, gözü açıktı. Bulgar, 'ziynet eşyası dahil hiçbir eşyaya izin yok' diyor ama kıyafetlere karışmıyordu. Elde avuçta ne var ne yoksa komşularına satıp çarşıdan en pahalısından iki kürk almıştı Resmîye Hanım, büyük kürkü kendisi giydi diğeri 10 yaşındaki kızı Bakiye'ye giydirdi. Edirne'ye varır varmaz ilk iş o iki kürkü satıp parasıyla küçücük bir tarla aldı, ev yaptı tarlanın kenarına, iki çocuğunu doyurdu, Bakiye'yi okula yazdırdı, oğlunu, Naim'i tarlaya gönderdi. Resmîye Hanım, marifetliydi, her iş elinden geliyordu. Traktör bile aldılar sonra, güzel kokulu maye şekilli sabunlar yapıp satmayı bile öğrendi zamanla. Geldikleri yıl, Edirne çarşısı ve hatta İstanbul, Bulgaristan'dan gelme siyah kürklerle dolmuş ama her kürkünü satan parayı Resmîye Hanım gibi akıllı kullanmayı

başaramamıştı.

"Nasıl da özlüyorum Resmîye Ninemi, nur içinde yatсын" diye iç geçirdi Meryem, sonra gözü banyodaki kocasına ilişti. "Kapıda hazır olda elimde peşkirle bekleyip tıraş kolonyanı da tutayım istersen. Sahi öyle bir kız olsam beni daha mı çok severdin acaba?" dedi Meryem öğretmen, kız gibi yaptı.

"Ben seni her halinde seviyorum dağ çiçeğim, hem sana hizmet etmekten hoşlanıyorum. Haydi hemen sen de gir banyoya, ben kahvaltıyı hazırlıyorum" dedi Yusuf. Meryem, yeni tıraş olmuş kocasının yanağına bir öpücük kondurdu. Yusuf, zamanı dondurmamak, dışarıdaki her şeyi dışarıda bırakmak, bu evde dağ çiçeğiyle bin yıl böyle bu sabahki gibi, şu anki gibi kalmak istiyordu. Sabahların mutlulukla bir ilgisi olmalıydı...

Şırnak'ta her sabah annesi Mizgin'in getirdiği taze ekmeğin kokusu ile uyanırdı Yusuf Türkkan, tereyağını sıcaık ekmeğin içine boca edince dört kardeşin en küçüğü olan Yusuf'un ağzı kulaklarına varırdı, en büyükleri inan gelip ensesine vurup elinden alırdı ekmeğini, evde kovalamaca başlardı. 20 koyunları vardı. Yusuf'ta küçük ablası Berivan, neredeyse koyunların hepsine birer isim takmışlardı, büyük ablası Derman, onlara kızardı, "Yarın kesildiklerinde ağlarsınız sonra" derdi. Derman ablası, Yusuf okula başladığı yıl evlendi gibi, düğününde knalı koçlar kesildi. Koyun isimleri kaldı aklında o yıllardan geri, ekmeğin kokusu, annesinin kucağı ve bir de silah sesleri. Babasını o doğmadan üç ay önce aralarından almış olan silahların

sesleri... Okula başladığı ilk gün adını soran öğretmenini anlamamıştı Yusuf, oysa evde sıkı sıkı tembihlemişti ablası Berivan, "Adın ne demek, nave te çiye demek. Yusuf Türkkan diyeceksin." Berivan, akıllı kızdı, kocaman simsiyah gözleri vardı, akıl fıskırırdı gözlerinden, ezberi çok kuvvetliydi. Renkli televizyon eve girdiğinde izledikleri ilk dizide görmüştü Perran Kutman'ın canlandırdığı

Perihan Abla'yı, çok sevmişti, dizinin jenerik müziği hep aklındaydı...

Meryem, yeni tıraş olmuş kocasının yanağına bir öpücük kondurdu. Yusuf, zamanı dondurmamak, dışarıdaki her şeyi dışarıda bırakmak, bu evde dağ çiçeğiyle bin yıl böyle bu sabahki gibi, şu anki gibi kalmak istiyordu.

Bu mahallede yaşar bizim Perihan Abla Küçük büyük herkesin dostu Perihan Abla

Öğretmeni Berivan'a adını sormuştu ilk derste. Küçük kız Berivan yanıtını verince öğretmeni beğenmemiş olsa gerek sınıfta ona hep Perihan Türkkan demişti.

Berivan, Perihan Abla'yı da okulumda çok sevdiği için yeni ismine hiç itiraz etmemişti. Öğretmenlerin isim konusundaki hassasiyetini biliyordu Berivan, Yusuf'u sıkı sıkı tembihlemesi bundandı.

Mizgin ana, büyük oğlu İnan dağa çıktığında kapattırdı televizyonu, haberleri izlemek televizyonda Hayat Bilgisi dizisi oynuyordu, Berivan kucağında 6 aylık bebeği kardeşini uğurlamaya geldiği Mizgin ananın evinde pür dikkat Perran Kutman'ın canlandırdığı Afet Öğretmeni'ni izliyordu. Yusuf'un nisanıslı Meryem, mustakbel büyük görümcəsi Derman'dan yemek tarifleri alıyordu...

ŞERMIN YAŞAR

‘İyi ki bitmiş’

“İyi ki bitmiş” demişsin, duyduğum, onu da duyduğum Muazzez. Senden gelen haberleri arka daşlar laf arasında söylüyorlar. “Oğlum, geçen gün Muazzez’i gördüm, senden bahsettiği, iyi ki bitmiş, dedi. Sen de unut artık şunu” falan diye çıkıyor onların ağzından ama bana sanki şöyle geliyor: Gökyüzünde bir beyaz güvercin, ağzında bir zarf... Muazzez, Muazzez diye kanat çırparak iniyor gökten aşağıya. İsminde üç kuş çırpınışı var senin, Mu-az-zez diye uçuyor güvercin. Yüreğim ağızda bekliyorum aşağıda. Gelip, uzattığım elimle konuyor sanki, gagasındaki zarfı bırakıp gidiyor. Giderken ne dediğini duymuyorum, çünkü o sırada yanıyorum Muazzez... Zarf kapalı, dudaklarınla mühürlemişsin, mühürü öpüyorum önce. Sonra diyorum “Buraya dudagı değdi, şuraya da parmakları değmiştir, üstüne kokusu simniştir.” Zarfın tamamını öpüyorum Muazzez, zarfı koynuma alıp yataşım geliyor, zarfın elinden tutup gezesim, zarfıla çay içesim, zarfı Muazzez diyesim geliyor... Sonra açıyorum, içinden gelcinklik tarlaları çıkıyor

sanki, sıcak rüzgârlar esiyor, şelaleler akıyor, kuşlar şakıyarak çıkıyor, içinden sen bakıyorsun Muazzez. Tarlalarda koşup şelaleler geçtikten, kuşları sayıp seni öptükten sonra okuyorum yazdığını. Beyaz kâğıda altın yaldızla yazmışsın viddansız. ‘İyi ki bitmiş...’

Heee Muazzez, bence de iyi ki bitmiş. Allah var, ayrılık bana da yaradı.

Hayal gücüm geliştii misal. Eskiden böyle değildim. Gördüğümün ötesini görmezdim. İki boyutlu yaşamdan boyutlar arası yaşama geçtim. Artık dünyadaki her şey seninle bağlantılı Muazzez. Sabah güneş doğuyor, diyorum “Muazzez de aynı böyle, dünyada bir tane.” Bir der’in nefes alıyorum, diyorum “şimdi olaydı, kokusu burnumdaydı.” Yüzümü yıkıyorum, “su” diyorum, “sanki Muazzez’in elleri yüzümde geziyormuş gibi.” Bahçedeki söğüt rüzgârda sallanıyor, diyorum “Muazzez bu, bu onun saçları.” Dalına bir kuş konuyor, diyorum, “geldi, kuş oldu da geldi.” Az ilerde bir gül görüyorum, diyorum “bu Muazzez’in

dudakları değilse ben de insan evladı değilim.” Başımı gündüz yukarı kaldırırsam gözlerimin mavisini, gece kaldırırsam saçlarının siyahı. İyi ki bitmiş hakikaten. Bitmeseydi sabah kalkar, yüzüne bakar, saçını koklar, dudagından öper güne öyle başlardım mesela. Ne sırıdın. Hiç yaratıcı değil. Uf kumu açtın Muazzez. İçimdeki üçüncü sınıf şairi uyandırdın. Bitmeseydi şu saatte sarılıp uyuyorduk, bak şimdi seni sayıkliyorum.

İyi ki bitmiş; olmayan kimya bilginle eve laboratuvar kurmalara kalktım sayende Muazzez. Konunun sindiği her şeyi topladım. O kokuyu ordan sıyrıp bir şişenin içine falan saklayabilsem dünyanın en mutlu adamıydım. Denedim, yapamadım. Onu yapabilsem bir sonraki fızda bakışlarını toplardım. Şuraya da bakmıştı, buraya da değmişti gözü, şuraya bakarken gözlerini kırmış, şu pencerede dalıp gitmişti der, bakışlarını başka bir şişede damıttırdım. Onu başarısam; dokunuşlarına takardım kafayı. Parmak izlerini toplardım üzerinden. Yorgani açarkenki o el hareketin

**Ufkumu açtın
Muazzez. İçimdeki
üçüncü sınıf
şairi uyandırdın.
Bitmeseydi şu saatte
sarılıp uyuyorduk,
bak şimdi seni
saykılıyorum.**

orda duruyor, çay bardağını kavrayışın, elektrik düğmelerine kaç diye indirişin, giderken kapının kulbuna son dokunuşun... Hepsi duruyor. Bütün hareketlerini, adımlarını, oturuşunu, dokunuşunu, parmak izlerini, varlığının havada bıraktığı rüzgârı toplar; onları seyrettirdim. Düşüseneye beher kapta hayaletin kayıyor... Varsın, ordasın, ama yoksun... Fakat fen hiç ilerlememiş Muazzez, seni geri getirmenin formülünü bulamadık ya, bırak Nobel ellerin olsun.

İyi ki bitmiş Muazzez; itikadımı sağlamlaştırdın. Her gün adım adım isyana sürüklendim, annemden sıkı bir tokat yedim Muazzez, çarpılırsın tövbe de, diye sarıldı geçirdikten hemen sonra. Çarpıldım zaten anne, daha nasıl çarpılayım diye ağladım dizlerinde. Tövbe de, dedi vardır bunda da bir hayır... Beni terk edişini, hayırlara vesile kılmak için didiniyorum epeydir Muazzez. Yağmur duasına çınkarlar gibi senin duana çıkıyorum her sabah. Oldukça sakın, oldukça temkinli, oldukça nazik başlıyorum, iyi halden kazanırım diye teknik hazırlanıyorum. Diyorum "Muazzez'i bir zaman hayatıma

dahil ettiğin için teşekkürler Allah'ım, onu benden almanı da saygıyla karşılıyorum, tabii her şey bizim için, lütfun da hoşkahrın da, tamam ama yine de Muazzez'i geri veremez misin?" Annem "Bak gör, daha iyisi nasip edecek Allah sana" diyor ama ben daha iyisini istemiyorum Muazzez. Daha iyisi de Nobel'i alanın olsun.

Doğru dedin, iyi ki bitti tabii de, ben de bittim be Muazzez. Beceriksizliğimle, yeteneksizliğimle yüzleştim. Sesim güzel olsa senin adına türküler yakardım, ellerim çamur tutsa toprağa şekline verirdim, yüzün gözümün önüne geldiğinde parmağımı oynatabilsen portreni yapar, dokuma bilsem adını dokurdum Muazzez. Ne yerimden kalkacak takatim, ne yeni bir şey öğrenecek mecalim var. Bunlar in yerine yokluğunda kendime inanılmaz meşaleler buldum. Olmayacak şeylerin Hayalini Kurma Federasyonu olsa, başkanı ben olurum Muazzez. Bir gün bana telefon edersen nasıl açacağımın, nasıl alo diyeceğimin hayalini bin kere kurdum. Seni yolda görürsem ne yapacağımın, kapiyı çalarsan dürbünden sana kaç dakika bakacağımın, markette karşılaşırsak alışveriş arabasını nasıl kenara çekeceğimin, şans eseri aynı hastanenin aciline kaldırılsak kalp atışlarının ritminin, yağmurlu bir günde aynı taksiyle binerek eğer takside çalan müziğin, seni bir başkasıyla görürsem nasıl yitkunaacağımın, karlı bir günde elimde bir kulo portakalla yürürken seni gördüğümde yere düşürdüğüm portakalların karlar üzerinde düşüş hızının, bir kitapçada rafların arasında senin kokunu duyurvermenin hayalini her kurdum Muazzez. Her şey hazır, bir sen eksiksin. Bitmeseydi, tek meşguliyetim sen yanımda otururken yüzüne bakmak olurdu. Bitti de aklım yolunu buldu.

İhtisas alanım oldun Muazzez. Dosya dosya dizdim seni hayatımın raflarına. Bende ki bilgi ananda babanda yok, sen kendini bilemezsin benim seni bildiğim kadar Muazzez. Söylemek istemedim ama yakın çevrem başka biri konusunda ısrarlı. Fakat sen giderken kalbimin Misak-ı Milli sınırlarını çizdin de gittin Muazzez. Kalbim sadece Muazzez'indir ve kat'a parçalanamaz. Bundan sonra istikbalimi Muazzez belirleyecektir. Yokluğunla gelen kapitülasyonlar aynen devam. Alınan bu kararlar ışığında kartografyaya sardım, yokluğunun haritasını çıkarttım. Kuzeyde, güneyde, doğuda, batıda tüm sınırlar senle başlıyor, senle bitiyor Muazzez. İtalya nasıl çizmeye, kalbim de kuş bakışı bakınca dudakların işt. İyi ki bitmiş Muazzez, bitmeseydi, kalbim, ben hayatta kalayım diye öyle kendi kendine kan pompalayacaktı. Şimdi öyle mi, bak. Garibim; hayatta kalmak için, bana rağmen bağımsızlığını ilan etme peşinde. Sahi Muazzez; sensizliğin yüz ölçümünü ne?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rante.org>

**22. UÇAN SÜPÜRGE
ULUSLARARASI KADIN
FİLMLERİ FESTİVALİ**

nd
22

**FLYING BROOM
INTERNATIONAL
WOMEN'S FILM FESTIVAL**

23-30 MAYIS MAY'19

HİKAYET 22.0

Mayıs'ta Ankara'da Süpürge Uçuyor.
Festival Baharı sürüyor!

Ankaralıların her yıl baharı film festivaliyle karşılıyor...

Bu yıl rekor düzeyde bir başarıyla 1721 film, Uçan Süpürge aracılığıyla Ankaralı seyirciyle buluşmak istedi.

Kadın yönetmenlerin çektiği uzun ve kısa metraj filmler, belgeseller ve animasyon filmlerden oluşan programıyla festival her bin jüri üyesi tarafından üç ay Program, Büyükü Fenerde izleyiciyle buluşmak için hazır...

Beş Kitadan Kadın Filmleri Festivali Geliyor

Bu sene 23-30 Mayıs haftasında Uçan Süpürge, Ankara'da dünyamın beş kitasından gelecek kadın filmleri festivaline açılıyor.

Programa dair detaylı bilgiyi Uçan Süpürge'nin sosyal medya hesaplarından ve www.ucansupurge.org.tr sitesinden ulaşabilirsiniz.

BAVUL

Canlıya

**UÇANSÜPÜRGE
KADIN**

ŞÜKRÜ ERBAŞ

Yazma tutkusunu

Sanırım aşıkta olduğundan çok daha ağır, yüce, onaran, yıkan, kuran bir doyumsuzluk. Aşktan bir farkından söz edecek olursak, yazma tutkusunu insan ancak bir başına yaşayabilir.

Yazma tutkusunu... tutku dediğimizize göre, kuşkusuz yazımsal bir metinden söz ediyoruz. Yoksa akşamlara kadar bütün özel-resmi kurumlarda, herkes her konuda saçasavura, sıkıladöküle, klişeler üretirek, tekrarı tüketerek, bir işkence halinde yazıp duruyor. Bu adlandırılmadaki ön kabul, hemen her edebiyat yapıtının ancak bir tutkuyla var olacağıdır ve bu doğrudur. Bütün iradenizi teslim alan bir yaratma arzusu. Dünyayı üç nokta beş harfe indirmiş bir yakıcı yüceltme. Yunus Emre'nin, "sevdiğimi söylemezsem / sevmeğe derdi beni boğar" dediği türden bir boğuntu. Yıkıcı bir huzursuzluk. Sonra iç içe geçmiş halkalar gibi birbirini içinden

yürüyüp giden büyü bir yol. Öyle bir yol ki bitti dediğin yerde yeniden başlayan bir sonsuz büyü.

Sanırım aşıkta olduğundan çok daha ağır, yüce, onaran, yıkan, kuran bir doyumsuzluk. Aşktan bir farkından söz edecek olursak, yazma tutkusunu insan ancak bir başına yaşayabilir. İkinci bir insanı kabul etmez. Leonardo da Vinci'nindi söz: "Sanatçı, senin bütün kudretin yalnızlığındadır. Biryle beraber sen yarı yarıya kendinsindir. Dostların daha çoksak berbat." Bir paradoks mudur bilmem; bu tutku, yaratım sürecinde nasıl bir başına yaşanırsa, yazma edimi bittiğinde bütün bir dünyayla yaşanır.

Edebiyatın toplumsal sorumluluklarından, eğitici yönünden, "görev"lerinden, insanın başka hayatlara karşı "borç"larından ne kadar söz edersek edelim, yaratıcısının ruhunu hallaç pamuğuna çeviren bir arzu olmadan, her şey sadece bize özel bir yaşantıya dönüştürülmeden, yazmaya oturan kişiyi oturduğu kaideден koparıp, her seferinde bir başka kaideye yerleştiren bir huzursuzluk olmadan hiçbir edebiyat yapıtı ortaya konulamaz. İnsanın, hem kendisini hem dünyayı, yaşamı olduğu kadar ölümü de durmadan var eden bu büyü güzellığı olmasaydı, sanırım biz henüz ateşi, tekerleği, yazıyı, sanat ve bilim denen mucizeyi bilmeyecektik.

ATAOL BEHRAMOĞLU

Metin Eloğlu

"Hasan değil sen değil sürahiyyi kim kırdı..."

Okuduğumda zihnime çakılmış, yıllardır orada durmakta olan bir dize...

Metin Eloğlu'nun "Horozdan Korkan Oğlan" adlı kitabından, "Bakla" adlı şiirini ilk dizesi...

Nedir bu dizede çekici olan, akıldan kalmasını sağlayan?

Öncelikle, söze bu apansız giriş...

Soru ve ünlem vurgularının bir aradılığı... Bir hesap soruşu... Fakat hesabı sorulan şeyin çok da önemli olmayışı... Kim olduğunu bilmediğimiz Hasan diye biri...

Arka arkaya diziliveren bu sözcükler toplamının zihinde ve (ve kulakta) yarattığı etkinin bir nedeni de parmak hesabıyla 14 hece oluşturulması olabilir...

Fakat asıl etki, hiç kuşkusuz, konuşma dilinin o eşsiz akıcılığında ve böylece de karşımıza bir anda günlük yaşamın tadının, gerçekliğinin, büyüünün çıkivermesidir...

Derken birinciyi çoğaltan, sanki bir roman kahramanlarını ve belki romanın sorunsalının ipuçlarını duyumsatan ikinci dize: "Eltin mi, enişten mi, pekâlâ ben neciyim..."

Topu topu dokuz dizelik bu kısacık şiirin bütünü okunduğunda, sanki en çok iki odalı bir gecekondu evinin içindeki yaşam, darışıklığıyla, sıkıntılarıyla, içindeki bebekte ve her şeye karşın içerdigi capcanlı yaşama sevinciyle, sevecenliğiyle

gözler önüne seriliyor...

Şiirin bütün yükünü taşıyan, ilk iki dizedeki sitemli seslenişleri bir anda sevgiye, şefkate dönüştürüveren şu olağanüstü güzellikteki bitiş dizesine bakınız: "Tırnakların uzamış, baklamız kaldı mı dün gecedden..."

Şimdi yaşıyor olsa, boynuna sarılsam, "Metin ağabey, ne güzel şairsin, ne güzel adamsın" diyebilsem isterdim...

Ustaların ustası sözünün, bizim çağdaş şiirimizde en çok yakışacağı şiirimizdir.

Örneğin benim en sevdiği ustalarımızdandır.

Şiirlerimdeki konuşma dili tatlarının başlıca kaynaklarından biri, onun özellikle de adını andığım bu kitabındakiler başta olmak üzere, yanı sıra da "Düdüklü Tencere" ve "Sultan Palamut" adlı kitaplarındakilerdir...

Özellikle bu ilk kitaplarında yer alan şiirlerindeki konuşma dili tatları, yanı sıra ironi ve toplumsal eleştiri özellikleriyle Can Yücel ve Cemal Süreya şiirini

etkilemiş bir şair olduğundan kuşku duymuyorum.

Buna karşı adının sözünü ettiği şairlerimizden çok daha az bilinir olması, ülkemizde şiir eğitiminin yok denecek düzeyde olmasının ve sosyal medyadaki bulaşıcı modaların, yalan yanlış yinelemelerin, derinliksiz zevk ve sığ algıların bir sonucu olması...

Konuşma dilindeki şiirin açığa çıkarılmasının, dilin konudan kimi kez neredeyse bütünüyle arındırılarak "bizatihi" şiir oluşunun ilk büyük ustası, bu alanda bir deha olduğuna rahatça söyleyebileceğimiz Orhan Velidir.

Metin Eloğlu ustası Orhan Veli'den de alarak şiiri "Montör Sabri"lerin, "Süleyman Efendi"lerin ev içlerine taşımıştır.

Benim Metin Eloğlu'm sözünü ettiğim bu kitaplarda, onlardaki şiirlerdedir.

Sonraki yılların ürünü "Türkiye'nin Adresi" ve özellikle "Yumuşak G" adlı kitaplarındaki şiirlerde şiirin bu kez sözcüğe indirgenişi ve son haddindeki bir soyutlamacı yaklaşım ise, bence bu büyük şairi kendi şiir yaradılışından uzaklaştırmış, şiirini çok dar bir alana sıkıştırarak bu şiirin daha da geniş ufuklara açılmasına engel oluşturmıştır.

**Metin Eloğlu,
Ustaların
ustası
sözünün,
bizim çağdaş
şiirimizde en
çok yakışacağı
şiirimizdir.**

Bakla

Hasan değil sen değil sürahiyyi kim kırdı
Eltin mi enişten mi, pekala ben neciyim
Gürledi gitti ulu bahar, şimdi Hasan da uyanır, bir kuş öter yazları
Çat kapı biri gelir, ne kuş kor bende ne Hasan
Yapraktı boşunaydı maviydi ama
Yamayıp yaydığın şu pazen kilim
Bak yorgunsun güzelisin, çık bir hava al istersen
Acıkmıştır o, susamıştır o, o daha bebek
Tırnakların uzamış, baklamız kaldı mı dün gecedden

EŞÇİL

Aşksa bu, ben buna varım, günlerim sıgı;
Gündüze de kalasın diye sevdim seni gecedden
Eşçillim ben, ben buyum, ne güzel huy bu;
Bir hız gelsen, hemen olsun, sonra yazlar;
Bunca yıldan tatmadığım bir traça balığı;

Belki gözlerinin kıymığı şu denizler!

(Horozdan Korkan Oğlan)

ZÜLFÜ LİVANELİ

Şiir, bilinç ve hastalık

Prag'da her yıl önemli bir edebiyat festivali yapılır. Konuşmaların, okumaların sadece kapalı salonlarda kalmadığı, okurların caddelerde yazarlardan imza toplayıp koleksiyon yaptıkları bu festivale yakışan bir kültür şehridir Prag.

2010 yılında festivalin açılışını yapma onurunu bana vermişlerdi.

Bu görevi seve seve yerine getirdim ve sonra eşitli açık oturumlara, panellere katıldım. Edebiyat panelleri büyük tiyatroalarda yapılıyor ve salonlar tıklım tıklım doluyordu.

Konuşmacı olarak katıldığım panellerden birinin konusu Nietzsche'nin bir cümlesiydi: "Şu Yunanlılar... Sahte ve derinlikten yoksun."

Hepsi bu kadardı işte! Değişik ülkelerden yazarlarla sahneye çıkacak ve bu cümle üzerine iki saat tartışacaktık. Ne demem gerektiği konusunda epeyce düşündüm.

Nietzsche elbette antik Yunan'dan söz ediyordu ve diğer Avrupa entelektüelleri gibi o dönemin hayranı olduğunu yazarlarından biliyorduk. O zaman neyi kastediyor, hayranı olduğu bir kültür dönemini niçin sahtelik suçluyordu?

Kafamda bunun tek bir açıklaması vardı ve panfelde o düşüncüyü savundum: Nietzsche bence filozoftan çok şairdi, hem de kelimenin tam anlamıyla has bir şair. Şiirle felsefe arasında gidip gelen şairtıcı cümleler kurmayı seviyordu.

Zerdüş kitabının başındaki "Tanrı öldü!" dizesi de bu ihtiyacı, yani okuru sarsmak isteğinden doğmuştu.

Bazı örnekler verdim. Mesela bir aforizmasında "Eğer uçuruma çok uzun süre bakarsan, uçurumun da sana baktıkla olduğunu anlarsın" gibi saf ve derin bir şiire ulaşmıştı. Sonraki aylarda çıktığım bir Almanya seyahatimde bu panelden bahsederken Alman arkadaşlarım, Nietzsche'nin kendisini zaten filozof değil, şair olarak gördüğünü söyleyerek beni şaşırttılar. Meğer o da kendisinin şair olarak anılmasını istemiş, hatta şair ve besteci olarak. Nietzsche'nin beste de yaptığı, bu çalışmalarını hayranı olduğu Wagner'e götürdüğünü, bu kibripli adamın "Beyefendi, siz beste yapmaya uğraşacağınıza başka bir işle uğraşın" demesi üzerine Wagner'e düşman kesildiğini anlattılar.

Prag'daki panelde de, içlerinde Nobel ödüllü şair Derek Walcott'un da olduğu diğer konuşmacılar bana hak verdiler.

Daha sonra hep birlikte şiir ve felsefe ilişkisi üzerine konuştuk.

Şiir ve felsefe

Şiir ve felsefe, birbirine çok yakın, hatta iç içe geçmiş iki alan değil mi? Bence öyle. Mesela William Wordsworth'un "Aşırı güzelliğe bakmanın yarattığı acı çekme duygusu"nu bir düşünce olarak okurum (bu dizeye Coetzee de değinmişti).

Ne yazık ki bizde, özellikle son zamanlarda şiir, sanki duygusal güzel sözler söylemek olarak anlaşıyor. İnternette dolaşan bazı saçmalıkların altına büyük şairlerin adını yazarak, anılarını kirletiyorlar.

Geçenlerde televizyon ekranında genç bir sunucu, sesini titrete titrete Nâzım'a ait olduğunu öne sürdüğü bir şiir okuyordu.

Efendim, Nâzım ölecekmis, sonra onu yakacaklarmış, küllünü bir vazoya koyacaklarmış, sevgilisi o vazoyu evinin başköşesine yerleştircekmis ve o vazoyu her okşadığında Nâzım'ın külleri sevgilisine koşacakmış.

Zavallı Nâzım! Herhalde bu saçma duygusal işin kendisine mal edildiğini duysa, sevgilisine koşmaz ama öfkeyle o sunucunun peşine düşerdi.

Şiiri böyle anlayan, böyle sanan kuşaklar yetiyor.

Onlara birkaç kere şiirin duygudan çok düşünceyle yazıldığını, zaten derin duygu ile düşüncenin bir noktada keşiştiğini, santimentalizm denilen duygusalıgını, gerçek duygunun düşmanı olduğunu anlatmaya çalıştım ama pek başarılı olamadım galiba. Orhan Veli gibi büyük şairlerin duygusal değil duygulu olduklarını açıklamakta zorluk çektim.

Çünkü popüler kültür, şiiri birtakım vıcık vıcık duygusal sözlerin kafiyeyle söylenmesi düzeyine indirgedi.

Ne yazık!

Oysa, iyi bir şiirin her dizesi sanki dünyanın açıklanış anı gibi bir bilinç taşıyor mu?

Panelde konu bu noktaya gelince Dostoyevski'nin "Bilinç hastalığıdır" sözünü hatırlattım ve bu derin yargıyı uzun bir süre tartıştık.

"Bilinç hastalığıdır" üzerine

Bu söz, Dostoyevski'nin Yeraltından Notlar romanında geçer.

Bu yüzden, dönemin koşullarına uygun özel bir Rus vurgusu olduğunu belirtmem gerekiyor; ama genel olarak insanın kendisini ve evreni algılama düzeyini belirleyen "bilinç" konusu çok tartışılır.

Gerçekten "büyük" olan yazarların ve şairlerin sırrı, tımtımtırlı cümlelerde değil, gündelik dildeki kelimelere yükledikleri yeni ve şairtıcı anlamlarda gizlidir. Her gün, gelişigüzel, hiç dikkat etmeden kullandığımız kelimeleri, cümleleri, kavramları, aklımıza hiç gelmeyen bir biçimde küllanarak, sıradan, vasat dünyanın ötesine geçerler.

Mutluluk uğruna bilincinizi ve vicdanınızı bastırarak gerekiyorsa, durup düşünmek gerek. Zaten "mutluluk" dediğiniz nedir ki? Biraz güvenlik, biraz da can sıkıntısı değil mi?

"Bilinç" kavramının yüceltilmesi

dünyada "Bilinç hastalığıdır" diyebilmek, Dostoyevski'nin bu özelliğini ortaya çıkarıyor.

Ayrıca, derin bir gerçekliği vurguluyor.

Filozoflar bir yanda "bilinçsiz bir hayatın ölüm anlamına geldiği"ni söylüyor, öte yanda "bilinçli keder getirdiği"ni.

Kimisi ahmak bir adamın mutluluğuna özeniyor, kimisi ise böyle bir kişinin hayatını hayattan saymıyor.

Dostoyevski'nin yargısı ise daha zengin bir vurgu içermekte.

19. yüzyılın Rus aydınlarının en büyük takıntısı Tanrı kavramıydı.

Soğuk iklimin bu ateşli insanları, Ortodoksluğu tek kurtuluş yolu olarak görenlerden Tanrı'nın varlığını sorgulayanlara kadar, bin bir çeşit düşünceyle sarsılıyordu. Nihilizm ise aydınlar arasındaki en yaygın akımdı. Romanlarda olduğu gibi, gerçek hayatta da birçok aydın bu meseleyi kendi canını or tayakoyarak çözmeye çalışıyor, intiharı deniyordu.

Tanrı'nın gerçekten var olmasını özleyen ve bunu keskinleştirerek huzursuzluktan kurtulmak isteyen insanların gerekçesi şuydu:

"Yarın sabah kendimi asacağım. Eğer Tanrı varsa ve benim kaderim onun elindeyse bana engel olur. Ama eğer ölmeyi başarırısam, demek ki Tanrı yoktur ve irade benim elimdedir."

Bu düşünce, bu sorgulama biçimi elbette yoksul, geçimini sağlamakla uğraşan mujik (köylü) yığınlarının aklına bile gelmez. Köylü, karnı doyup çubuğunu tütürdüğü zaman mutlu olur ve sağlam bir inançla yatağa girip mişil mişil uyar.

Huzursuzluk sadece, evreni ve kendini sorgulayan "bilinç"e bağlıdır. Bu yüzden bilinç hastalıkları, bilinçsizlik ise sağlıklı.

Rus edebiyatı bu temayla doludur; insanlar sürekli kıvrırır, huzursuzluğa kapılır, bir düşünce ve ruh cehenneminde yaşar.

Bugünkü maddeci dünyamıza benzemiyor, değil mi!

Evet, benzemiyor ama bu düşünce ortamı geçerliliğini yitirdikten, böyle tipler dünya yüzünden silindikten sonra bile, 19. yüzyılın büyük Rus romanı görkemini korumakta.

Dostoyevski, giderek artan bir biçimde okunuyor, dünya üniversitelerindeki birçok teze, araştırmaya, makaleye kaynak olma durumunu sürdürüyor.

Bunun nedenini "nihilizm"de değil, insanı ve onun psikolojisini anlatma gücünde aramak gerekir. Her zaman tekrar ettiğim gibi, unutulmaz karakterler yaratmak, bunları hayat içinde hareket ettirmek ve ilişkiler yoluyla insan ruhunun derinliklerine inmek.

Bunu başarabildiğiniz zaman mucize gerçekleşir ve siz yağmurlu bir İstanbul gününde otobüste giderken, Raskolnikov, Mişkin, Alyoşa, Stavrogin elinizdeki kitaptan çıkıp yanı başınıza otururlar.

Bilinç ile vicdan

Edebiyatın bu büyük karakterleriyle buluştuğunuz zaman, en kadim konularla günlük hayatınızda yaşadıklarınız iç içe geçer. Belki çevrenizdeki duyarsızlıkları sorgularsınız, belki de kendinizi.

Sorunlardan haberdar olmak, gerçeklerin farkında olmak, insana vicdani bir yük getiriyor meselesini düşüncesizlik:

Dünyadaki gelişmeleri izlemeyen, gazete okumayan bir kişi mi, yoksa toplumdaki sorunların kökenini düşünen, yaygın şekilde yaşanan acıları tahlil eden bir entelektüel mi daha mutludur?

Elbette bilinci yüksek olanın derdi daha çok.

Ama bunu tartışmanın pek anlamlı olmadığı sonucuna ulaşsınız.

Çünkü bir gerçeğin farkına varan insan, bir daha onun farkında olmadığı zamana dönemez. Mecbursunuz, hep daha ileriye gideceksiniz. Geldiğiniz yer sizi huzursuz edince, "Bilinç beni mutsuz etti, önceki halime döneceğim" diyemezsiniz.

Huzursuzluktan dolayı, geldiğiniz yerde de duramazsınız.

Ama yine de, bilincin getirdiği vicdan yükünün ve duyarlılığın neden olduğu rahatsızlığın çok kötü şeyler olduğunu düşünmezsiniz.

Çünkü duyarlılık bir bütündür. Vicdanlarını köreltmek için gerçekleri görmeyecek bir kişilik yapısına bürünenler, vicdanlarını sağırlaştırırlar, evet, rahatsız olmaları kurtulabilirler; ama güzelliklere karşı da körleşirler, sağırlaşırlar.

Duyarlı olmak, sadece acıları ve çirkinlikleri değil, sevinçleri ve güzellikleri de algılamamızı sağlar.

En diğerkâm insanlar, aynı zamanda müzikten ve romandan en çok keyif alanlar değil mi? Doğanın bozulmasına en çok der telenler, güneşin doğuşundaki güzelliği en iyi görebilenler...

Mutluluk uğruna bilincinizi ve vicdanınızı bastırmak gerekiyorsa, durup düşünmek gerek.

Zaten "mutluluk" dediğiniz nedir ki? Biraz güvenlik, biraz da can sıkıntısı değil mi?

ALİ MURAT İRAT

Karasinek neden öldürülür?

Bilgisayarınızın ekranına konan bir karasineği "mouse"u hareket ettirerek kaçırmasınız. Bilgisayar ekranındaki ve hatta ayaklarının bastığı yerdeki bu hareket sinek için anlamsızdır. Bir tehlike algısı yaratmaz -yaratmış olsaydı mutlaka kaçacaktır-. Gözlerinin bastığı 50 bin duyu hücreleriyle saniyede 100 görüntü algılayabilen karasineklerin görmeleri hakkında bilim bize birkaç şey söylese de bu hareketin sinekteki etkisine -o bize anlatmadıkça- asla vakıf olamayacağız. Ancak eliniz aynı sineğe doğru yavaşça hareket edecek bile olsa bulunduğu yerden elinizi ona yaklaşma hızına göre kaçacaktır. Burada onu rahatsız eden ya da kaçmasına neden olan şey -birincil olarak- elinizin hızı değil, elinizin hareketinin değiştirdiği hava akımı olacaktır. Sinekler, değişen koşullara insandan onlarca kat daha duyarlıdır ve değişen hava akımını hisseden ev sineği de gerçek bir tehditten hızla kaçabilecektir. O nedenle ev sineklerini öldürmek üzere tasarlanmış olan sinekliklerin üzeri, hava akımında en az değişikliği neden olması için delik deliktir.

Eğer söz konusu sinek elinizin kurtulup kaçmayı başardıysa ve sağlıklı biyolojik ve fizyolojik özelliklere sahip bir dişiye, doğumundan sonraki dördüncü günde yumurtlamaya başlayacak ve her yumurtlamada 150-200 larva bırakabilecektir. Bir bilgiye göre dişi bir karasinekten 5-6 ay içerisinde 5 trilyonu aşkın yumurta olabileceği. Bilgisayar ekranınıza konan ve kendi cüssesi kadar bir mouse/fare görüntüsünün hareketiyle asla korkutamayacağınız bu karasinek muhtemelen bir "makine" olarak karşımızda durmakta.

Ve bu muhteşem yaratık muhtemelen bizi yalnızca hareket ettirmizde ya da onun için hoş olmayan kokular salgıladığımızda bir tehdit olarak algılıyor. Bizimle bir alıp veremediği yok. Yemeklerimizin üzerinde dolanırken bizi rahatsız etmek niyetinde değil. Doymak ve üremek niyetinde (Bu arada size kötü bir haber vermiş olayım, bir sinek

yemeğinize konmamış olsa bile üzerinden uçarken ona doğru kusmuş olabilir).

Peki insan bir karasineği neden öldürür. Bunun iki nedeni var. Birincisi karasineklerin vücutlarında 15-25 arası bakteri ve parazitin yaşıyor olması. İnsan bundan bana ne diyemiyor çünkü olası bir hastalık kendi yaşamsal döngüsünü bozacak. Karasinek insanın yarattığı ve modern dünyada baş tacı haline gelen hijyen'e en büyük tehdit.

İkincisi de insan merkezli dünya inşasında hayvanlara ve böcekler yer yok -hele de hastalık taşıyanına-. İnsan merkezli dünya tasarımı insanlara politik bir konu ve yaşam türlerinin antik dünyada başlayan ayrımına ilişkin başka bir yazı istiyor. O nedenle biz ilkinde eğilelim. İnsanın hayvana bakıyor olmasıyla hayvanın insana bakıyor olmasının arında yatan farklılık açık bir şekilde nitel bir farklılığa işaret ediyor. Karasinek bize anlam yüklemiyor ve bir dili yok. Uçarken algıladığı hava değişimlerini beynine ileten reseptörler ona yön veriyor. Havada uçarken yiyeceğinin kokusunu algılamasını sağlayan duyu organları muhtemelen sinek beyninde bazı "mutluluk" verici nörotransmitterlerin salgılanmasına ve sineğin yiyeceğine doğru daha bir istihale yönelmesine neden oluyor. İşte onun mutluluğu (taşdığı olası hastalık ajanları nedeniyle) insanda mutsuzluğa/ tehdit algısına neden oluyor. Peki kimin dediği olacak? Tabii ki güçlü olanın. Eğer güçlü olan adil değilse ya da zayıf olan güçlüyle baş edebilecek mekanizmaları geliştiremiyorsa her zaman güçlünün dediği olacak. Karasinekle insan karşılaşmasında da insan yaşamının bile değersizleştirildiği kamusal alan algısında sineğin hayatı ve ömrünün değeri kuşkusuz koca bir "hiç". O nedenle vakit kaybetmeden öldürülmeye çalışılacaktır.

Peki burada olan biten tam olarak nedir? Yani insan karasineği neden öldürür? Yazının başından bu yana bahsedilenlere rağmen hâlâ bu sorunun soruluyor oluşu bize bir şey gösterir: Felsefe bizi rahatsız etmektedir. Ve felsefe bunda haklıdır. Çünkü bir yaşama son vermenin kültürel, sosyolojik ve politik nedenlerinin dışında ve ötesinde de -hâlâ- bir neden olabilir.

Bu neden, muhtemelen, varoluş anlayışımızın insan-olmayan'ı dışlamasından kaynaklanmaktadır. İnsan, "insan-olmayan olmayandır". Örneğin karasinek değildir. Piton değildir. Köpek değildir. Olunmayan, olunamayacak olan şey de tehdittir. Hayvanların ehlileştirilmesinin, evcilleştirilmesinin altında yatan neden budur. Evcilleştirme hayvanları tehdit olmaksızın çıkartmaktır.

Eğer güçlü olan adil değilse ya da zayıf olan güçlüyle baş edebilecek mekanizmaları geliştiremiyorsa her zaman güçlünün dediği olacak.

İnsan-merkezli, insan-görünümlü, insan-temelli kültürel kodlar, hijyen ve sağlık bizlere karasineğin öldürülmesini söyler. Ancak onun dışında ve ötesinde olan şey belki de insan olmanın sınırını ve gücünü insan olmayana verilecek yaşamsal bir cezayla belirlemek olabilir. İnsan ve insan kurumları (Devlet vb.) çoğu kez kendi varlıklarını başkalarını öldürerek teyit etmek ve hatırlamak isterler. Bu anlayış, kimi zaman yaşamda kalmanın, kimi zaman da yaşama hâkim olabilmenin tek yoludur. Yaşam biyolojik varlığın devamlılığı değil, biyolojik varlığın sürekli oluşunla istegiyle meydana çıkan bir sapmadır.

İnsan, ömrü boyunca çalışsa ve her türlü teknolojiyi kullansa bile üretmeyeceği bir karasineği bu nedenle öldürür. Çoğu, yaşiyor olusunun, insan oluşunun, yaşama verdiği anlamın teyit edilmesinin bir başka yoluyla bulamadığı için.

SELEN BARANOĞLU

Belki döner

Hani bazen ölesiye susadığını fark edersin de yerinden kalkıp bir bardak su almaya mecalin olmaz, sonra da susadığını unutursun. İşte aşk da böylece çekip gitti hayatımdan. İhtiyacım olmadığından değil de, yerimden kalkamayacak kadar yorgun olduğum için unutuldu ve sonra da çekip gitti. Hoş, çekip gidenin aşk olduğunu ben söylüyordum oysa onun için belki de pek bir anlam ifade etmiyordu. Ama olsun. Zaten tek kişilik değil miydi aşk? Karşındakinin sana ne hissettiginden çok, senin içinde kopan fırtınaların ta kendisi değil miydi? Şimdi de ben koydysam bu adı, kime ne ki? Ben aşk diyorsam, aşktır. Fazla söze hacet yok.

Şimdi bir yandan düşünüyorum onsuz geçen son bir ayımı, aslında onsuz geçmemiş. Yutamadığım her bir lokmada o varmış. Akıttamadığım her damla gözyaşının içinde, dilimin dönmediği her kelimenin ucunda o varmış. Balkonumdaki sarıduyanların havaya karışan kokusunda, gardırobumdaki uzun siyah elbisemin kol işlemelerinde o varmış. O kadar ki, bizim işyerindeki güvenlikli Arif amcamın saçının grisinde bile o varmış, şimdi fark ediyorum. Başta anlamamıştım, yıllardır gördüğüm Arif amcaya her günaydın dediğimde, son bir aydır yüreğimde vuku bulan ince sızının sebebinin Bense hâlâ "onsuz geçen son bir ayım" diyorum, o son bir ay. Oysaki mevcudiyetinin kapladığından çok daha fazla yer kaplamış yokluğu hayatımda, yeni anlıyorum. O son bir ayın adı, olsa olsa "ondan geçemeyen son bir ay" olur.

Öte yandan, ona dokunamamanın harareti ile hep su kenarlarına gidiyor ayaklarım. Son zamanlarda kendimi ekseriyetle Kadıköy sahilinde denizle yüzleşirken

buluyorum. Geçterlerde yine akıldırma onunla yaşayamadıklarım, düştüm denizin peşine. Birini sevdiğinde, ama çok sevdiğinde, ona dokunma isteği nereden gelir diye düşünüyordum bir türlü kabuk tutmayan yaraları dercesine. O sırada bir sokak köpeği yanıma. Önce göz göze geldik ama ikimiz de öyle dertliveri yalnızlık ki, birbirimizin varlığına aldır madan denizi izlemeye koyulduk. Sonra öyle bir an oldu ki, ama kısacık bir an, ben elimdeki son simit kırıtısını onun önüne bırakıp kalkarken, bir anda yanımda bitiverdi. Başlaya bacaklarıma sürünüp, kısacık koldaki beni. Ardından da koşarak uzaklaştı, ağzında, bıraktığım simit parçasıyla. Ben o sırada anlamdım işte, dokunmak neden ihtiyaçtı seven için. Dokunmak minnetini göstermekti çünkü. Bu kadar basit ve karşı konulamaz. Sen onu seviyorsun diye, onun varlığına bir teşekkürdürü dokunmak. Ve onu çok isteyip de dokunamadığın her seferde, ona sunamadığın o minnet, hayata okuduğun bir lanete dönüşüyordu. İşte ben ezber ettim o laneti.

Onunla birlikteliğimin en can alıcı noktasıydı gözden uzak düşüşümüz. Ellerine dokunamamak, yüzünü avcumun içine alamamak daha fazla direneme sebep oluyordu. Kimilerinin vazgeçmesine sebep olan acılar, kimilerinin vazgeçmemesi için böyle kamçılar işte. Ben aşkımin tüm zevkini yüreğimi örten o acıdan alıyordum. İçimdeki acı, mutluluk kaynağımdı benim ama ne zaman ki, bana "Daha fazla acı çekmeyelim ikimiz de" dedi, o zaman yüreğimde hoş karşıladığım o acının tadı ağzıma geldi işte; öyle buruk ve paslı. Cümlesini bitiremesin diye telefonun yüzüne kapattığımda anladım o yarım kalan cümlesinin, aslında en başından beri bitmiş olduğunu. Kendimi kocaman bir yanılsamanın

içinde gördüğümü fark etmem koca bir ayımı aldı. Yine de kızgın değilim. İnsan aşktan yeni çıkmışa nasıl kızgın olur ki? Olsa olsa kırık olur. Ama en çok da özlem içinde olur. Ah! Yine o meşhur ikili bir araya nasıl da geldi: aşk ve özlem. Belki de dünyanın en klise ikilisi ama inkâr edemem, aynı zamanda hayatımdaki en büyük kalp acılarının iki ana malzemesi. Bir türlü nihayete erdiremediğim, yarım kalmış mutlulukların ardındaki ana oyuncuları.

O ise bilmiyordu, bir şeyin gerçekleşmemiş olması onun hiç gerçekleşmeyeceği anlamına gelmezdi. Ben yürüyordum kendi koşar adımlarımla ona doğru ama o farkında bile değildi çünkü onun adımlarının yanında benimkiler kısa kalıyordu. Sonra bir yerde, onun da yorulduğunu fark ettim. Benim adımlarımı beklemekten yorulmuştu. Haklıydı. İnsan en çok beklemekten yorulurdu, en çok beklerken umudunu kaybederdi. Yine de yürüyordu işte, ben ona en bitap, en çaresiz halime karantlık arka sokaklardan yürüyordum. İstesem de koşamazdım. Çaresizdim ama bir o kadar da kendimi bırakmaya hazır. Lakin zannedersen, herkesin aşk uğruna yapacakları farklı. Bu yüzden bir türlü buluşamadık onunla.

Şimdi "ondan geçemeyen son bir aydır" ondan geçmeye çalışıyorum ama ne kadar çabalarsam çabalarayım, yüreğimdeki miadı dolmadan bunu yapamayacağımı biliyorum. Yine de içimde bir umut yok değil hâlâ. Olur ya, belki bir gündüğünde bir telefon gelir "özledim" diye ya da uykumun en derin yerinde bir mesaj sesi çalınır kulağıma içinde "geldim" yazan. Kim bilir? Ben çaresiz, bekleyeceğim onu, onun haberi olmasa da. Telefonum hep açık olacak, belki ben ondan geçmeden o bana geri döner diye... Belki. Belki döner diye.

Hani bazen ölesiye susadığını fark edersin de yerinden kalkıp bir bardak su almaya mecalin olmaz, sonra da susadığını unutursun. İşte aşk da böylece çekip gitti hayatımdan.

Auteur bir deha: Stanley Kubrick

20001erin başında İzmir'de bir Kubrick filmi izlemek için (hatırladığım kadarıyla bir öğrenci olarak video kuluplerini dolaştığını ama eli boş döndüğümü hatırlıyorum. Eli boş derken, bir yerlerde karşıma çıkan Apocalypse Now ve Basic Instinct'in VHS kopyalarını çantama atmıştım ama o zamanlar Kubrick bulmak gerçekten çok zordu. Sonrasında güzel sanatlarda sinema okuyan bir arkadaşımın filmi İngilizce altıyazılı, kötü bir kopyasını bulup mutlu olmuştum (o ödünç kaseti hiç geri vermedim). Bu günlerde ölümünün yirminci yılını andığımız sinema tarihinin bu unutulmaz yönetmeni doksanların sonundan itibaren ülkemizdeki birkaç nesle sinemayı sevdirmişti. Kubrick'in Türk sinemaseverler için öde bir aurası, sinema sanatıyla eş tutulan bir adı vardır. Şimdi bile sinema öğrencilerimiz bir Spielberg'i, Lucas'ı, Tarantino'yu ya da Eisenstein, Welles, Chaplin gibi sinema ustalarını bilirler, takdir ederler ama Kubrick onlar için başkadır. Mesela Bergman ya da Tarkovsky büyüktür ama anlaşılmazdır, Kubrick'in ise anlaşılabilirliği bile popüler hale gelmiştir. Sinema okuyan bir öğrenciyi kimi örnek aldığını sorsanız alacağınızı cevap büyük olasılıkla Kubrick olacaktır.

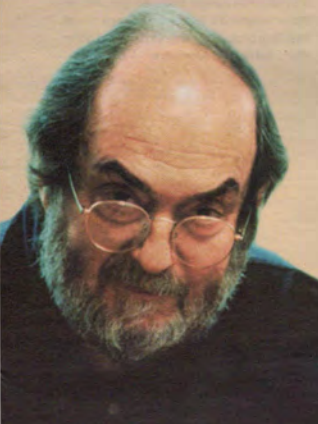
Stanley Kubrick'in hep tartışmalı, hep sonradan anlaşılan bir yönetmen olması da belki bununla ilgilidir. Onun her filmi önce anlaşılmamış, hatta bazıları tarafından beğenilmemiş sonradan ise başyapıt

olarak kabul edilmiştir. Woddy Allen'in bu konuda söylediği çok çarpıcı; Kubrick'i ilk izleyişinde beğenmediğini, anlamadığını üçüncü izleyişinde ise 'sanatçının ondan çok ileride olduğunu' anladığı nadir anlardan birini yaşadığını anlatır ünlü yönetmen. Onun için "Los Angeles'ta Kubrick'in ismini ağzınıza aldığınızda, sanki İsa hakkında konuşuyormuşsunuz gibidir" denir. Kubrick hep bizden ileridedir, her izleyişte bunu bir kez daha anlarız. Bu yüzden onun filmieri defalarca izlenir, konuşulur ve yazılır.

Tam bir auteur'dur kendisi, auteur yani 'yazar yönetmen'; filmin tüm aşamalarına hâkim, genellikle kendisi her şeyi kontrol eden bir sanatçı. Auteur aynı zamanda sanatçının tüm filmlerinde aynı temalar ve estetiği kullandığı anlamına da gelir. Kubrick hangi türde film yaparsa yapsın benzer temaları ve entelektüel bir estetiği kullanmıştır. Filmleri o türlerin en iyi örneklerindendir de, kolayca şu ödülleri verebiliriz kafamızdan ona: en iyi korku filmi (The Shining), en iyi savaş karşıtı film (Full Metal Jacket), en iyi tarihi film (Spartacus), en iyi komedi filmi (Dr. Strangelove), en iyi bilimkurgu filmi (2001), en iyi drama (Eyes Wide Shut).

Bu ödülleri her sinemasever elbette tereddütsüz verir ustaya ama Oscar dediğimiz şeyin ne olduğunu anlamak için de iyi bir turnusol kâğıdıdır o. Kubrick, Barry Lyndon, A Clockwork Orange ve Doctor Strangelove filmleriyle, üç dalda da aday olmuş ancak en iyi yönetmen, en iyi film ve en iyi senaryo dallarında hiç Oscar kazanmamıştır. Yönetmen ve senaryo dallarında 2001: A Space Odyssey filmiyle, senaryo dalında ise Full Metal Jacket'la sadece aday olmuştur. Kazandığı tek Oscar ödülü, 2001: A Space Odyssey filminde görüntü efektleri dalındadır. Kubrick'e Oscar vermemiş bir akademi ne kadar ciddiye alınabilir ki?

Peki nedir derdi bu auteur yönetmenin? İncelediğimizde tüm filmlerinde aynı temayı kullandığını görürüz, insan ruhunu sinemasal bir laboratuvar ortamında inceler gibidir hep. Konu aldığı kişiliklerin hepsi yabancılaşmış, yaşadıkları toplumun dışında, onunla sorun yaşayan insanlardır. Clockwork Orange'ta şiddete dayalı, Paths of Glory ve Full Metal Jacket'ta militer, 2001 A Space Odyssey'de mistik ve teknoloji tarafından çevrelenmiş bir yabancılaşmadır bu. İnsanı uzay, Vietnam, atom bombası, masonik ayinler ve boş,

Onun için
"Los Angeles'ta Kubrick'in
ismini ağzınıza aldığınızda,
sanki İsa hakkında
konuşuyormuşsunuz
gibidir" denir. Kubrick
hep bizden ileridedir, her
izleyişte bunu bir kez daha
anlarız. Bu yüzden onun
filmleri defalarca izlenir,
konuşulur ve yazılır.

izole bir otel gibi mekânlara taşıyarak
insanlığın doğasının nele kadir
olduğunu araştıran bir psikolog gibidir
Kubrick. Sürekli olarak "ya ... ise"
,"ya ... olursa" fikrini kullanır, bize
imkan ya da imkansızlıkları tartışır.
Onun sinemasına dair yapılan
"İnsancıl
olmaktan uzak, fazlasıyla soğuk, mekanik,
mizantrop" eleştirileri haksızdır, Kubrick
zaten bu durumları tartışır; insanın zaaflarını,
hırslarını ve çaresizliğini...

Herkesin özellikle büyük ekranda
izlediğinde hayran kaldığı gibi
mekân tasarımları algının sınırlarını
zorlar, müzik kullanımı mizansene
özel ve çarpıcıdır. Bu yılki festivalde
2001'in, Barry Lyndon'un dolu salonlara
oynamasının nedeni de herhalde buydu;
Kubrick'in mekânlarını, görselliğini,
müziğini tekrar tekrar deneyimlemek
ister çünkü izleyici. Çünkü onun her
film sinemanın ne kadar entelektüel bir
sanat olabileceğini ispatlar. Bu anlamda
Tarkovski gibi şişsel sinemacılara ya da
Godard gibi hikâye karşıtı, Brecht'iyen
sinemacıların karşısında durur.

Onu tanımlayan ve bize ders veren başka
bir yanı daha var. Kubrick ismi sinemada
mükemmeliyetçiliğin eksiksiz bir
tanımıdır: "Bir şeyi sadece yapmış olmak
için yapmam, eğer bir şey yapacaksam
en iyisi olmalı!" "Eyes Wide Shut'ta Tom
Cruise'un sadece bir kapıyı açtığı sahneyi
altmış kez çekmeye, Otomatik Portakal'daki
mutfak fayanslarının rengini tek tek
seçmeye varır bu tavrı. Detaycılıkta o kadar
iyidir ki, Ay'a asla gidilmedi diyenler söz
konusu görüntüleri çekse Kubrick'in
çekebileceğini bile iddia etmiştir! Bu yüzden
yavaş çalıştığını, oysa daha çok film çekmek
istediğini söylemiştir. Bu yüzden geriye birçok
projesi kalmıştır, onu çok seven Spielberg
bunlardan birini A.I. (Yapay Zeka, 2001)
projesini onun notlarından filmleştirse de
hepimizin aklından yıllardır "Acaba Kubrick
çekse nasıl olurdu?" sorusu çıkmamıştır.

Yıllar önce gittiğim VHS kulüplerinden birinin
sahibi her seferinde bana "Kubrick gelecek

abi, haftaya uğra sen" derdi,
yönetmenin kim olduğu hakkında
hiç fikri olmadan. Kubrick'in hiçbir filmi o
dükkan gelmedi ama yıllar sonra İstanbul
Film Festivali'nde tüm Kubrick filmlerini
beyazperdede izleme imkânını buldum.
Sinemayı bu kadar yıl sonra yeniden sevdiğim
özel anlardan biriydi bu deneyim. Herhangi
bir Kubrick filmi açın, ne demek istediğimi
anlayacaksınız.

AİLE HERŞEYDİR... AİLE, HERŞEYDİR... AİLEN YANINDA DEĞİLSE
SIFIRSIN, YOKSUN. HİÇ KİMSE DEĞİLSİN AİLEN ARKANDA
DEĞİLSE. ONLAR SENİN ELLERİN, KOLLARIN, BACAKLARIN,
AYAKLARIN... ONLAR VURUR TEKMEVİ, TETİĞİ ONLAR ÇEKER,
SEN SANIRSIN BEN VURDUM, BEN ÇEKTİM!
AİLEN SENİ GEREKTİĞİNDE KORUR. SEN DE AİLENİ
GEREKTİĞİNDE KORURSUN. SEN BUNU BENDEN
DAHA İYİ BİLİRSİN. AİLE HERŞEYDİR.

BİZ PARA BİRİKTİRMEYİZ, BİZ İNSAN BİRİKTİRİRİZ...

BENİM SEVDİKLERİME
DOKUNMAYACAKSIN!

KİMSE
BENİM
SEVDİKLERİME
ZARAR
VEREMEZ..!

PENCEREVİ AÇ,
SESİN SARSIN DÜNYAYI...

DÜŞMANIN
ÇOKSA...
HAYATIN
HAKKINI
VERİYORSUN
DEMEKTİR.

BABAM BANA HİÇ
MASAL ANLATMADI.
BANA BİR MASAL ANLAT.

HEPİMİZ EKMEĞİNİZİN PEŞİNDEYİZ...

SEN,
HANGİ DAĞIN
KURDUSUN
ASLAN?

HEY YAVRUM HEY!
AŞKA BAK,
SELVİ BOYLUM,
AL YAZMALIM.

DANS EDERKEN
GÖRÜNENLER
DELİ SANILDI
MÜZİĞİ
DUYMAYANLAR
TARAFINDAN...

GÖKHAN HORZUM

Notur Dam'ın Kambur Çiçeği

Nedense televizyonun önüne serilmiş yer yatağının üstünde ziplarken hatırlıyorum kendimi. Ziplayarak ağlarken. "Notur Dam'ın kamburu ölmesin annel N'olur ölmesin!"

Şimdi içerde bir sürü yatak varken biz yer yatağında ve de oturma odasında televizyonun karşısında yatıyorsak eğger, ihtimal ki biz, bizim evde değiliz. İhtimal ben bir sürü şeyi kafamda birleştireyorum ve bu anı, birden çok anının birleşimi altında. Son ihtimal de şu: Babam bir süredir yurtdışında ve annem yalnız yatmaktan korktuğu için benimle birlikte televizyonun karşısında uyuyor. Demek ki benim televizyon karşısında uyuyakalma alışkanlığına taa çocukluğumdan geliyorum.

7 yaşındayım. En fazla 8. Nasıl bu kadar emin olabiliyorum? İnternet sağ olsun. IMDB sağ olsun. The Hunchback of Notre Dame yazınca şak çıkarıyor geceleri rüyama giren kamburum fotoğrafını. Ne korkardım ondan, ne üzüldürüm onun için. Şimdi bakıyorum sadece kambur değil aynı zamanda bir canavar yaratmış şerefsizler. Lan tamam işte! Adam kambur, zaten feleğin sillesini yemiş, niye suratını böyle yaparsınız ki bir de...

Peki tanıdık geldi mi bu fotoğraftaki Kuazimodo? İnternet sayesinde 7 yaşında çok çocukken ağzıma sıçan bu Kuazimodo'nun Anthony Hopkins olduğunu öğrendim biraz önce. Filimde kimler oynanmış bir baktım da, bildiğin Rüya Takımı kurmuşlar 1982 için. Şimdi isimlerini saysam hiçbirini hatırlamazsınız ama fotoğraflarını gördüğünüzde "Haaa!" der siniz o derece yani.

Gençlerin her şeyi internete sor ma refleksi çok daha gelişkin. Notur Dam yanmasaydı, ben anılarının bu kadar dibine gidip 7 yaşından Notur Dam'ın Kamburu'nu alıp getirip bir de onu IMDB'de aratıp beni çok üzen bu Kuazimodo yorumunun Sör Antoni Hopdediks'e ait olduğunu öğrenmeyi kesinlikle akıl edemezdim.

Filmin tamamını bulamadım. Ama açılışında bir sahne vardır. Kilisenin önüne bırakılan bir sepetin içinde üstü örtülü bir bebek bulur genç rahibelerden biri, içeri getirir, yaşlı rahibelerin yanına, hep birlikte bebeğin üstündeki örtüyü açarlar ve dehşetle irkilirler çocuğun şeklini, şemalini ve de cemalini görünce. Çocuğun nasıl olduğunu hiç göstermez yönetmen. Seyircinin hayal gücüne bırakır. Şimdi eğer bu filmin tamamını bir şekilde bulan olur da bana linkini yvs.

gönderirse ve ben de filmin başında gerçekten de böyle bir açılış sahnesi görürsem kendimi öpücüm, saçlarını okşaycam, hayranlıkla aynada kendime bakıcam. Çünkü ben bu filmi ilk ve son kez 7 yaşında seyrettim. Eğer böyle bir sahne yoksa başka bir filmin başka bir açılış sahnesiyle bunu karıştırdım ve bir an önce bir geriatriste gitmenin vakti geldi mi demektir.

Notur Dam yanmasaydı bunların hiçbirini aklıma gelmeyecekti dediğim gibi. Notur Dam yanınca bir kısmımız çok sevindik, bir kısmımız çok üzüldük. Üzülenlerden biri de benim. Ama ben insanlık tarihinin önemli bir mirası yandığı için çok üzülmедim. Çünkü "insanlık tarihi" denen halın özellikle 21. yüzyılda çok da matah bir şey olmadığını defalarca gördüm zaten. Afganistan'da binlerce yıllık Buda heykellerini patlattı Taliban. Suriye'de İŞİD Palmira'yı yok ederken 400 insanı da öldürdü. Ki bunlardan biri çaresizce şehri korumaya çalışan arkeolog Halid Esad idi. Demek ki "İnsanlık Mirası" meselesi, meseleye kimin nerden baktığına göre değişiyor.

Notur Dam yanınca üzüldüm. Bütün bunlardan dolayı değil ama. Notur Dam'ın benim kişisel tarihimde birincisi yukarıda anlattığım, ikincisi aşağıda anlatacağım iki noktada önemli olduğu için.

"Henüz vakit varken gülüm" diye başlayan müthiş bir şiir vardır. Ben bu şiiri çok genç yaşından beri beynimin çekmecelerinden ve de kalbimin odacıklarından birinde saklıyorum. Fena şair değildir yazan. Onu da ayrı severim (Çarpıldı!)

Bu şiire geçen bir Volter rıhtımı vardır Paris'te. Bir de o Volter rıhtımında dayanıp sırtı duvara ağzından öpülen bir kadın. Bir de o kadının birlikte dönüp yüzünü Notur Dam'a, onun çiçeğini seyreden bir adam -Ki gerçekte Volter rıhtımından yüzünü dönsen de Notur Dam'a, çiçeğini değil kendisini bile göremezsin aslında-.

22 yaşındayken yazdığım ilk sinema filmi bu şiirin üstüne kuruluydu. Bu yaşlarıma, yani 40'larıma anlatan bir filmi üstelik. Erkek kahramanın sonunda öldüğü bir film di.

43 yaşımın son virajındayken artık biliyorum ki zaman herkesi ve her şeyi değiştirir mesleyle meşhur bir ilimizdir ve Paris değil se de bir kısmı, hem de çok önemli bir kısmı olan Notur Dam yanabilir. Dolayısıyla boşuna seslenmemiş tir Var na'dan seslenen şiirleri kadar mavi gözlü bir dev olmasıyla da menşur şair:

"Parisliler, Parisliler! Paris yanıp yıkıl masın."

Ben daha sevgilimi öpeceğim Volter rıhtımında, dayayıp sırtını duvara, yüreğim dalındayken daha.

Bir küçük not: Aslında "dalındayken daha" değil, "dalındayken henüz", fakat rıhtımda ve duvara o kadar güzel orta açtı ki dayanamadım. Allah affetsin.

Bir başka küçük not: Bu yüreğin dalda olması meselesinin ne anlama geldiğini o kadar iyi biliyorum ki artık...

bavulumda sevda sözleri

“ Sen tane tanesin sevgilim
Denizim ben batık aşklarla dolu

Melih Cevdet Anday ”

“ Sen aklıma gelince her şey gülümserdi
Ağaçlar şarkı söyler, rüzgâr tatlı eserdi.

Sabahattin Ali ”

“ Yaşamak : ümitsiz bir iştir, sevgilim,
yaşamak :
seni sevmek gibi ciddi bir iştir...
Nâzım Hikmet ”

“ Isparta bahçesinde güller seni sevdiği için koncalanıyor
Seni sevdiğim için kilim dokuyor Aşar'da
Yarın sabahlar seni sevdiğim için icat edildi
Melin Eloğlu ”

“ Sus, kimseler duymasın,
Duymasın, ölümlüm ha.
'Aymışam yarı gece,
Seni bulmuşam sonra.

Ahmed Arif ”

“ Yağmur yağar akasyalar ıslanır
Bulutlar uçuşur geceleyin
Ben yağmura deli buluta deli
Bir büyük oyun yaşamak dediğin
Beni ya sevmeli ya öldürmeli

Gülten Akin ”

“ Kuşlar toplanmış göçüyorlar
Keşke yalnız bunun için sevseydim seni.

Cemal Süreya ”

ALİ DENİZ USLU

BUGÜNSÜZDÜK

Yelkenlerimi doldurmuştu rüzgâr
Notaları yırtan bir melodiydi dilimdeki
Ve can almaya devam ediyordu aşk.
Gece yarısından sonra silahtan tehlikeliydi
telefonlar...
Yarın vardı belki,
Biz bugünsüzdük!
Taktığım çelmelerle düşmeyenler,
Asıyordu kendilerini kurumuş ağaçlara.
Ben göğsümde yumuşattım seni
Sen dinledin günahlarımı...

Mehmet Ali & Akşar

PINAR ERGÜN

Düne karşıdan bakmak:
Dün tam karşı tepeden buraya bakıyordum
Bugün de düne karşıdan bakıyorum

En güzel mektuplar
ayrılık mektuplarıdır.
İliskinin boyundan büyük
cümleler yazılır.
Fazladan vereyim de
barutun kalmasın hesabı.

ZEHRA ÇELENK

Islak Işık

Sevgili M,

Bu saatlerde içim hâlâ bir tuhaf oluyor. Senin uyuduğun, benim arada gelip sana baktığım zamanlar bunlar. Sağın solun açılmış olurdu, örterdim. Çok tatlı, çok masum görünürdün gözüme,

Son mektubumun canını sıkıtiğini yazmışsın. Gereğinden uzun süre ayrı kaldığımızdan belki. Ya da tersi. Ayakkabıdır, ayağını sıkır; insandır, ruhunun ümûğüne gelir çöker. Ortak mal varlığımız hepî topu iki çift göz. Biri sana biri bana düşer, biter gider.

M'ciğim, kimse senin kadar şahane üzemez biliyorum ama üzme beni bir daha böyle. Benden senin olmayan şeyleri de almış olursun. Beni biliyorsun. "Bir daha ses etme," dersin, "dur bir ceketimi alayım, bekle," demem. Seni kaybedip inceliğini kaybetmemiş olmak, hâlâ sevdiğim gibi olman, bir sorun. Çok süsleme, biraz da kaçamak var haberlerde. Fark edince, acaba diyorum, gömleğim de mi yakışmamıştı? Yapma.

Ben de istemiyorum hafızamda devinip durmanı. Karıştırıyor işleri. Birlikte yaptıklarımız ve sonra da birbirimize yaptıklarımız geliyor aklıma. Senin de öyle gamsız bir muhabeseçi gibi bir defteri kapatıp öbürüne geçtiğini sanıyorum. Ama tekrar hatırlamak ister miydin her şeyi? Hiçbiri bir

daha olmayacak. Başkalarıyla başka şeyler, başka şekillerde olacak.

Geri dönüşler oluyor tabii. Birden dünyada iki kişinin gülebileceği bir şaka geçiyor aklından. O anki senle, şimdiki sen bir şimşek çakışı boyunca birbirinize bakıyorsunuz. Sen de hissetmiyor musun bazen, bana söyleyeceğin tarzda bir şeyi bir başkasına söylemiş olmanın gizli utancını? Önemî de yok aslında. Başkalarının da başkaları oldu. Bir nevi duygusal yarpaz işte, değişebilen parçalar değişiyor. Hayatın devam edebilmek gibi pis bir özelliği var.

Mektubunda bahsettiğin gün seni görmedim. Kalabalıkta insanları görmek konusunda hiçbir zaman iyi olamadım. Seni yalnız başıyken görmüşüm ben ilk. Bir kafede oturuyordun, elin yanığında. Yağmur yağıyor muydu biliyorum, yüzünde bir ıslaklığın yansımaları vardı. Islak ışık.

Ruhun bir tek fotoğrafı çekilebilse, senin gün içinde sağanakta güneşe durmaksızın değişip dönüş hallerin arasında bunu seçerdim. Dalğın ve güleç kapanıklığını. Hep bu dünyadaki son görüşümüş gibi güzel bakışını, hiçbir zaman aslında orada olmayışını. Telefonda konuşurken, bir garsona gülümserken, bir role hazırlanırken, sevişirken. Gözlerindeki, yalnızca kendine ait, sabitlenmesi imkânsız ıslak ışığı.

Biliyor musun garip bir rahatlık var üstümde. Galiba son aşık oluşumdu bu. Zaten aptalca bir şey. Aşka senin yaklaşımın her zaman daha doğrudu: Temelde kendini sevmen.

Kuzum, özür dilemem gerekiyordu senden. Tüm yaşadıklarımız, yaşamadıklarımız ve ayrıca ben, ben olduğum için. Seni olduğun gibi sevsem de seninleyken kendimi sevmeyi beceremediğim için. İnsan güzel bir şeyden güzel ayrılmayı beceremiyor belki. Geri dönme ihtimalini yok etmeden, o iki kişilik köprüyü dinamitlerden gidemiyor.

İşin kötüsü iş isten geçtikten sonra anlamak. Gecenin bir yarısı, dünyanın gürültüsü, burnunda yanık kokusu, yüzünde ıslak ışık.

Kendini tümüyle bırakabileceğin bir şey var mı dünyada biliyorum. İlişkiler bütün derinlikleri, heyecanlarıyla bile ölümlü şeyler. Senin başıya ihtiyacın var. Çok hem de. Dalma görülmeye. Sana ve öz kaynaklarına güvenim tam.

Her neyse kuzum. Elbette hayaletler var. Ama ruhun cildinden daha çabuk onarmıştır her zaman kendini. Atlatılacak bir şey kaldıysa atlatırsın, sana inanıyorum.

Hayatından, aşınmak suretiyle kaybolmak dileğiyle,

R.

Sevgili R,

Bugün bana gönderdiğin eski e-postaları buldum. Bir şeye bakırken birden silsile halinde çıktılar karşıma. Birini sana geri göndermek istedim. Altı sene öncesine ait. O çok zor son senemize.

Ne çok şey değişmiş altı senede. Olacağı mı umduğun kişi oldum mu, bilmiyorum. Sevmezsin sen yerli dizileri ama belki rastlamışsındır. Üç sezondur bir dizide başrolde oynuyorum. Tanımadığım insanlardan bir sürü mesaj alıyorum her gün. İçlerinde insanı ağlatacak kadar güzel sözler oluyor. Biliyorum, bahsettikleri kişi ben değilim, ekranda gördükleri kadın. Yine de garip biçimde bağımlıyım bu güzel sözlerle. Belki beni buna sen alıştırdın. Belki hep böyleydin, sen karşıma çıkınca anladım.

Sorun şu ki, artık kimse mektup yazmıyor. Her yere her zaman güzel sözler yazılıyor ama birine gönderilmiş olsalar bile mektup değil hiçbirisi. Böyle nostaljik şeyleri

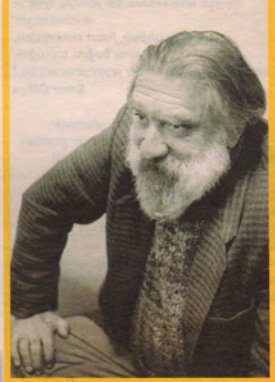
çok sevmem ben biliyorsun. Yine de şunu anlamak çarptı beni: Mesele kağıt kalem değilmiş. Çok kısa sürede bambaşka bir şeyi yitirmişiz sanki: Kelimelerle birbirine gerçekten dokunabilme ihtimalini.

Her şeyin içinde bir story var. Hayat çakmaları, anlık. Kimse birbirini merak etmiyor aslında. Sadece karşılığında bakılmak için bakıp geçiyoruz. Altı sene önceki kendime senin gözünden baktım. Gördüklerimden memnun muyum bilmiyorum, ama "görülümüş" olduğumu biliyorum. Teşekkür ederim.

Geriye dönmek istemezdim yine de. Şu anki hayatımdan mutluyum. Oynadığım diziyi seviyorum, arada bazı saçmalıklar oluyor ama sette çok eğleniyoruz. Güzel bir aile olduk. Bir süredir bir ilişkim var. Yazmakla arası pek iyi değil ama beni güldürmeyi başarıyor.

Sen de iyisindir umarım, arada ses ver. Sevgilerimle.

M.

**En uzun koşuysa elbet
Türkiye'de de devrim,**

**O, onun en güzel yüz
metresini koştu**

**En sekmez lüverin
namlusundan fırlayarak...**

En hızlıydı hepimizin,

En önce göğüsledi ipi...

**Acıyorsam sana anam
avradım olsun,**

**Ama aşk olsun sana
çocuk, aşk olsun!**

Can Yücel

EVİRİM KURAN

Kenger dikenini

"Hayatı seveceksiniz. her yönüyle, iyilik ve kötülükleriyle, pisliliğiyle, fakat seveceksiniz. Suyunu, bağıni, toprağıni, kenger dikenine kadar her şeyini seveceksiniz."

EnverGökçe

Anadolul'da baharın müjdecisidir kenger. Bir tacı andıran mor çiçekleri mayısta coşar. Çiçeklidir çiçekli olmasına da, tacı hak etmiş her yaradılış gibi, o da dikensiz değildir. Yılın bu mevsimi, kenger toplamak için dağ eteklerine çıkan köylüler, gün boyunca büyük emek harcarlar. Demir çubuklarla toprağı eşer, üst kısmı dikenli olan kengeri bıçakla dikenlerinden arındırırlar. Kenger peşinde koşanların elleri bu yüzden nasır tutar.

Kenger dağda ya da kırdaki kendine yetişir. Her yabancı varoluş gibi, güzelliğini de, sağlamlığını da, hırçınlığını da yetiştirme biçiminden alır. Ankara'da geçen çocukluk yıllarımda şehrin göbeğinde kenger topladığımızı, ilk büyümeye başladığı yeşil zamanlarında, dikenlerini soyup afiyetle yediğimizi dün gibi hatırlarım. Hala Ankara'nın orta yerinde kenger toplayan çocuklar var mıdır bilmiyorum ama kentsel dönüşüm sayesinde o çocukların en fazla youtube'da kenger videosu izleyebileceğini sanıyorum.

Haziran ayında sonra sarmaya başlar kenger, artık yenmez hale gelir ama sürprizleri bitmez. Gövde bölümü kopartılarak kök kısmından sakız yapılır.

Anadolul'da büyümüş kuşakdaşlarımızın hayatlarında en az bir kez kenger sakızı çiğnediğine eminim. Çok sert bir sakızdır kenger ama bu sizi korkutmasın; sertliği dostluktandır. Doğal olduğundan diğlere çok faydalıdır; hem de çok güzel bir tadı ve çok hoş bir kokusu vardır.

Derken kengerin çiçekleri olgunlaşır ve tohumlar oluşur. Bu tohumlar kurutulur ve kavrulur; ve içeren insanın burnuna yağmurla birlikte gelen taze toprak kokusunu taşıyan kenger kahvesi yapılır. Eski zamanlarda kıtlık olduğu vakit, halkın kahve ihtiyacını kenger kahvesi içerek giderdiğine rivayet edilir. İşte böyle yediverendir kenger. Dikenine rağmen. Ya da dikeninin yüzü suyu hürmetine...

Yabani bir ottur kenger; ama dikenine katlanmayı bilerseniz, hem tadıyla hem rayihasıyla size yoldaş olur.

Kenger gibi kentler vardır. Kırlarında ya da dağlarında insanları toplar. Kökleriyle, tohumlarıyla, gövdeleriyle besler. Bütünüyle seversiniz; dikenini var diye bırakıp gitseniz de, ne tadını ne kokusunu belleğinizden silebilirsiniz. Ellerinizde nasırlar bırakmıştır o kentler. Nasırlarınizi seversiniz; ellerinizden vazgeçmediğiniz gibi, o kentlerden de vazgeçmezsiniz.

Kenger gibi insanlar vardır. Kırdaki ya da kentte kendi kendilerine büyümüşlerdir. Güzelliklerini de, sağlamlıklarını da, hırçınlıklarını da yetiştirme biçiminden alırlar. Hem çiçeklidir; ve de çok sert. Dikensiz bahçeler vaat etmezler. Varlıkta da kıtlıkta da, kökleriyle, tohumlarıyla, gövdeleriyle beslerler. Bütünüyle seversiniz; dikenini var diye bırakıp gidemezsiniz. Kalbinizde nasırlar bırakmıştır belki o insanlar. Nasırlarınizi seversiniz; kabiniğinizden vazgeçmediğiniz gibi, o insanlardan da vazgeçmezsiniz.

Kenger, dikene rağmen sevmeyi hatırlatmaz bize. Dikeni ile sevmektir asıl marifet.

Kenger, dikene rağmen sevmeyi hatırlatmaz bize. Dikeni ile sevmektir asıl marifet.

Delikanlım:

İyi bak yıldızlara
onları belki bir daha göremezsin.

Belki bir daha
yıldızların ışığında
kollarını ufuklar gibi aq geremezsin.

Delikanlım :

Senin kafanın içi
yıldızlı karanlıklar
kadar

güzel, korkunç, kudretli ve iyidir.

Yıldızlar ve senin kafan
kainatın en mükemmel şeyidir.

Delikanlım :

Sen ki ya bir köşe başında
kan sızarak kaşından
gebereceksin,
ya da bir darağacında can vereceksin.

İyi bak yıldızlara
onları göremezsin belki bir daha

Nâzım Hikmet

ERCAN KESAL

Denizlerin
çeşitli zaman ve
mekânlarına
ait yüzlerce, belki
binlerce fotoğrafına
baktım. Deniz'in,
Yusuf'un ve Hüseyin'in
masum yüzleri nedense hep
Ergin Günçe'yi ve onun
yazdıklarını hatırlatır.

... dün burada üç abiyi asmışlar ...

insan yaşarken fark edemiyor galiba kendisinden başka birilerinin de var olduğunu bu dünyada.

Bu kadar basit bir gerçeği, evet, tuhafama fark edemiyor işte!

Hepimizin eninde sonunda "yalnızlık hastalığı"na esir düşmesindendir belki.

Yalnızlık aslında kendi dışındakileri unutmak ya da fark etmemek değil midir? Senden başkalarının da aynı kederlere gark olduğunu

anladığında çoğalıyorsun ancak ve o zaman tahammülün artıyor dünyaya. Olgunlaşmak da böyle bir şey değil mi zaten?

Ama, heyhat; bu dünyada çok fazla zamanın da kalmıyor tüm bunları anladığında.

En çok hayıflandığım şeylerden biridir, aynı coğrafyada ve hatta aynı şehirlerde yan yana yaşadığım birilerini ancak öldükten sonra fark etmek.

Daha önce hiç tanımadığınızı bir şairin

herhangi bir şiirini, ölümünün ardından yazılan yazıları birinde tesadüfen okumak mesela. Ya da ilk defa bir filmi seyrettikten sonra merak ettiğiniz bir yönetmenin daha geçen yıl bu zamanlar çekip gittiğini bu dünyadan. Hikâyesini okuyup çarptığınızı bir kalemin, o hikâyeyi siz üniversitede öğrendikten aynı şehrin aynı semtinde her zaman gittiğiniz bir parkta yazmış olabileceğini.

Yıl 1983'tü. Okul bitmek üzere, yakında doktor olacağım. İçimde saklayamadığım

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

bir heyecan ve bir an önce hayata
karışma arzusu.

16 Ocak günü, üç gündür aralıksız
yağan İzmir yağmuru insanı
sepsiz bir hüznün veren duygusuyla
fakültenin okuma salonunda
oturmuş, Hans Enzensberger
okuyordum (Kitabın ilk sayfasına o
günün tarihini de yazarak yağmurla
ilgili bir şeyler karalamışım).
Aynı günün sabah saatlerinde,
Paris'ten Ankara'ya gelen bir
uçakta, *Genç Ölmek* isimli bir
şiiir kitabı yayımlanmış olan, 45
yaşında, "donuksarı kum kıyılar/
ölümü yazmışlar renkli çakıllarla/
kasabanın kırmızı saçlı çocukları/
uyanıp portakal uykularından..."
diye şiirler yazan bir şair vardı:
Ergin Günce. Uçak Esenboğa'da
düştü ve birçok yolcuya birlikte
o da hayatını kaybetti. Yaşarken
konuşup, tanışabileceğim birini daha
kaybetmişim işte.

Denizlerin çeşitli zaman ve
mekânlarına ait yüzlerce, belki
binlerce fotoğrafına baktım. Deniz'in,
Yusuf'un ve Hüseyin'in masum
yüzleri nedense hep Ergin Günce'yi ve
onun yazdıklarını hatırlatır.

Onun, hiçbir şey söyleyememiş gibi
sessiz ve derinden akan ama çok şey
anlatan şiirlerini. Denizler gibi...

Denizlerin idamları sırasında, onlarla
aynı cezaevinde kalan bir tutuklu
çocuğun teyzesine yazdığı mektubun
son mısraları özellikle:

"...karpuz istedi canım bugün bir de
ekşi elma
vardır ya vardır ya kiraz getirseniz
biraz belki
sokmazlar kantinde var derler çünkü
parayla ya da işle satarlar
sen gene getir iboyu, ben uzatır elimi
severim
minnoşu da getiririm görüşünüze
biraz gıdıklarım, sana da bir boncuk
işlettim
burda en güzel yapan cafer ağaya
havalar ısındı remziye teyze ve çok
pislik buralar
ister zahmet etmeyin ister cuma
günü gelin
babamdan mektup getirirseniz
dün burda üç abiyi asmışlar
suçları anayasayı devirmek
zor mudur acaba asılmak?
hepinize hoşça selam eder
ellerinizden öperim..."

"Nasıl da yılları buldu, bir mısra dolu maceram..."

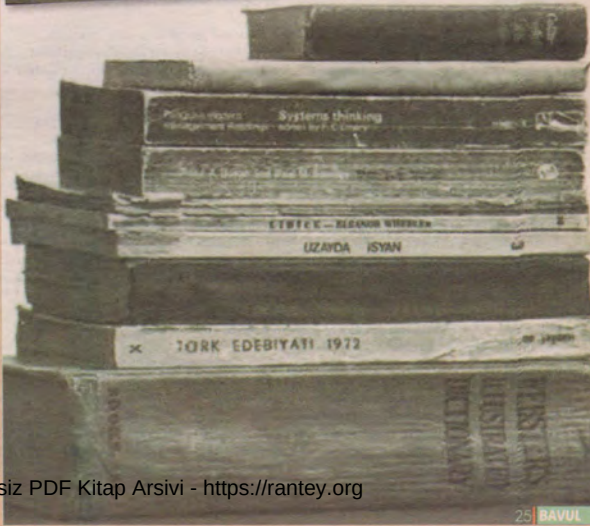
Rüya, bütün çektiğimiz.
Rüya kabrım, rüya zindan.
Nasıl da yılları buldu,
Bir mısra boyu maceram...
Bilmelzer nasıl aradık birbirimizi,
Bilmelzer nasıl sevdik,
İki yitlik hasret,
İki parça can.
Çatladı yüreği çıkmaktasın,
Ağıyor gök kuşaklarının serinliğinde
Çoğlardır boğulmuş bir su...
Ağıyor yeşil.

Yivlerinde yeşil güller fıskırmış,
Susmuş bütün namlular...
Susmuş dağ,
Susmuş deniz.
Dünya mışıl-mışıl,
Uykular derin,
Yılan su getirir yavru serçeye,
Kısr kadın, maviş bir kız doğurmuş,
Memeleri bereketli ve serin...
Sağıyor yeşil.

Aydın yarı gecede,
Neron, çocuk kitaplarında çirkin bir surat,
Ve Sezarsa, bir ad, yıkıntılarda.
Ama hancı taşı sanki
Koca Kartaca!
Hani, kibrit sayı vermişlerdi üstüne
Bak nasıl alıyor, yığıt,
Binkere yıl da sozra
Alıyor yeşil.

Deniz Gemiş'in idamının ardından
ailesine teslim edilen eşyaları
arasında Ahmed Arif'in Hasretinden
Prangalar eskittim adlı şiir kitabı da
bulunmaktaydı. Deniz Gemiş'in
Suskun adlı şiirini "Nasıl da yılları
buldu,/Bir mısra dolu maceram..."
dizelerinin altını çizdiği ve ünlem
koyduğu, kardeşi Hamdi Gemiş
tarafından aktarılan arasında.
Deniz'in idamdan önce okuduğu ve
aileye teslim edilen kitapları:

- Bir küçük, bir büyük İngilizce lügat,
- Türkçe-Almanca sözlük,
- Dünya Şiir Antolojisi,
- Memet Fuat'ın Türk Edebiyatı
seçkisi,
- Ahmed Arif'in Hasretinden
Prangalar Eskittim'i,
- Amerikan ekonomik ve sosyal
düzenini anlatan Monopoly Capital
adlı bir İngilizce kitap,
- Emery imzalı İngilizce Systems
Thinking kitabı,
- Brecht imzalı iki İngilizce kitap;
- The Good Woman of Sezuhan
(Sezuhan'ın İyi İnsanı),
- The Chalk Circle (Kafkas Tebeşir
Dairesi),
- Brackett'in Uzeyda İsyan'ı,
- Eleanor Wheeler'in Lidice adlı eseri.

(Ergin Günce)

Mehmet Ali & Akşamsarısız PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

EMRE KONGAR

Deniz Gezmiş'ler hâlâ yürüyor!

Devrim sürekli bir süreçtir: Türk Devrimi, Mustafa Kemal Atatürk ile başlamıştır ve bugün de devam etmektedir.

Türk Devrimi'nin temelinde:

1) Emperyalizme karşı verilen ve kazanılan bir "İstiklal Savaşı"...

2) Ve bir din/tarım toplumunda gerçekleşen "Aydınlanma" vardır.

Gerek bağımsızlık gerekse aydınlanma, sürekli olarak emperyalizmin, neoemperyalizmin, liberalizmin, neoliberalizmin, Yahudi, Hristiyan ve Müslüman radikalizmlerine dayalı dinciliğin, mezhepçiliğin, toprak ağalığının, ırkçılığın, ırkçı milliyetçiliğin, demagojiye dayalı faşizmin saldırısı altındadır...

Dolayısıyla, sürekli olarak korunmaları ve geliştirilmeleri gerekmektedir.

İşte Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının 1968 yılının bir Cumhuriyet Bayramı'nda aldıkları "Tam Bağımsız Türkiye İçin Mustafa Kemal Yürüyüşü" kararı bu açıdan, Türk Devrimi'nin hem korunmasını hem de sürekliliğini sağlamak için atılmış çok önemli bir adımdır.

Zaten bu nedenle, yukarıda saydığım gerici güçler tarafından durdurulmuş ve Deniz Gezmiş ile arkadaşları hiç de hak etmedikleri bir biçimde cezalandırılmışlardır.

Bu devrimci gençlerin girişimi, Türkiye'de, ne yazık ki emperyalist liberal ve dinci faşist güçlerin, etkileri bugün daha da iyi hissedilen/görülen saldırısıyla engellenmiştir.

Ama Türk Devrimi, Mustafa Kemal Atatürk tarafından başlatılan ve insanlık tarihine, Fransız ve Rus devrimleriyle birlikte armağan edilen kendine özgü (nevi şahsına münhasır) bir devrimdir:

Tarihte, Endüstri Devrimi'ni kaçırmış bir din/tarım imparatorluğunun mağlup olduğu endüstri uygarlığına karşı bir savaş kazanması ve sonra, toplumsal-ekonomik-siyasal-sınıf sal gelişme ve değişmeler olmadan Aydınlanma Devrimi'ni gerçekleştirmesinin başka bir örneği yoktur.

Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının sahip çıktıkları ve bugüne de bıraktıkları miras işte sürekli nitelik taşıyan bu özgün devrimdir.

1968 yılı, dünyada emperyalizme karşı yeniden özgürlük rüzgârlarının estiği, özellikle Fransa'daki öğrenci hareketlerinin

ortalığı kasıp kavurduğu yıldır.

Marksiszmi Frankfurt okulu ile harmanlayan Herbert Marcuse'nin "Yeni İnsan" kavramı başkaldıran gençlerin yol haritasını çizmiştir.

Türkiye ise 1961 Anayasası'nın getirdiği özgürlük ve çağdaşlık ortamında, kendine 1946'dan sonra dayatılan emperyalist dünyanın ileri karakolu olma rolüne ve bu rolün gerektirdiği dinci/milliyetçi/feodal modele karşı yeni çözümler, yeni çıkış yolları aramaktadır.

Dinci/milliyetçi/feodal modeli Türk Devrimi üzerine zorla monte etmek isteyen diktatörlük yanlısı Demokrat Parti'nin devrilişi, toplumda, sürekli devrim, bağımsızlık, antiemperyalizm, aydınlanma, çoğulcu demokrasi, sol, sosyalizm, komünizm gibi kavramların yeni çözümler olarak tartışılmasına yol açmıştır.

Henüz çocukluk aşamasında olan bu tartışmalar olgunlaşıp farklı sol modelleri savunanların birbirlerine düşman oldukları evreye gelmemiş...

Soldaki arayışlar, özellikle de Milli Demokratik Devrim'i savunanlarla doğrudan sosyalizme ya da komünizme geçiş

savunular ve bütün bunlara karşı olan Maocular arasındaki ölümcül mücadeleler noktasına ulaşmamıştı.

İşte Deniz Gezmis ve arkadaşlarının **"Tam Bağımsız Türkiye için Mustafa Kemal Yürüyüşü"** bu açıdan Türkiye'deki devrimci grupların son "Ortak Eylemi" olarak görülebilir...

Çünkü bu yürüyüş sonrasında sol grupların aralarındaki ayrışma ve çatışmalar bütün sol ve demokratik hareketlere zarar verecek bir biçimde gelişmişti.

Elbette bu yürüyüş sırasında emperyalizm de karşı hamlesini başlatmış, Türkiye'deki dinci ve ırkçı gruplar Amerika tarafından örgütlenerek demokratik ve sol gruplara karşı saldırılar başlatılmıştı.

29 Ekim 1968 tarihinde Devrimci Öğrenci Birliği (DÖB), Ankara Üniversitesi Talebe Birliği (AÜTB), Türkiye Millî Gençlik Teşkilatı (TMGT), Türkiye Millî Talebe Federasyonu (TMTEF), Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği (ODTÜOB) tarafından örgütlenen **"Tam Bağımsız Türkiye için Mustafa Kemal Yürüyüşü"**nün amacı bence son derece doğru olarak şöyle belirlenmişti:

"1919'da başlayan Mustafa Kemal devrimi kendisinden sonra gelen yöneticiler tarafından amacından saptırılmış, cumhuriyetin bütün kurumları yozlaştırılmıştır.

Bugün Türkiye'miz dünyada ilk antiemperyalist ve antikapitalist devrimi gerçekleştiren Mustafa Kemal'e rağmen yabancıların desteklediği karşıdevrimcilerin etki alanına girmiştir.

Biz Mustafa Kemal gençliği olarak, saptırılan devrimi rayına oturtmaya azimliyiz, kararlıyız.

Bugün başlayan yürüyüşün amacı budur."

Görüldüğü gibi bu kısa bildiri antiemperyalizm ve antikapitalizm ile Atatürkçülük üzerine oturtulmuştu.

Böylece bütün demokratik ve sol grupların ortak noktalarını vurguluyor, tartışmalara yol açabilecek ideolojik ayrıntılardan kaçınıyordu.

Bu açıdan o dönemde Deniz Gezmis ve arkadaşlarının sahip olduğu birleştirici ve bütünleştirici olgunluğa işaret etmekten kendini alamıyorum.

Yürüyüş Samsun'dan başlayacak, 10 Kasım'da Ankara'da Anıtkabir'de sona erecekti.

Elbette emperyalistlerle işbirliği içindeki

dinci/milliyetçi/feodal güçler de boş durmuyorlar, bu yürüyüşü engellemek için ellerinden gelen her çabayı gösteriyorlardı.

31 Ekim 1968 günü Samsun'da Atatürk Anıtı önünde saygı duruşunda bulunan devrimci gençler, istiklâl Marşı'nı okuyarak ellerinde bayrak yola koyuldular.

Ama yola çıkar çıkmaz, 20 kilometre sonra yolları kesildi.

İzinsiz yürüyüş yaptıkları gerekçesiyle Samsun Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüler ve mahkemeye çıkarıldılar.

Devrimci gençlerin liderlerinden sevgili dostum Bozkurt Nuhoğlu, mahkemede *"Sayın yargıçım, burada bizleri değil, Mustafa Kemal'i ve onun ilkelerini yargılıyorsunuz"* biçiminde bir savunma yaptı ve yargıç davayı düşürdü.

Yürüyüş sırasında en büyük destek köylülerden ve öğretmenlerden geldi.

Fakat gericilerin saldırıları da durmuyordu:

Gençlerin Ankara'ya bir darbe yapmak için geldikleri ve Anıtkabir'e çıktıkları gün darbe olacağı yazılıyor, gerici kitleler kıskırtılıyor du.

Bu arada elbette, yürüyüş yapanlara karşı da Ankara'ya girer girmez saldırılacağına dair dedikodular yayılıyordu.

Bütün bu saldırılar ve arkasında istihbarat örgütlerinin de bulunduğu tertipler sonunda Deniz Gezmis ve arkadaşları Ankara'ya toplu halde girmekten vazgeçiyor ve Anıtkabir'de buluşmak üzere sözleşiyorlardı.

10 Kasım 1968'de saat 13.30'da, yanlarında getirdikleri çelenkle Anıtkabir'de toplandılar ve Anıtkabir özel defterine şunları yazdılar:

"Büyük Önder, Amerikan emperyalizmine karşı İkinci Milli Kurtuluş Savaşımızda izindeyiz.

Milli Kurtuluş Savaşımız yok edilemez.

Deniz Gezmis ve arkadaşlarının 1968 yılının bir Cumhuriyet Bayramı'nda aldıkları "Tam Bağımsız Türkiye için Mustafa Kemal Yürüyüşü" kararı, Türk Devrimi'nin hem korunmasını hem de sürekliliğini sağlamak için atılmış çok önemli bir adımdır.

Onu yok etmek için bütün Türk Milleti'ni yok etmek gerekir.

Tam Bağımsız Türkiye için Mustafa Kemal Yürüyüşçüleri."

Ne yazık ki bağımsızlık ve aydınlanmacı olan bu doğru ve haklı devrimci yürüyüş, demokratik güçler in tamamını da, sadece solu da kendi içinde bütünleştiremedi.

12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 Askeri Darbeleri Deniz Gezmis'lerin devrimci yürüyüşlerinin önüne çeşitli engeller koydu.

Bu engeller bugün de sürüyor ama Deniz Gezmis'lerin devrimci yürüyüşü de önlenemez bir biçimde devam ediyor.

İllüstrasyon: Ethem Onur Bilgiç

HAYDAR ERGÜLEN

Bugün Deniz günüdür!

"ODTÜ'de 'Devrim' kazandı!" diye başlık atmış gazete, 2019'un baharında, ODTÜ Bahar Şenliği'ni hatırlatarak. Ve vuslatın hep bir başka bahara kalmasının artık vakayı adiyeden olduğu duygusuna iyice alışmışken. Hatta bahar diye bir şenliği unutmışken. Ne bileyim Nâzım Hikmet'in Piraye'ye, dışardakilere, yoldaşlara, Türkiye işçi sınıfına, köylülerine, emekçilerine, aslına 1930'lardan bugüne, hepimize yolladığı bahar dalı şiirlerinden başka tutunacak pek bir şeyimiz de kalmamışken...

İşte, ODTÜ'de 'Devrim'in kazanması, bahar gibi taptaze, yepyeni, gülüşlü bir şey olarak görünüyor ya bize, ne güzel oluyor o zaman. Bir derviş gibi yaşayıp bir devrimci gibi paylaşılanlara, bölüşebilenlere her şey yeter. Büyük insanlıktan başka herkeye ten ekmegin, "pirinç de öyle/şeker de öyle/kumaş da öyle/kitap da öyle", pirincin, şekerin, tuzun, kumaşın, kitabın güzel hatırına, devrim herkese yeter, büyük insanlığa da yeter. Zaten şiir de öyle biter: "ama umudu var büyük insanlığın/umutsuz yaşanmıyor."

Bugün 17 Nisan. Köy Enstitüleri kuruldu. 82 yıl geçti üstünden. Anam babam sayılır! Ayrıca ilk Köy Enstitüsü'nün 1 Ekim 1937'de Eskişehir'in Çifteler ilçesinde kurulması da sevinç veriyor bana. O Enstitülerden yetişenler ve onların yetiştirdikleri hep o bahar duygusuyla yaşadılar, onu yaşıttılar. Türkiye'nin baharı, saklı bir su gibi, bazen dipten derinden bazen incinden hep sürdü. Kara gözlüklü generaller 'ela gözlüklü'

çocukları katledinceye, kara vicdanlılar, kara yürekli ve kara düşünceli gericilerle faşistler, 3-5 yaşındaki bebelerin geleceğine karanlık, tekellerde, medreselerde el koyunca ve onların yüreklerini, ruhlarını, aklılarını, akılları sıra örümcek ağlarıyla karartınca ya dek de aktı durdu. Bahar bu, şiir gibi bir şey, alışkanlık değil akışkanlık! Akacak elbet sular gibi, kokacak elbet çiçekler gibi, çkacak elbet canerikleri, çağlalar gibi, düşecek elbet bir, iki, üç cemreler gibi, zıplayacak elbet kadınlık, gençler, çocuklar gibi, hakkını alıncaya dek!

Bugün Deniz günüdür. Deniz Gezmis günüdür. Enver Gökçe'nin yürekten, sevdadan, kavdan gelen özelemlî şiirinin günüdür: "Bugün görüş günüdür/dost kardeş bir arada/telden tele mektup yolla, el salla/merhaba!" Bahar, biraz da görüş günüdür. Çektiği 'çilelerin adını bile anmayan, 'olur böyle şeyler, hayattır' diye geçiştiren, memlekette mahpus damında yatmayı hem onurdan hem de eğitim öğrendimen sayanlar in baharın görüş günü. Bugün hepimizin baharıdır, görüş günüdür, göğü araladığımız, uçundan mavisini gördüğümüz gündür. Bugün Deniz'in, Yusuf'un, Hüseyin'in, Cihan'ın, Alpaslan'ın, Ömer'in, Mahir'in, Ulaş'ın, Cevahir'in, Sinan'ların, İbo'nun, o 'aslan yüreklerin genç ömürlerinin tazelenide, devrimci ruhlarının gülmüşüde gündür. Uğur Mumcu'dan Musa Anter'e, Metin Göktepe'den Metin Altıok'a, Hopalı Metin Lokumcu hocaya, Hrant Dink'e, Tahir Elçi'ye, Berkin'den Ali İsmail'e, Gezi şehitlerimize, Behçet'ten Asım

abiye, Uğur Kaynar'dan Hasret Gültekin'e, 35 Sivas şehidimize... "Güzel günler göreceğiz çocuklar" demenin günüdür. Bugün Deniz'lerin günüdür, "durduramayacaklar halkın coşkun akan selini" demelerin günüdür.

47 yıl önce 6 Mayıs 1972'de, 5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan gece, sabaha karşı, kara gözlüklü generaller tarafından 2 yoldaşı Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan ile birlikte darağacında, birinin adı Deniz olan üç kırmızı karanfil soldur ulmak istendi. "Tutuklayıp sardunyayı/atıldır dip kapalya" dediği gibi Can Yücel'in, kırmızı karanfilleri de ipe çekmek istediler. Nâzım Hikmet'in en sevdiğim yapıtı olan *Sıvıne Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı'nın* (1936) 14. ve sonuncu bölümü, Şeyh'in bedeninden ayrıldığı değil de sanki dünyanın ilk yaratıldığı günmüş gibi ürpertir beni. Belki de 'devriye' geleneğine inancımdandır, 'devrin daim olsun!' dileğimdir: "Yağmur çiseliyor./Serez'in esna'f çarşısında/bir bakara dükkanının karşısında/Bedreddinin bir ağaca asılı!../Yağmur çiseliyor/gecenin geç ve yıldızsız bir saatidir/ve yağmurda ıslanan/yapraksız bir dalda sallanan/seyhimin çırılçılak etidir../Yağmur çiseliyor/Serez çarşısı dilsiz/Serez çarşısı kör/Havada konuşmamanın, görmemenin kahrolası hüznü!/Ve Serez çarşısı kapatmış elleriyle yüzünü../Yağmur çiseliyor."

Tabii hemen Pir Sultan Abdal'ı hatırlarım. Hızır Paşa'nın astırdığı, Yedi Büyük Ozandan birini, Pir'im, Pirim Sultan'ı. Ölmeden evvel ölenlerdendir o: "Ben Musa'yım sen firavun/

RESİMLİ ŞARKILAR

BURAK AĞDEMİR

DURDU ZAMAN, DURDU DÜNYA...
GİRDİ İÇERİ KAPIDAN...

ÖYLECE BAKAKALDIM
GÖZÜMÜ AVIRMADAN...

ARABANIN KAPISINI AÇTIM, AÇTIM GİRSİN İÇERİ

KALKTI HİLAL KAŞLARI, SORDU...

ÇEKTİ GİTTİ ARABAYLA

KİM BU
SERSERİ?

EGZUZUNA BOĞULDUM...

GÖZÜMDE TOMURCUK YAŞLAR
AĞIR AĞIR DOĞRULDUM...

LİSTAM GELDİ SIRTIMA VURDU
UNUT DEDİ ROMANLARI...

İŞÇİSİN SEN İŞÇİ KAL!
GİY DEDİ TULUMLARI...

FINİTO

ÇEM KARACA'YA BAĞLI...

ÖNDER ABAY

Gençlik yıllarımızda genelde örnek alacağımız kişileri beyaz perdeden seçiyoruz. Herkesin sinemada hayran olduğu, onu örnek aldığı bir oyuncu vardır. Sinemada görünür olanların giyim tarzları, kullandığı aksesuarlar ve saç kesimleri çok hızlı şekilde toplumda karşılık buluyor. Peki, her tarzıyla modayı belirleyen bu oyuncuların tarzlarını kim belirliyor? Film setlerinde 30 yıldır berberlik yapan, yüzlerce ünlünün saçına makas atan Hasan Gevher'le sinema dünyasının tarzını konuştuk.

■ Merhaba Hasan abi kendini tanıtır mısın?

Ben 1967 yılında Kahrarmanmaraş'ta doğdum. 12 yaşında İstanbul'a taşındık. 1979 yılında Etiler'de bir akrabamızın yanına berber çırağı olarak girdim. O gün bugündür elimden makas düşmüyor.

■ Hep aynı dükkânda mı çalıştın?

Yok, askerden gelene kadar aynı dükkânda çalıştım. Sonra bir iki berberde de ustalık yaptıktan sonra bir ortakla kendi dükkânımızı açtık ama kısa bir süre sonra kapatmak zorunda kaldık.

■ Peki, sinema setlerine ne zaman geçtin bu geçiş nasıl oldu?

Doksanlı yılların başlarında yönetmen bir müşterim sürekli ısrar ediyordu. İşleri yoğun olduğu için devamlı gelemediyordum, benim setlere gelmemi istiyordu. Onun ısrarıyla ilk adımı atmış bulundum.

■ Dizilerde mi çalışmaya başladın?

O günlerde bu kadar özel televizyonumuz yoktu. Yalnızca bir iki dizi çekilebiliyordu. O günlerde ziyade bu kadar büyük olmadığı için dizilerden sektörde programlarda çalışıyordum. Mesela çok uzun yıllar İner Misin Çıkar Mısın programına katılanların saçlarını yapıpım.

■ O zaman bu sektörün ilk mobil berberisi sen miydin?

Yok, ilk ben değilim ama sanırım üç kişiydik. Dediğim gibi o zamanlar bu kadar büyük bir sektör olmadığı için berber olarak çalışanlar da birelin parmağını geçmezdi.

■ Özel kanalların açılıp dizilerin çekilmeye başlaması senin işini nasıl etkiledi?

Programlar yayırlayıp dizilerin başlamasıyla ben de dizilere yöneldim. Benim çalıştığım ilk dizi Çiçek Taksiydi. Orada 13 bölüm çalışıp sonra tekrar programlara döndüm.

■ Dizilerde çalışmak stüdyo programlarından daha mı zordu, neden geri döndün?

Stüdyo programlarından daha mı zordu, neden geri döndün?

Sinemanın ense tıraşı

“ Elbette senaryoyu okuyup o dizinin ruhuna göre bir dünya yaratmanız gerekiyor. Ben bütün bölümlerin senaryosunu okuyorum çalışmaya başlamadan önce, yoksa o işin ruhunu anlayamazsınız. Yönetmenin kurduğu dünyaya benim de saç, makyaj ve kostümle ortak olmam gerekiyor. Yoksa gerçekçi bir iş çıkaramayız. ”

Hayır, ama biz o zamanlar yapım şirketlerinde maaşlı çalışıyorduk. Şimdiki gibi iş başına para alma gibi bir usul yoktu. Yani şirket nereye gönderse oralarda çalışmak zorundaydık. Sonra dizi çekimleri artmaya başlayınca bağımsız çalışmaya başladım.

■ Bu sektörde kimlerle çalıştın?

Yani bu soruya kimlerle çalışmadın diye sorsan daha kolay cevap verebilirim. Geçtiğim 30 yılda saçını kesmediğim sakalını düzeltmediğim çok az oyuncu vardır. Belki yeni çıkan oyuncularla çalışmamış olabilirim.

■ Set berberliğinin kendine özgü zorlukları var mı? Sorun yaşadığın oyuncular oluyor mu?

Tabii ki bir dükkânda çalışmanın bir düzeni var. En azından giriş çıkış saatlerin bellidir ama bu işte öyle bir çalışma saatin yok. Set kaçsa kadar sürerse sen de orada beklemek zorundasın. Her sahneden sonra oyuncunun bozulan saçını,

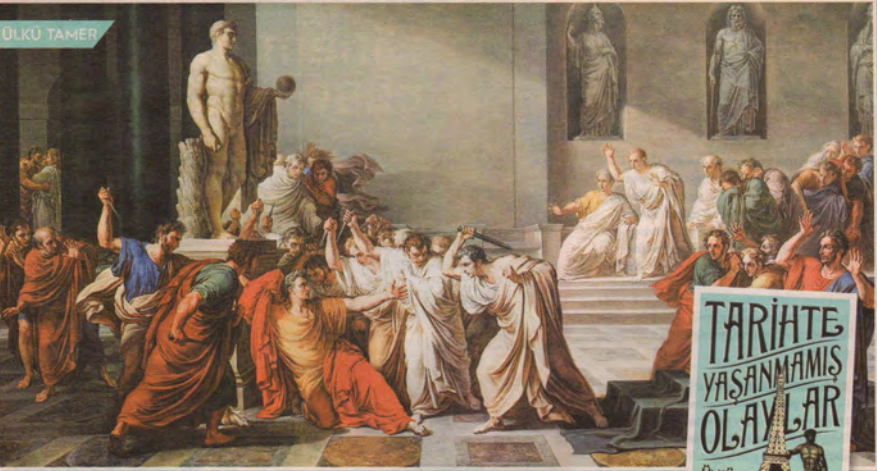
makyajını tazelemek zorundayız. Zor oyuncu yok ama kaptisli çok fazla oluyor. Bu kaptisi çekmek bizim işimizin bir parçası zaten.

■ Sen bir diziyi nasıl hazırlanıyorsun? Çalıştığın tüm işlerin senaryosunu okuyor musun?

Elbette senaryoyu okuyup o dizinin ruhuna göre bir dünya yaratmanız gerekiyor. Ben bütün bölümlerin senaryosunu okuyorum çalışmaya başlamadan önce, yoksa o işin ruhunu anlayamazsınız. Yönetmenin kurduğu dünyaya benim de saç, makyaj ve kostümle ortak olmam gerekiyor. Yoksa gerçekçi bir iş çıkaramayız.

■ Peki, çalışması en zor ve en keyifli olan oyuncular kimler?

Zor olanları saymayayım ama genç oyuncuların birçoğu fazla kaptisli diyebilirim. Ama en keyifli olarak çalıştığım kişi Kadir İnanır diyebilirim. Bu kadar disiplinli, çalışkan ve beyefendi bir oyuncuyla çalışmak bana da çok keyif veriyor.

"Sen de mi, Brutus?"

Roma İmparatoru Julius Caesar, mayıs ortasında Senato'da bıçaklanarak öldürülmüştü. Kendisine son darbeyi indiren Brutus'a bakarak, "Sen de mi, Brutus? Öyleyse öl, Caesar," diyerek can vermişti. Tarihler böyle yazar. Temel kaynak, gariptir, Roma tarihçileri değil, İngiliz oyun yazarı William Shakespeare'dir. Julius Caesar oyunundaki sahne, sanki gerçekmiş gibi kabullenilmiştir. Oysa gerçek bambaşkaydı.

Julius Caesar'ın kendisine önerilen tacı üç kere geri çevirdiği, sonundayaşam boyu imparatorluğu kullandığı doğrudur. Kısa sürede halkın da, senatörlerin de saygısını, sevgisini yitirdi imparator. Devlet işleriyle ilgilenmiyordu. Başka topraklara sefer önerilerine ise hiç sıcak bakmıyordu. Orduyu bütün bütüne unutmuştu. Hazinesin "içler acısı" olmasına üç-beş adım kalmıştı. Daha da kötüsü, ülkeyi suskunluk sarmaya başlamıştı.

En yaşlı, en deneyimli senatör, Tullius, bir akşam üç arkadaşını çağırdı evine. Aurelius ile Avrius'un yanı sıra Julius Caesar'ın en güvendiği kişiyi, can dostu saydığı Brutus'u. "Bu durumun böyle sürüp gitmesine seyirci kalamayız," dedi Tullius. Brutus, "Onun hastalığı önemli değil," dedi. "Asıl sorun, Roma'nın hastalanması. Caesar ölse de başka Caesar bulunur. Ama Roma ölse de?.. Roma'dan başka Roma var mı?" Sustular. Uzun süre.

Sonunda Brutus bozdu sessizliği: "Çözüm nedir?" Hiç duraksamadan, "Caesar çekilmeli," dedi Tullius. "Çekilmez," dedi Avrius. Tullius, Brutus'a baktı: "Sen konuşursan belki." "Sanmam," dedi Brutus. "İmparatorluk tacını bırakmaz. Yıllardır istiyordu bunu. Üç kere geri çevirdi gerçi. Ama biliyordu üsteleceğimizi. Artık başından çıkarmaz onu. Caesar'ı tacından ancak ölüm ayırır." "Öyle olacak," dedi Tullius.

Ertesi akşam yine Tullius'un evinde on iki kişiydiler. Konuşmaları, tartışmaları kısa sürdü. Brutus'un Caesar'la görüşmesine karar verdiler. Toplantıdan hemen sonra Caesar'ın evine gitti Brutus. Caesar sevgili dostunu gülümseyerek karşıladı. "Gecenin bu vaktinde geldiğine göre önemli bir şey var," dedi. "Dur. Sen söyleme. Ne olduğunu ben söyleyeyim." Yer gösterdi Brutus'a. "Tullius çekilmemi istiyor. Çekilsem Roma'nın ne büyük kargaşa içine gireceğini biliyor aslında. Ama umurunda değil Roma. İsteddiği tek şey var. İmparatorluk tacı." Brutus susuyordu. "Ben ölmeden o tacı başına giyemeyeceğini de biliyor," dedi Caesar. Gülümsedi. "Ölme karar mı verildi?" Soruyu yanıtlamadı Brutus. "Ne zaman yapacaksınız bu işi?" Kısa bir sessizlikten sonra, "Belki bir çözüm

buluruz," dedi Brutus. Caesar, "Can dostumusun, Brutus," dedi. "Belki tek dostumusun. Acılarımızı, sevinçlerimizi paylaştık. Yüreğimin bildiği şeyi sen de bil. Taç umurunda bile değil artık. Ama onu başımdan çıkarmama onurum engel oluyor." "Onurun Roma'dan daha mı önemli?" Hiç duraksamadan, "Evet," dedi Caesar. "Yaşlanıyorum değil mi? Yaşlanınca, onurunu ya önemsemez oluyor insan ya da her şeyin üstünde tutmaya başlıyor. Onurum engellemese, Roma'dan hemen ayrılır, Mısır'a giderdim." Brutus gülümsedi: "Kleopatra'ya mı?" "Banshadra'ya." Yine sustular. Brutus kalktı. Kapıda, "Kardeşin nasıl?" diye sordu Caesar'a. "Ölüyor," dedi Caesar.

Julius Caesar'ın bir ikiz kardeşi vardı: Centius. Dilsiz, sağır, yatalak, beyin özürlü Centius. Ailenin utancı. Önce Julius doğmuştu. Hemen arkasından Centius. Tanrıların lanetlediği bebek doğarken anne ölmüştü. Centius'un durumu iki yaşındayken iyice belirginleşmişti. Baba, önce tanrılara kurban etmekte idi onu; ama içi elvermedi, vazgeçti. Ölümden sonra da Julius baktı kardeşine. Centius kalın perdeler arkasında yatarak sürdürdü yaşamını. Aile dışında sadece Julius Caesar'ın sırdaşı Brutus biliyordu onun varlığını.

Ertesi akşam bütün senatörler bir araya geldi. Senato'da. Yönetimin Julius Caesar'la artık

SİNEM KEYİK

Jacob Ludwig Carl Grimm (1785-1863) ve Wilhelm Carl Grimm (1786-1859)

Jacob Grimm 1785, Wilhelm Grimm 1786 yıllarında Almanya'da memur bir ailede dünyaya gelirler. Jacob ve Wilhelm kardeşlerin çocukluk yılları Hanau ve Steinau yöresinde geçer. Grimm kardeşlerin kişilikleri ve aile değerleri çocukluklarını geçirdikleri bu köyde, yaşadıkları yerin atmosferinden etkilenerek gelişir. Grimm kardeşler, çeşitli Avrupa ülkelerindeki sözlü halk edebiyatını derleyerek, iki yüzden fazla masalı yazıya döküp yayınladılar. Bu masallar yetmişten fazla dile çevriler ek tüm dünyaya yayıldı. Grimm kardeşlerin emekleri sayesinde birçok masal unutulup gitmekten kurtulmuş oldu.

Jacob Grimm, hukuk öğrenimi gördü. Çeşitli diplomatik görevlerinden sonra ilkçağ ve kitaplık uzmanı olarak Göttingen'e çağırıldı, daha sonra üniversitede profesörlük verdi.

Wilhelm Grimm de, hukuk öğrenimi gördü. Üniversitede profesörlük verdi. Grimm kardeşler, Berlin'de Bilimler Akademisi üyeliğine seçildiler. Birlikte masallar, efsaneler üzerine çalıştılar. Bugün dünyanın her yerinde tanınan ve dinlenen bu masallar, Alman dilinin bütün inceliklerini taşıyor.

Çünkü Grimm Kardeşler, bütün bu masal derlemeleri sırasında Alman dilini bütün teferruatıyla incelemişler ve dilin bugünkü durumunu almasına büyük hizmette bulunmuşlardır. Biyografileri ve eserleri birbirine benzedikleri için "Grimm Kardeşler" olarak adlandırılırlar. Grimm Masalları, yazılan büyük masal külliyatıdır. Masalların barındırdıkları ahlaki öğeler, masalın çıkarılacak dersler ve belirli toplumsal ahlaki değerleri aşılamayı hedeflemiştir. Çocuklarda bıraktığı etkise, gerçek dünyanın zorluklarıyla masalardan edindikleri düşsel tecrübelerle daha kolay başa çıkmalarna ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmuştur. En çok bilinen eserleri arasında ezbere bildiklerimiz; 'Pamuk Prenses ve Yedi Üçüceler', 'Kırmızı Başlıklı Kız', 'Rapunzel', 'Bremen Müzikacıları', 'Hansel ile Gretel', 'Sinderella (Külkedisi)', 'Parmak Çocuk', 'Kurbacı Prenses' masalıdır.

yürüyemeyeceği konusunda herkesin görüşü birdi.

Çözümü Brutus önerdi. Tartışma bile olmadı neredeyse. Sunduğu çözüm oylarlığıyla kabul edildi.

Tek sorun kalmıştı: Çözümü imparatorun da kabul etmesi. Brutus o gece sabaha kadar konuştu Julius Caesar'la.

İki gün sonra öğleye doğru Caesar'ın evine bir arabaya anaştı. Gizlice yüklenen, örtüleresarılbüyük "paket"i Senato'nun arkakapısına götürdü. Genç senatörlerden altısı omuz verip içeriye, toplantı salonuna taşıdı yükü, taş masaya bıraktı.

Örtüler açılınca Centius'un ölü bedenini çıkırtı ortaya.

İmparatorun ikizinin çileli yaşamı o sabah Brutus'un içirdiği zehirle sonlanmıştı. Biraz sonra Julius Caesar geldi Senato'ya. Halkın soğuk bakışları arasında. Sessizlik içinde.

Taş masaya bakmadı bile. Arka kapıdan çıktı. Brutus'un kendisini bekleyen kapalı arabasına binip Roma'dan uzaklaştı.

Arkaya iki sandık dolusu mücevher bir gece önceden yüklenmişti.

Senatörler Centius'un ölü bedenini birkaçladılar. Sonra giriş kapısının önüne götürüp Julius Caesar'ın artık var olmadığını bildirdiler yurttaşlara.

Tullius kısa bir konuşma yaptı. Ülkede diktatörlüğe son verildiğini, devleti kendisinden, Avrius'tan, Antonius'tan oluşan bir üçlünün yöneteceğini açıkladı. Roma'nın çirkantları her şeyin üstünde tutulacaktı.

Halktanbüyük bir tepki gelmesi beklenmiyordu. Gelmedi de.

Kleopatranın annesi Banshadra otuz sekiz yaşındaydı. Kızını dünyaya getirdiğinde çocukluktan yeni çıkmıştı. Şimdi

İskenderiye'ye deve yürüyüşüyle yarım gün uzaklıkta, donanımlı, hizmetçilerle, uşaklarla, bahçıvanlarla dolu büyük bir taş evde oturuyordu.

Julius Caesar'la yıllar önce karşılaşmıştı.

Kızının sarayında. İkiisi arasında daha ilk anda beliren çekim, kısa sürede tutkuyla, sonra aşka dönüşmüştü.

Romalılar Caesar'ı İskenderiye'de sanırken, o Banshadra'nın evindeydi.

Dönmek bile istememişti Roma'ya. Ama dönüşmesi gerekiyordu. Gerçek bir Romalı gibi. Gerçek bir imparator gibi.

Banshadra'nın evinin önündeydi şimdi.

Uzun yıllar birlikte yaşadılar. Caesar'ıgün deniz ötesinde bırakmıştı Julius. Ne Roma'nın adını andı bir daha, ne de bir zamanlar en önemli organı bellediği tacını özdledi.

Banshadra elli dört yaşında ölünce, o da sandığın dibinde sakladığı şeyeyi çıkardı, kendisini sevdiğine götürerek zehiri içti.

ORHAN AYDIN

Hep bir ağızdan türkü söylemek...

Bir yanımda karlı dağlar, ötemizde su gözeleri, yüreklerimizde umut, çiçeklenip halaya dönüşmüş hayatın orta yerinden Munzur boyunca yol alıyoruz.

Baraj sularının oluşturduğu göletlerin yamaçlarında bacaları tüten köyler, üstümüzden uçuşan görmeye alışkın olmadığımız yaban kuşları, her direğe yuva yapmış leylekler gelecek yeni bir zaman için bekliyorlar.

Bahar isyancısı kelimeleri karşılığını bulmuş, hayatın orta yerinden mavilik-kızıllık çoğalıyor.

Ahlat ağaçları dağların doruklarındaki ormanlar gibi sevinçlenip bağırıyorlar, yol boyunca üzümlü bağları başlarını kaldırmışlar, yeşermiş ekin tarlaları arasında gelincikler gülüşüyor.

Bizler de öyle.

Yağmurun altında toplaşan onurlu insanlığın, "Söz-yetki-karar Dersim halkına" sloganları halen kulaklarımızda çınlıyor.

-Oldu bu iş.

-Halk kendi kaderini kendisinin tayin etmesine karar vermiş. Nasıldı her birinin gözlerinin içi, gördün mü?

-Kadınlar ve çocuklar ve bin yıldır zulüm altında ezilen yaşlılar, umudu kuşanmış gençler birer Nâzım şii gibiydiler.

-Şubirlikte, üretme, birlikte yönetme, birlikte mutlu olup sular gibi çoğalma utkusu ne büyük bir erdemmiş be arkadaş, hani yaz yağmurları altında dağların doruklarından ovalara, oradan pencere camlarının önündeki çiçekli avlulara doğru yükselen gökkuşakları var ya, rengârenk olan onun gibi işte. İnsan atından geçmek istiyor. Mavisine, kızılına, yeşiline yüz sürerek.

-Bak şu an sağ tarafımızda baraj gölü var, bu küçük olanı, büyük olanı şu karlı dağın ardında, yaklaşık yarım saat sonra kıyısında

dolanacağız. Çevredeki köylere bak, her biri birer ressamın elinden çıkmış tablolar gibi. Mutlu olur buralarda insan olan, yeter ki eksin toprağını, meyvesini devşirsin, suyunu yudumlasın, çiçeğini koklasın sonra havasını solusun barışın ve kardeşliğin, başka ne istersin ki, aşk ise aradığın al sana aşk, hem de sırlıskılam.

-Mehmet amca ile tanıştın ya hani şu pos bıyıklı, başı dumanlı Munzur dağı gibi adam. Nasıl güçlüydü elleri, gözleri, yüreği, hayatı delip geçen bakışları, şaşakaldım.

-Kanseri yenmiş Mehmet amca. "Öleceksiniz, gidin dinlenin" demişler, Ovacık'a gitmiş, yamaçlarından bin bir ot, bizlerin hiç göremeyeceği anların bal devşirdiği allı-sarı çiçekler, dağlardan sis, Munzur'un gözelerinden su, insanından mutluluk almış yeşertmiş yüreğini, şimdi şu karşımızdaki karlı dağ gibi ayaktak. Bölgenin tüm seyirlik oyunlarının ustası, çıktı mı meydana, meydana susuyor.

-Bak elma bahçeleri görüyorum ve yeşile durmuş bostanlar, şunlar dut ağaçları, şunlar ceviz, kızılıklara bak yol boyunca nasıl çınlıyor?

-İlk işi ne olacak dersin Dersim halkının?

-Birlikte yönetmek için birlikte karar alacakları bir süreç başlayacaktır. Halk meclisleri örgütlenecek, sonra toprağa birlikte el sürmek için birlikte türküler söyleyip, birlikte üretmek ve mutlu olmak için ayağa kalkacaklar. Senin bestesini yaptığın şiir gibi.

"Hep bir ağızdan türkü söyleyip hep beraber suların çekmek ağı, demiri oya gibi işleyip hep beraber, hep beraber sürebilmek toprağı, ballı incirler hep beraber yiyecek, yârin yanağından gayri

her şeyde
her yerde
hep beraber!

diyebilmek
için.."

Sen bunu sahneden söylerken şaşakaldılar. "Yapmak istediğimizi anlatmış Nâzım yoldaş" dedi Rojda. Hani şu gözlerinin içi mavi mavi gülen, yeşil atkılyoldaş anımsadın mı, üç aydır oradalar, dağı-taşı-ovayı kapı kapı dolaşıp, Munzur vadisini sevince boğmak için çabaladılar.

-Hak ediyorlar mutluluğu. Emegin en yüce değeri olduğunun adları onlar. Bak gördün mü demin sana söylediğim baraj gölünün en büyüğü bu. Buradan Pertek'e kadar uzanıyor. Nasıl da güzel, yamaçlarından al al ışıklar taşıyor üstümüzde.

-Şu ilerideki yer Elazığ. Cıdıyoruz buralardan. Aramızda umut, sevinç, bahar dalları, sisler içinde dağlar, çağlayan sular, çiçeğe boğulmuş bir hayat bırakarak. Üstümüze düşeni yaptık mı bilemem, ama sevinçlere ortaklık ettik en azından, sonrası Dersim halkının çiçek tarlaları gibi deli, Munzur gibi coşkun yüreğinde.

-Nasıldı senin sahneden okuduğun şiirin son dörtlüğü?

-"Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür

Ve bir orman gibi kardeşçesine

Bu hasret bizim."

-Bu utkuyu yeşertecek olanlara selam olsun.

-Selam olsun kardeşim selam olsun, dağların doruklarındaki kardan çiçekleri kadar selam olsun.

**Ahlat ağaçları
dağların doruklarındaki
ormanlar gibi sevinçlenip
bağırıyorlar, yol boyunca
üzümlü bağları başlarını
kaldırmışlar, yeşermiş ekin
tarlaları arasında gelincikler
gülüşüyor.
Bizler de öyle.**

Nerede huzurluysanız,
nerede mutluysanız
orası sizin eviniz
olabilir. Dört duvarı
bulmak kolay,
zor olan yuva
yapmak.

Yeldeğirmeni'nde oyuncakların işgali

SELİN KALKAN

"İnsan inandığı şeyler uğruna
muhteşem hatalar da yapabilir.
Kızamamışın. Darılmamışın eğer
bir kardeşlik varsa aranızda."
küçük İskender

Ecevit Çalışkan, iki çocuğu ve eşikle birlikte
kiş günü sokakta kalamayacağına,
sokakta kalmaması gerektiğine,
herkesin eşit derecede barınma hakkına sahip
olduğuna, çocukluk heveslerinin insanın peşini
bırakmayacağına inanıyor ve hikâyesi de bu
şekilde başlıyor. Herkes kadar başını sokacak
bir evi olması gerektiğine inanıyor ve eğer bu bir
hataysa hataların en güzelini yaptığını düşünerek
Kadıköy Yeldeğirmeni'nde işgal ettiği evde eşi ve
çocuklarıyla yaşamaya başlıyor.

"Açtım kapıyı, girdim içeri"

"Önceden hemen bir sokak arkada
oturuyordum. Ev sahibiyi bir gün kavga ettik
kırandan dolayı ve anlaşmazlık yaşadık. Hemen
yan tarafta oturan bir abıvar. Zor durumda
kalınca ona anlattım durumu. O da 'Bir ev var,
sahibi yok. Gel, aç kapıyı, içeriyi temizle, otur'
dedi. Olur mu, olmaz mı diye düşünmeden
açtım kapıyı, girdim içeri. Cesaret işi sonuçta
fazla düşünmeye gelmez. İçeriye girdiğimde
birkaç tane tineri vardı. Önce onları çıkardım.
Sonra tadilat işlerine başladık. Boyadık,
temizledik, kurduk. Yedi yıl oldu burada
yaşıyoruz.
Benim eşim Trakyalı, Roman. Sekiz kardeşler.

Kadıköy'de cumbalı bir evde yaşıyorlardı.
tanıştığımızda. Kayınpederim bulmuş evi, yalırca
hiç kira ödemedem yaşıdılar. Onlardan daha
önce görüp şahit olduğum için bu fikre alışmam
zor olmadı.

"Sahibi eğer gelirse evini çiçek gibi teslim ederim"

Bu ev illa ki birinindir. Yaşıyor mu yaşamıyor mu?
Burada mı uzakta mı? Nerede, kiminle yaşıyor
bilmiyorum. Ben onu tanı mıyorum o da beni
tanı mıyor. Eğer bir gün çıkıp gelirse, tapularını
gösterse anahtarını hemen teslim ederim.
Mal da onun, mülk de onun. Ben burada sadece
evine sahip çıkıyorum. Ben bu evi tinerilerden
temizledim, yerleştirdim burayı bir yuva yaptım.
Yedi senedir çiçek gibi bakıyorum evine, can
verdim buraya. Ama eğer yalandan biri gelip
beni buradan çıkarmaya çalışırsa, benim
emeğimin üstüne yatmaya kalkarsa işte ona göz
yummam. Çünkü buraya ben sahip çıktım.

"Yedekte bir evim daha var"

Araştırdım, buldum. Altı senedir iki günde bir
gidip geliyorum. Perdeleri, kapısı yıllardır kapalı.
Eğer bir şey olur da bu evden çıkarsak diye her
zaman yedekte bir ev tutuyorum. Kadıköy'de
ev tutmak çok zor, kiralatmış başını gidiyor.
Yaşamak için zaten bir savaş veriyoruz, bir de
barınma derdimiz ol masın istiyorum. O yüzden
bulabilen ve cesaret eden herkese tavsiye
ediyorum işgal evinde yaşamayı.

Şirin'le başlayan bir oyuncak hikâyesi

El arabasıyla nakliye, hamallık ve ikinci el eşya
satarak maddi gelirimi sağlıyorum. Geçen sene
genç bir çocuğun yanına nakliye için gitmiştim.
Çocuğun dükkânına oyuncak taşımıştık bir
sürü. İş bitince çocuktan bir tane oyuncak
istedim. Çocuk da 'Neden abi?' diye sordu.
Benim çocukluğum hep çalışmakla geçti, emekçi
insanım, hep çalıştım hiç oyuncuğum olmadı,
dedim. O da bana oyuncak bir Şirin verdi. Eve
gelir gelmez yukan çıkıp çatıya astım. O görüntü
bana bir enerji verdi ve gittiğim gördüğüm
her yerden oyuncak toplamaya ve evin
etrafına asmaya başladım. Zamanla çocukluk
hevesim herkesin ilgi odağı oldu ve insanlar
kapıma oyuncak bırakmaya başladı. İsteyen
beniğendiği bir oyuncuğu duvardan çekip alıyord
evine götürüyor, isteyen başka bir oyuncakla
değiş tokuş ediyor. İşte böyle gün geçtikçe
oyuncaklarımızı paylaşıp olduk insanlarla."

Ecevit abi, son olarak paylaşmanın, beraber
yaşamamanın, bir insanı mutlu etmenin çok kıymetli
olduğunu söylüyor. Nerede huzurluysanız, nerede
mutluysanız orası sizin eviniz olabilir, diyor. Dört
duvarı bulmak kolay, zor olan yuva yapmak.
Yuvayı da bizler çalışarak, emek vererek kuracağız
her zaman, diyor. Bugünün anısına pencereden
bir tane oyuncak alıy veriyor elimine ve herkese
her zaman kapısının açık olduğunu söyleyerek
uğurluyor beni.

AYŞEN ŞAHİN AKSAKAL

Aç gönlünü, barış konsun...

Beklemekle geçiyordu günler. Genel seçim, yerel seçim, bir muştı, bir güzelliik, bir kıvılcım bekleyerek. Yoruyor kalbi, beklerken yaşanan emeteler. Büyük hayallerin hiç de yeri değıl gibiydi, küçük zevkler şımarıklık gibi sakıldı hayatımda. Bir hastanenin sıvaları dökülmüş, rengi atmış koridorunda, elinde bir sıra numarası olmadan, ne kadar bekleyeceğimi bilemeden, üstelik etrafıta acı gelen, acı içinde insanlar varken orada dikilmek gibi yorucu ve yıpratıcı geçiyordu günler.

Böyle bir ortamda sıkıntıdan ne ısıklı bir türkü tutturabilir insan ne de parmaklarıyla bir ritim. Birden o bekleme koridorunda doğum günüm yankılandı, böylece yerimde beklerken ve tüm mutluklarımla erterlerken bir toktaki gibi indiyüme yeni yaşımdaki hiç tanıdık olmayan rakamlar.

Benim de bir "ölmeden önce yapılacaklar" listem vardı. Yıllarla birlikte uzuyordu, kalan süremın kısalmasıyla ters orantılı.

Bir sabah erkenden, atladım arabaya, gelişine çıktım yola. Bakalım nereye götürecekti beni emektar arabam. Bazen yolun kendisi değerli, asıl amaç varmak değıl. Müzik dinlerdim, kendimi dinlerdim, yol kenarındaki ağaçları seyrederdim, ne zaman nereye varacağımı bilmeden yolda olmak kocaman bir özgürlüktü ve yapılacaklar listemden kim bilir kaç maddeyi alıp götürürdüm.

Kendimi İpsala Sınır Kapısı'nda buldum. İstanbul'dan Yunanistan'a geçmek, terliklerle komşunun zilini çalmak gibiymiş. Öyle kolay, öyle tanıdık.

Yol kenarındaki papatyalara, aralarda tek tük gelincikler, köylerdeki iki katlı ve mutlak balkonlu evler, otlayan inekler, keçiler... Bazen radyo açıyordum yolda, Rebekka'lar "bu şarkıyı biliyorum, sözleri dilimim

ucunda" bulmacası gibi.

Kalacağımı evin sahibi üst komşuya bırakmış anahtarı. Eleni'yi ara deyip numarasını yolladı. Yaklaşınca yol üstü tesisinden Eleni'yi aradım. İçimden de diyorum ki ben bana Yunanca bir kadın ismi söyle deseler akıma ilk gelen de Eleni olurdu. İngilizce konuşmaya çalıştım telefonda, Eleni Türkçe cevap verdi: "Hoş geliyorsun, aman acele etme, Allah korusun, yavaş yavaş gel. Saat önemli değıl, ben sana kapıyı açar, evi bir gezdiririm."

Vardığımda gelmiştu saat, pijamalıydı. Kocası arabamı güzel bir yere park ediverdi, ben iyi bir yer bulamamıştım. Eleni evi gezdirdi, temiz havlıları, çarşafıları gösterdi, sıcak suyu, mutfak aletlerini bir bir anlattı. "Saat hiç önemli değıl, ne zaman sıkırsan haber et, ben gelirim bir şeye ihtiyacın olursa," dedi.

Yol yorgunu demeden indim sahilde bir lokantaya. Yazı yazmam gerekiyordu, kağımda denize vuran şehir ışıkları, masamda bir kadeh uyu, bizim mutfaktan çıkmışcasına birkaç tabak meze... Yazı bitmiyordu, bilgisayarımlı tuşları çıkırdıyordum, mekân sandalyeleri ters çevirmeye başlamıştım. Ama yazıyorum diye, keyfim yerinde diye, gitmemi istemek ayıp olacak diye, önlükleri çıkarıp, montılarını giyip, yanımdaki masada sohbet ederek beni bekledi gar sonlar.

Ertesi sabah uykumu almış ve sağlıklı hissederek uyandım, ruhum dinlenmişti. Akropol'i gezecektim, Poseidon ve Zeus'la telakkiye bulunaktım. Beklenmedik bir tatsızlık oldu, bilmediğim şehrin yollarında, aniden tali yoldan hızla çıkan bir arabayla tampon tampona çarpıştık. Ufacık. Bende hiç hasar yoktu, karşı tarafa hafif bir içe göçme. Kızmadan indim arabadan. Alabiliđine iri. İnsan korkmuyor değıl hani. Kaskodan yaptırıcakmış arabasını. "Peki" dedim. "Bekleyeceğiz" dedi, "tamam" dedim. "Araçınız yabancı plakalı olduğu için polis de gelecek" dedi. "Olur" dedim. "Bekletmek zorunda kaldığınız için özür dilerim, tatliniz mahvolmasın" dedi. "Nezaketinizi için teşekkür ederim, ikimizin de hatası, birlikte çekeceğiz" dedim. Bunları İngilizce konuştuk, dilimiz döndüğünce, nezaketimiz hem dilimizdeydi hem yüzlerimizde. O sırada bir arca geldi. Türkçe konuştu "İstanbul'u kız, ne oldu? Yardım lazımmı?" "Şaşırdım. Petro'ymuş adı.

45 yıldır o mahalledeymiş, papazın

oğlu diye kime sorsam bilirmiş. Doğma büyüme Büyükdalıymış. Geçen sene adayı gezmeye geldiğinde göz yaşlarını tutamamış. "Benim annem, babamı karşılamak için iskeleye giderken, dantelli eldivenlerini ve güneş şemsiyesini alrı giderdi diğer bütün kadınlar gibi. Şimdi o sokakta konuştukları sen toynula konuşulmazdı, sakındı herkes. Kuş sesleri, dalgalar her evden duyulurdu. Ne ara, nasıl böyle oldu ada akılmı almadı" dedi. Böyle güzel bir Türkçeyle anlattı. Sonra dedi "Bize bir düşmanlığın var mı?" Dedim haşa, İstanbul'dan giden her Rum'un bıraktığı boşluk çok hissediliyor, o güzel günleri görememenin üzüntüsü var içimde hatta. "Neden gittin ki?" dedim. "Şimdi sana söylemeye çekiniyorum, bilmem anlayabilir misin ama ben askerden döndüğümde Kıbrıs Harekâtı başladı. Annem ağlayarak dizlerime kapandı. 'Şimdi seferberlik olur, seni yeniden çağırırlar, gidip de kurşun sıkman gerekirse, düşman bellenen de bizim canımızdan, ne yaparız? Yüz yüze nasıl bakarız?' İşte öyle, atladım geldim. Abimin mesleğı askerdi. Türk ordusundaydı, o kaçamadı. Onun ne hale geldiğini gördüm. Çok kötü oldu çok," dedi.

"Kızdın mı?" diye sordu. Petro abim, sen 70 yaşımda bana desteğe gelmiş bir cansın, bu ne yüce bir gönöldür ki bir de kendi kardeşlerine silah çekmekten korktuğün için sana kızabileceğimi düşünürsün?

Sonra başladı Petro abi şakalarına, polisin gecikmesiairtı kurumu munda değıldi, tatilinden gidiyordu ama tatil değılin şu neseden başka ne olabilir ki? Polis geldi, form doldurdu. O arada diğer aracın sahibi de polise kimlik uzatınca Petro kimliği aldı. Askeri kimlikti, bir Amiral'e çalışmışım. Kendi mahallesinde bir Türk, bir Yunan Amiral'i'nin tamponunu

İnsan kendisiyle, zamanla, hayatla ve insanlarla barışık olunca ancak görebiliyor yol kenarında bitiveren papatyalara.

çöktürmüştü. Amiral de beklettiği için benden özür dilemişti.

O bekleme koridorunda geçen yıllarda, bize ne düşmanlar uydurmuşlardı. Biz ve diğerleri vardı, biz dediğimizin içinde başka bir sürü biz ve diğerleri, herkes bir diğerine düşman. Herkes kuyumuzu kazıyordu, her günümüz ayrı stratejik derinliklerde, büyük resmi görmek için kışın gözlerimize yerleşen öfkeyle geçiyordu. Pofff! Balon patladı. İnsanlar her yerde ve her zaman kötü değildi işte! Ekilen düşmanlık tohumunu filizlendirmek de insanın elinde.

Gezdiğim tüm Antik Yunan kalıntılarında, Zeus'a adanan, kapisında Artemis'in heykeli olan o muhteşem şehirler in açıklamalarının yazdığı metinlerin bir yerinde şu ibare vardı "Osmanlı döneminde eserin bu kısmına bir minare inşa edilmiş ve camii olarak kullanılmıştır."

Yorum yoktu, ne o minarenin o eserde bir zamanlar ne kadar saklı görüldüğü ile ilgili bir metin vardı ne de Osmanlı'dan ayrılmanın şanlı şöreteli bir anlatımı. Öylesine, objektif bir satır cümle sadece: biz zamanlar buraya camii yapıldı. Yani Zeus'un evine...

Yunan askerlerinin devir teslimlerdeki yürüyüşlerini, feslerindeki uzun püskül ve formlarındaki parlak bir sürü puantiye gibi düğmeleri biraz gülünç bulurdum doğrusu. O ağır, garip yürüyüş meğrese atla kazanılan savaşlar sebebiyle onların adlarını, uzun püskül kuyrıklarını temsil edermiş. Ve formlarındaki o parlak yuvarlaklar, oğlunu askere gönderen anaların gözyaşlarına hümetmemiş. Bilmek, ne büyük bir empati kanalıymış meğer.

Savaş, psikolojik ya da fiili fark etmez; korku saldı, gözyaşlarımızı aktı, bizi birbirinden ayırdı ve yıllar sonra kendi evladından bile küçük bir kadına "kızın mı?" diye sordurabilecek kadar içimizde yer ettiği için korkunç bir kavram. İnsanın zamanla savaşla da kendiyile savaşla da yprattı. **İnsan kendisiyle, zamanla, hayatla ve insanlarla barışık olunca ancak görebiliyor yol kenarında bitiveren papatyaları.**

Dönüşte, ölmeden önce yapılacak şeyler listemi yirtıp attım. Akışa bırakmanın getirdiği maceranın, sohbetlerin tadı hâlâ damağımızda. Kocaman bir BARIŞ yazdım uzun listede yerine. Barıştıkça, üstesinden gelinemeycek dert yok. Kendimle barıştım komşunun evinde...

Barış Tanrıçası da Eirene'dir Mitoloji'de. Bulunsun aklımızın bir köşesinde.

NEYŞİN MENGÜ

YENİ GÖRGÜ 101 KURALLARI SETİ

21 inci yüzyılda yeni teknoloji yeni görgü kurallarıyla gelmeli. Şapırdatarak, döke saçayla yemek kabalık ya mesela, herkesin içinde avaz avaz cep telefonuyla konuşmak da büyük magandalık değil mi?

Bir İngiliz dergisi, yeni centilmenlik nedir ne değildir diye bir liste yayımlamıştı mesela. Listeye göre gerçek bir centilmenin Instagram hesabı olabilir ama Twitter hesabı olamazmış. Mantığı nedir bilemiyorum, Twitter'da herkes çok kükür kıyamet konuşuyor ondan mı, ya da gerçek bir centilmen ulu orta politika konuşmaz falan mı, kim bilir?

Twitter'ını Instagram'ını bilmem ama herkesin içinde amca oğlu, hala kıızı, panpa, kanka falanla avaz avaz ver takke al kühah hayır hayır konuşmak ayıplanmalı kanımca. Çünkü süper bir aylık, inanılmaz bir magandalık. Toplu taşıma araçlarına biner binmez kankasını arayanlar, toplu bir yere girer girmez akrabasına bağlanırlar, aslında herkesin şahsi alanını işgal ediyorlar, zorla kendilerini biz kurbanlarına dinletiyorlar. Kurbanlar diyorum çünkü tam da kurbanizo sırada. Avaz avaz magandalığın kurbanı.

Bir keresinde Münih Havalimanı'nda bir teyzem, polis pasaporta durdurmuş, demiş ki "Pasaportun sadece 6 ayı kalmış, normalde Almanya'ya girmen uygun değil." Buna rağmen sokmuşlar teyzeyi de ziyaretini tamamlamış memleketke dönmü. Teyze, polis bu tavrının kendisine kurulan bir komplonun parçası olduğundan süper emindi. Tüm süalesini tek tek aradı, herkese tek tek bunu en baştan en sona anlattı. Bu nedenle depresyona girmişti teyze, polis neden kendisine bunu sormuştu. Sanki tutup da Almanya'da kaçak mı kalacaktı ne münaşeret. Olayın tüm ayrıntılarına ben de hakimim zira teyze tüm süalesini görüntülü ararken ben de karşısında oturmak ve tüm bu

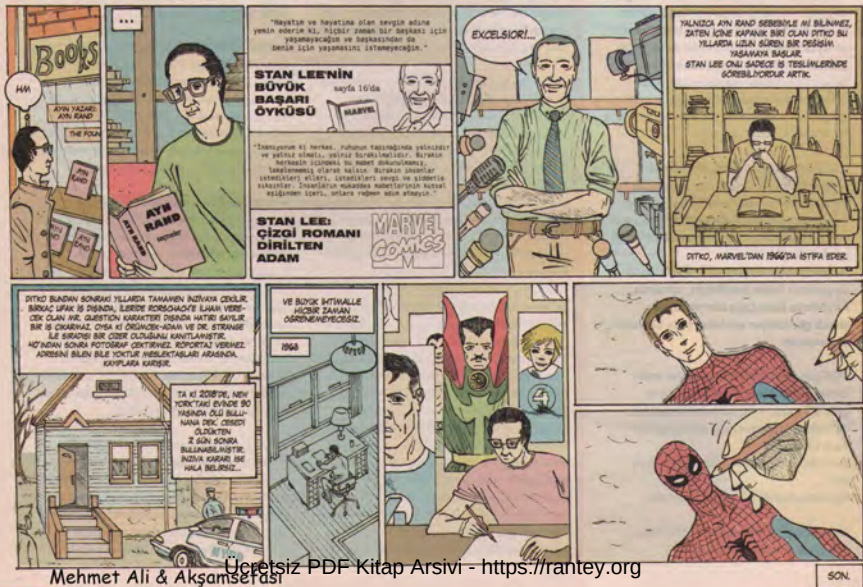
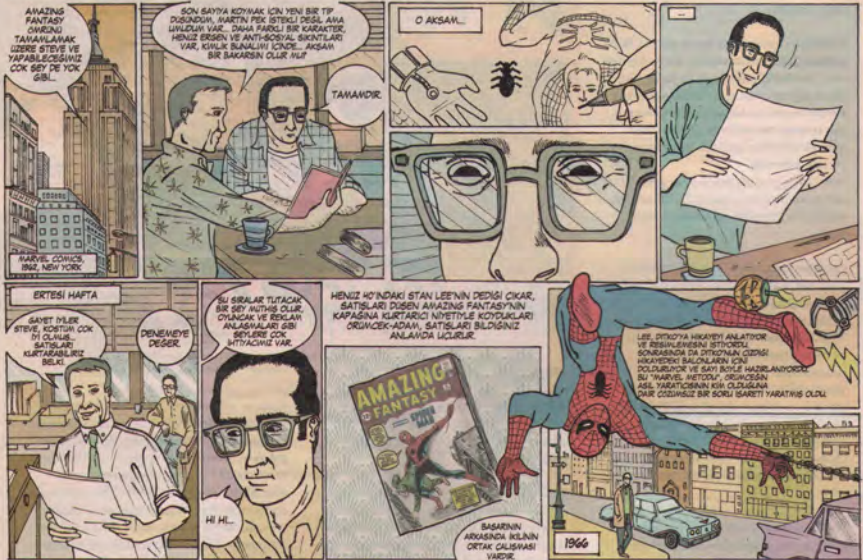
sohbetleri dinlemek zorunda kaldım.

Uçaktan indik bir kere, tıkım tıkış otobüsle terminalle götürülürüz, nefes alacak yer yok. Yanımdaki kadın kardeş, önce annesini, sonra babasını, abisini ve Faruk amcasını tklım tıkış otobüste tek tek aradı, diyafırmadan gelen avaz hönkür sesiyle uçaktan indiğini, terminalde doğru otobüste olduğunu müjdeledi. Biz de sevinдик tabii otobüste. Faruk amca, kadının yolculukta olduğu noktaya ilgili hiçbir detayı kaçırmadı, aferin ne güzel. Selamlar buradan da Faruk amca.

Doktor randevusu beklerken yengesiyle konuşan bir kadın, dolmuşta kankasına "eee kanka daha da nasılsın diyen" oğlan da ayrıca anımsadıklarım. Bu kişiler hayatlarının bir kesitine dair alakasız detaylara haizim. Zira magandalıklarına maruz kaldım. Yengelerine, kankalarına günlerini, anılarını falan anlatırken ben de dinlemek zorunda bırakıldım.

İnsanlar muhtemelen kendileriyle yalnız kalamıyorlar. Herhalde o kadar sevmiyorlar ki kendilerini, 10 dakika, yarım saat kendilerini dinleyecek, düşünecek zamana, aralığı tahammülleri yok. Boşta kalan telefona sarılıyor, işin acayibi telefonuyla bile baş başa kalamıyor, başka bir ses; düşüncelerini ya aktaracak ya da dağıtacak başka bir nefes arıyor. Ya da belki çok mutsuz insanlar, yalnız kaldıklarında herhalde içlerine çok ağır bir hüznün mü çöküyor, her anlarını her saniyelerini kendileri olmayan başkalarıyla mı doldurmak istiyorlar acaba? Bu da mümkün.

Velhasıl, nasil ki, başka insanlarla dolu bir ortama kendikendine bağırarak haykırarak, başkalarını rahatsız edeceği için aypa, telefonla da hönkür hönkür olmak büyük ayp, müthiş görgüsüzlük sayılmalı. Başkalarının kulaklarını ağrıtmaya, ve rahatsız ederek zamanlarını çalmaya aslında kimsenin hakkı olmamalı.

“ Kimseyi beni sevmesi için zorlamıyorum ben. İyi ya da kötü diye bir şey yok. İkisi de birbirinin aynısı farklı insanlar için.

X Koah hastası olabilir misiniz? Bir doktora görününüz.
Bu kadar yeter.

Y. EMRE CEREN

Anadolu'nun kaybolan Tanrısı

Fırtına Tanrısı Teşup'un ve Güneş Tanrısı Arinna'nın oğlu Telipinu bir gün çok öfkelenir. Rivayete göre Hitit kralının tanrıları gücendiren hareketlerine veya günahlarına sinirlenmiştir. Öfkeyle evinden çıkar. O denli sinirlidir ki ayakkabısının sağ tekini sol ayağına, sol tekini ise sağ ayağına giymiştir. Çeker gider ve ortadan kaybolur. Öfkeli tanrı ortadan kaybolunca onun yapmaka mükellef olduğu tanrılık vazifelerinin eksikliği ciddi biçimde her yerde hissedilmeye başlar. Telipinu'nun gidişyle artık tarlalar mahsul vermez olur, nehirler akmaz, ateşler tütmaz olur. Çiçekler solar, meralar azalır, kaynaklar kurur. Ağaçlar, hayvanlar hatta insanlar bile doğurganlığını yitirir, neslini sürdüremez. Onun gidişyle "...pencereleşi sis tuttu, evi duman tuttu, ocaktaki odunlar boğuldu, sunaktaki tanrılar boğuldu, ağıldaki koyunlar boğuldu, ahırdaki sığırlar boğuldu, koyun kuzusunu reddetti, inek buzağısını reddetti, Telipinu çekip gitti, tohumların ve hayvanların doğurganlığını, bereketliliğini, gelişmesini ve bolluğunu bozkıra ve çayıra döndürdü, sığırlar ve insanlar hamile kalmadı, hamile kalanlar doğuramadı."

Bu durum Hitit halkı üzerinde ciddi etkiler yaratırken, Hitit tanrılarında da aynı etkiyi gösterir. Bunun üzerine Güneş Tanrısı bir gün bütün tanrıları bir araya toplar ve bir ziyafet tertip eder. Bu ziyafete katılan tanrılar hep birlikte yerler, içlerler, ancak yiyecek ve içecekler o kadar kısıtlıdır ki ne

“ Telipinu çekip gitti, tohumların ve hayvanların doğurganlığını, bereketliliğini, gelişmesini ve bolluğunu bozkıra ve çayıra döndürdü, sığırlar ve insanlar hamile kalmadı, hamile kalanlar doğuramadı. ”

açlıklarını ne susuzluklarını dindirebilirler. Artık Telipinu yoktur, o olmadığı için insanlara olmayan nimetleri tanrılara da yoktur. İnsanlar sokaklarda çığırma ayinlerinde bulunurlar, uğruna sunular sunarlar. Ancak Telipinu ortaya çıkmaz. Bunun üzerine insanlar gibi tanrılar da çok endişelenirler ve ilk öneri Güneş Tanrısı'ndan gelir. Gözleri keskin, yerdeki her şeyi göklerden görebilen bir hayvanı seçer. "Bunu gönderdiğimiz zaman o keskin gözleriyle Telipinu'nun yerini bulacaktır" der. Kartal gider ve gelir hiçbir şey bulamaz, başarısız olur. Bu kez Fırtına Tanrısı'nın kendisi bizzat oğlunu aramaya çıkar. Her yeriarar, ama o da oğlunu bulamaz. Diğer

tanrılarda aramaya koyulurlar, ancak onlar da başarısız olurlar. Bunun üzerine Tanrıça Hannahanna kartalın, büyüklü küçüklü pek çok tanrının ve hatta Teşup'un bulamadığı şeyi bulması için bereketi simgeleyen bir hayvanı seçer: Arı. Arıyı gönderir, arı döner, dolaşır ve en nihayetinde kaybolan tanrıyı, kırsalda bir bucaкта bulur. Telipinu şehri ve yaşadığı yerleri terk etmiştir, ama hem yaşanan yerlerle hem de kırsalla ilişkisi olan bir hayvan olan arı onu saklandığı yerde bulmuştur. Arı, Telipinu'ya balını verir ve sinirini alır, ardından da eve getirir. Bir başka hikâyede ise Arı Telipinu'yu bulduğunda Telipinu kırsalda uyumaktadır. Arı, Telipinu'yu uyandırmak için iğnesini batırır ve bunun üzerine Telipinu öfkelenir. Tekrar öfkelenen Telipinu yeri göğü inletir. Bunun üzerine tanrılar şifa ve büyü tanrıçası Kamruşepa'dan büyü yapıp, Telipinu'nun sinirini dindirmesini isterler. Kamruşepa da büyü için ihtiyacı olan malzemeleri listeler ve tanrılara görev verir. Görevler tamamlanır, Kamruşepa, ayinini gerçekleştirir, "... Su kanalında akan su nasıl ki geri dönmüyorsa, Telipinu'nun öfkesi, hismi ve dargınlığı bitsin ve onlar geri dönsün..." der. Telipinu evine döner ve yarattığı tahribatı görüp önemini anlar. Onun dönüşüyle "...pencerelerdeki sis dağılır, evdeki duman dağılır, tanrılarla sunaklar yine uyumlu olur, ağıldaki koyunlar salınır, ahırdaki sığırlar salınır, koyun kuzusuna, inek buzağısına bakar..." ve diğer her şey normale döner.

ESİN İRİS

Yersiz bağırان vicdanımız

Bunca acının altından umutla çıkabilmek için reddediyoruz, kanla dolu, ilkelce yeşeren insanlık tarihini... Reddediyoruz insanı. Yalnızca insanın içindeki iyiyi, güzeli tutunma çabasındaayız, güneşe, göğe...

Kudüs'ün kutsal toprak olmasından ötürü insanlık tarihinin kanlarıyla sulanmış kuraklıkları var. İnsanın ise güçlüye, güce tapmasından ötürü... Harcadığımız her kuruşun, savunduğumuz her görüşün, eyvallah dediğimiz her şeyin ve ekmeğ parası dediğimiz her hırslı sorumlusu bizi.

Dünya üzerindeki her adaletsizliğin sorumluluğunu kişisel olarak üstlenmeyi öğrenmemiz lazım. Ölen her çocuğun, işkence edilen her hayvanın, duyguları, aklı, kendine olan inancı sarılmış her insanın sorumluluğunu kişisel olarak almak demek, biz, daha iyisini hedeflemediğimiz, daha iyisini arayıp bulmadığımız, daha iyisini savunmadığımız, talep etmediğimiz, emek ve zaman vermediğimiz için, daha iyisi olabileceğinin, kitlelerce hayal edilmediğini kabul etmek demek.

Geçmişte yanlış olan çoğu şeyin doğrusu, tam olarak böyle bulundu. Önce biri, sonra ikisi, sonra üçü, beşi, onu, milyonu durup "Ters giden bir şey var, neden bunu değiştirmiyoruz?" dedi. Sonra, belki daha iyi doğa karşılana bazı acımasızlıklar, adaletsizlikler, bugün, "İnsanlığın büyük adımları ilerlediği medeniyet ve insan hakları yolunda böyle bir durum kabul edilemez" denilerek, tepkiyle karşılanmaya başladı.

Daha dün, ten rengi daha koyu olduğu için bir insana insanlık dışı muamele göstermek normaldi. Bugün değil. Peki bunun zamanla ne ilgisi var? Hiç! Bunun, içinde bulundukları zamanlarda, gelecekte bir şeylerin daha iyi olacağını ummaktan fazlasını yapan insanların ilgisi var. Bizim gibi insanlarla. Bizden daha zor şartlardaki insanlarla. Bizden daha az sayıdaki insanlarla. Biz, her birimiz, sorumluyuz.

Belki insanın doğası bu, adaletsizlik, üstün olmak, sürüler halinde yaşamak, yenmek, avlamak... Eşitliğin değil, hayatta kalma savaşında galip gelecek kadar gözü kara olmanın, acımasız doğa koşullarının geçerli olması, doğal olamaz mı? İnsan da neticede, oldukça zeki ve saldırgan bir hayvan sayılmaz mı? Oysa insanlıktan ne büyük beklentilerimiz var!

Amma bir yandan, bunca acının yanı sıra, bunca şir, iyilik, bunca gelişme, bunca merak ve keşif, bunca şarkı, öykü, medeniyet, teknoloji... Bunca var olmak, yaşamak,

dolu dolu... Çünkü bunca acının altından umutla çıkabilmek için reddediyoruz, kanla dolu, ilkelce yeşeren insanlık tarihini... Reddediyoruz insanı. Yalnızca insanın içindeki iyiyi, güzeli tutunma çabasındaayız, güneşe, göğe...

Çünkü denizi kocklamazsak, ormanı kocklamazsak deriz ki "Dünya kan kokuyor! Ceset kokuyor, tecavüz kokuyor!" Doğayı da reddediyoruz, onu kucaklayarak. Acımasızlığına değil, mucizesine sığınıyoruz doğanın. Barışına bırakıyoruz kendimizi.

Çünkü evrenin bizimle ilgili bir bilgiyi var: Nereden ölürsek ölölüm, başka yerde duruyoruz. Katilleri de karbondan, kurbanları da... Herkes aynı karbon kutuya...

Herkes aynı mı ölüyor peki? Olur mu hiç? Kimileri gidip ölüyorlar; ağacın yaş odunu oluyorlar, dibinde biten kötü mantar oluyorlar, kenesi oluyorlar dünyanın. Kimi çiçek oluyor kiraz veriyor, kimi zeytin, kimi kardelen...

Kimi dört, kimi on, kimi yirmi yaşında kırk parçaya ayrılıyor. Kimini ateşe veriyorlar. İnsan, hiç insan yakar mı? Yakıyor işte. Kimi sandalye çekip izliyor füzelerin inişini, havai fişek gösterisi gibi, ailesiyle. Uzakta savaş eğlenceli görünüyor; ayrı heyecanlı geliyor kimine. Kimi taklit ediyor, tenkit ediyor, tehdit ediyor, kısıncıyor, giyiniyor, satın alıyor... Kimi kavgaya ediyor, sevmeyi öğreniyor, açlığı öğreniyor, zevki öğreniyor, şarkıyı, sanatı, hayatı anlamayı keşfediyor.

Hepsi ölüyor nihayetinde. Hepsi, kendisi kimse, onu ardında bırakarak gidiyor. Yaşayanlardan kiminin vakti, fırsatı oluyor, durup herkesi bir anlığına hatırlamaya. Kiminin olmuyor. Zamanın bir noktasında, ülkenin bir yerinde, birinin saçını koklayan birileri varsa, durup herkesi bir anlığına hatırlayacaklarına şüphe yok. Bugüne dek varolmuş, bugüne dek yaşanan her şeyi var etmiş insanlar için... İnsanlığın el birliğiyle gerçek kıldığı inanılmaz tarih için... Bu muhteşem hikâyenin, gelişme kısmında,

ortalarda bir yerde, bugün nefes almaya ve hikâyeyi yazmaya devam edenler için... Herkes, evrenin bir boşluğuna tutunmuş bu küçük mavi noktada, şu anda, her şeyi kadir bir var olma lüksüyle nefes alıp veriyor. Hangi birine akıl, hangi birine sağduyu, hangisine merhamet, hangisine eşitlik, hangisine özgürlük, hangisine adalet, hangisine muhakeme gerek; herkes kendini içten içe biliyor. Arada bir durup hatırlamak, iyi geliyor.

Yol her daim önümüzde ikiye ayrılıyor. Hayatta olmak müthiş bir deneyim. Sorumluluklarıyla birlikte geliyor. Üstlenirsek ne yöne, üstlenmezsek ne yöne gideceğimizi, geçmiş bize öğretiyor. Üstlenip üstlenmeyeceğimize, bugünkü vicdanımız karar veriyor. Bugün, yersiz bağırان vicdanımız, yarının kararlarını belirliyor.

Peki bunun, içinde bulunduğumuz zamanla ne ilgisi var? Hiç!

ÇOCUĞUNU DÜRBÜNLE İZLEYEN ADAM

alpay
erdem

ALPAY ERDEM

KEDİ

Kedi ilginç hayvan. Lazer'den hemen sıkılıyor, lazer kalemi'yle oynamaya başlıyor. Sonra

ondan da sıkılıyor, başka bir şeyle oynamaya başlıyor. Geçenlerde de bir arkadaşım anlattı. Bunun bir arkadaşısını evde yiyor, daha sonra da dur diyor suyunu akıtayım dedinin. Güzelce tutuyor kedisini, yukarıdan aşağı doğru da diğer eliyle kedinin sularını süzüyor. Sona geldiğinde zemine sularla birlikte kaka da düşüyor. Bir de geçenlerde çok acayip bir şey yaşadım. Havaların en bozduğu dönemde, bu sene de bu havalar nebozdu, çatımızda bir kedi gördüm ben. Önememedim. Soğuktan korunmak için apartman içine girmiş, oradan da çatıya çıkmış, kendiliğinden iner diye düşündüm. Bu olaydan üç gün sonra evde Özlem'im seslendi içinden. Alpay'ım dedi, yukarıda bir kedi var galiba. Nasil ya dedim, gitmemiş mi, çatıda mı kalmış, üç gün önce de oradaydı dedim. Üç gündür aç o zaman dedi. Maalesef büyük ihtimalle öyle dedi. Aşağıdan pencereden baktık, yukarıdan bize bakıyor. Mişvilyor. Hali harap. Hastalanmış bir de, burnu da akıyor. Hemen yukarı çıktım. Benim yukarıda kullandığım küçük bir banyo var. Oranın da küçük bir penceresi var. O pencere biraz kedi maması koydum. Aslında amacım hemen içeriye alıp karnını doyurup sokağa salmaktı. Hemen geldi, mamayı yedi, ama i-h, içeriye kesinlikle girmiyor. İçeriye de yem koyuyorum. Ben varken kesinlikle girmiyor, ben yokken ise hop içeride belli ki. Dönüyorum mamaları yemiş. Banyoyu boşalttım. Burası onun yeri olsun madem şimdilik dedi. Daha sonra aklıma yöneticili dedi. Kedi kafesini aldım elime, yöneticinin zilini çaldım. Dedim durumlar böyleken böyle, çıksak yukarıya da kediyi bir şekilde yakalasak ya dedim. Hayvan eziyet çekiyor yukarıda dedim. Bende anahtar yok, Yılmaz bey akşama gelir, onunla da bir konuşalım dedi. Yılmaz bey apartman görevlisi. Akşam oldu, Yılmaz bey geldi. Nasıl çıkmış olabilir ki yukarıya dedi. Çıkacak yeri yok çünkü dedi. Dedim valla ben bilemeyeceğim. Allah Allaa,

Hanım bizim avluvakumru konmuş... Ah ne severim kumruyu... O mütevazı halleri hep beni kendisine zebun etmiştir, o olmuştur... Kuş değil, balı bök... Bak ispinozgillerden de isketi böyledir... Güvercin familyasından kumru neyse, ötücü güçsüz guşlardan da isketi o... Aynı severim...

Hanım şimdi de avluva güvercin familyasından güvercin konmuş, o olmuştur... Şimdi güvercin deyip de geçmiyeyim, bunun bir türlü çeşidi var... Ne bileyim, bu posta güvercini galiba... Seçebildiği kadariyle... Çoki yi yavru baklar, bir de bu özellikleri vardır bu kuşların... Aynı sevilirler camiada...

Söyle bi gökyüzüne bakayım dedim, şimdi de ne görüyem... Kumruyu uçarken mi görüyem, o mu olsun, o olsun o zaman... Uçarken de aynı güzel... Poz verir gibi hep... Kumruona baktığımızı bilir hanım... Bu kuşlar böyledir... Vücut dillerini ona göre ayarlarlar, akıl dirlar... Şu güzelliği bi baksan ya, ah...

Biraz da şöyle bi çevremize bakalım... Çocuk, çocuk dünyamızı unuttuk ya... Yemin ediyorum bak... Gözümeye yapıştı artık bu dürbün yüzümde iz bıraktı, o oldu... Yoldagören bakıyo, sonra bi daha bakıyo... "Noolmuş bu adamınıyüzüne böyle" diyorlar, resmen hüznüleniyorum hanım...

Vay be, İstanbul silieti resmen ne hale gelmiş... Eskiden minarelercamilerdi ya dahaçok silüet, gökdelenler hepisini yutmuş, o olmuştur... Mahallelerde, sokakalarında kalmıştı bazı seyler... Vay be... Ne bileyim, bilemiyorum da bi yandan... Kimleryasıyorlarmademesela, düğündükçe bilemiyorum...

Gele gele yine geldim Galata Kulesi'ne, o oldu... Bir kusun peşinden bütün İstanbulu şöyle bi seyreyledim o oldu... Şehre şöyle bir bakmayalı da yıllar olmuş... Çocuktan kafamızı kaldıramadık ki... Bu arada Galata Kulesi'ne de bir kez bile girmedim ya, ne bileyim içimden gelmedi... Olmayınca da olmuştur...

Hanım, "bizim çocuk ne yapıyor bu arada" diye merak ettiysen söyleyim, yazı-tura çalıyo... Yine boşışler peşinde... Bi de yanbanun nesini çalışıyosun... Yayı gelir ya tura... Bunun önüne geçemezsin... İlkatış olsa da aynı, sabaha kadar çalısan da sonuç hep aynı... Bunun neyine çalışıyosun...

Hanım bizim çocuk şimdi de, tam kafaya taşatmalık taş buldu, onu öyle fırtırtına sile sile pürüzleştiriyor, onu parlak taş yapmaya çalışıyo... Attı mı yarsın kafayı diye... Biz nerde yanlış yaptık diyem ama çok da yüklemek de istemiyorum şahsıma... Şahsımız hiç üzülmesin...

Aha, şimdi de nefesini tutarak göbeğini şişiriyor... Hanım bi şey söyleyim mi, biraz ben bunaldım galiba artık... Bi dişe dokunur bi şey yap be evladım... Ha benim evladım... Ne bileyim, bilemedim de bi yandan... Sanırım asıam ben artık dürbünümü duvara, o okucak... İnsanhüznüleniyo çünküartık...

tamam da nasıl çıkmış olabilir diye bir daha sordu. Dedim ben bilemeyeceğim ama. Tamam da nasıl çıkmış olabilir diye bir daha sorunca nefesimi tuttum, tam kediye sorun diyeceğim, yönetici bir şey dedi, olay öyle kapandı. Olay gerçekten kapandı ama. Nasıl oldu bilmiyorum ama olay tamamen kapandı. Yılmaz bey evine gitti. Yönetici kapısını kapattı, ben elimde kedi kafesiyle kalakaldım öyle. Bu arada kalakalmak ne komik bir fiildir. Kalakaldım öyle. Eve girdim. Zaten kedi korkar belki aşığı attırdı, o tam bir felaket olurdu diyerek kendimi avuttum. Bir yerde de gerçekten olabildi böyle bir şey. Çünkü öyle bir kedi ki, kendisini asla sevdirmiyor. Zaten sevdirse hemen alacağım içeri. O küçük pencereden elimi uzatıyorum başına doğru, arkadaş bir dokundurt ya, hemen bir kaçmalar, hemen bir geri çekilmeler. Kedinin bir de böyle bir tarafı var. Kendisine iyilik yapacak insanı bilmeyor. Geçen sene de beni görür görmeyiz diye arabanın altına kaçan yavru kediye az mı uğraşmıştım. Halbuki yakalasaydım ben bakacaktım kendisine. Uğraştığımla kaldım. Asla yakalayamadım, her gün gittim bölgesine, elim boş döndüm. Ne diyordum. Öyle pencereden besliyordum kediyi. Islak mamalar, tavuklar. Zaten pencereyi bir açıyorum, orada. Hep orada. Sürekli beni bekliyor. Hastalığı da biraz daha iyi olur gibi oldu. Burnu daha az akmaya başladı. Resmen biz olmasak ölüp gidecekti işte. Günler günleri kovalıyor, kedimiz bir türlü içeri girmiyordu. En sonunda tuzak kurmaya karar verdim. Pencereye ip bağladım, ipin ucuna da banyonun içine doğru tavuk budu bağladım. Budu çekilince, dolayısıyla pencere üzerine kapanacaktı. Bir süre sonra yukarıya bir çıktım, budu almış, pencereyi de dışarıdan kapatmış. Oha, süper zeki bir kediye karşı karşıyayım. Dedim bu böyle olmayacak, ben yine ipi bağlayayım, ama ipin kontrolü de bende olsun, kedi banyoya girince ben ipi çekeyim, pencere de üzerine kapansın. Çıktım yukarıya. Düzenegi kurdum. Yere ıslak mama koydum, geceydi banyonun ışığını açtım, kapıyı hafif aralık bıraktım, holün ışığını da kapattım, ipin ucu elimde, oturdum sandalyeye, çayım da elimde, beklemeye başladım. Sessizlikten ölceğim ama. Hissederse girmiyor içeriye. Bayağı bir zaman geçti. Kupa çayımın sonlarına doğru geldim, bir yandan da tam ümidi kesmişken içeride bir kuyruk gibi bir şey gördüm. Önce yavaş yavaş, sonra tadında bir hızla ipi çekerek pencereyi kedinin üzerine kapattım. Daha sonra da önce evin içinde, sonra apartman içinde yönlendire yönlendire nihayet özgürlüğüne kavuşturabildim hayvanı. Arkasına bile bakmadan gitti. Bir sağ ol moruk bile demedi. Kedi işte.

Deep Purple - Smoke On The Water

Bir yangınla şekillenen müzik tarihi

BARIŞ AKPOLAT

Dünyanın gelmiş geçmiş en fazla bilinen rock şarkılarından 'Smoke On The Water' in hikâyesi, bir meşale yüzünden felakatin ucundan dönen bir konser yangınına anlatır.

Gitar çalmaya başlayan her rockçı genç 1972 tarihli bu şarkının gitar riff'ini mutlaka bir kez öğrenmeye çalışmıştır herhalde.

Deep Purple'in Machine Head albümünde yer alan bu efsane şarkının yazıldığından bu yana konser salonlarında, stadyumlarda belki on binlerce kez tekrarlanan nakaratı me anlatıyordu peki?

"Smoke on the water, fire in the sky" yani "Suyun üstündeki duman, gökyüzündeki ateş" derken ne demek istemişlerdi? Uyuşturucudan filan mı bahsediyorlardı?

Hiç alakası bile yok.

Müzik tarihinin en uçuk ve en yetenekli müzisyenlerinden Frank Zappa konseri sırasında çıkan bu yangına şahit olanların arasındaydı Deep Purple üyeleri.

Dünyanın en köklü festivallerinden olan Montrö Caz Festivali, İsviçre'de Cenevre Gölü'nün hemen yanında gerçekleştirilir. Arkasında müthiş bir dağ manzarası vardır ve burada sahneye çıkan isimleri saysak buradan İsviçre'ye yol olur.

Zappa, Smoke On The Water'a konu olan bu 1971 konserini albümü olarak yayınlamak için kaydediyordu fakat bir seyircinin yaktığı meşale işleri karıştırdı. Hani bizim futbol maçlarında yakılan meşaleler var ya işte onlardan.

Deep Purple üyeleri Montrö kumarhanesindeki bu yangını sahnenin tam karşısındaki otel odalarından dehşetle izledi.

Ve rock tarihini değiştiren bu muhteşem şarkıyı yazdı.

Grup üyeleri, otel odalarından Cenevre gölünün üstünü kaplayan dumanı ve gökyüzüne yükselen alevleri canlı canlı izledi. Şarkı, Zappa konserindeki bu meşhur yangından bir yıl sonra yayımlandı.

Bu arada merak edenler için söyleyelim. Yangından kimse zarar görmedi.

Festivalin kurucusu Claude Nobs herkesin kurtulmasında büyük rol oynadı. Hatta Deep Purple şarkıda "Funky Claude bir içeri bir dışarı koşturup çocukları ortamdan uzaklaştırıyordu" diyerek kendisine bir selam da çakmayı ihmal etmedi.

Grup o konsere gitmeseydi biz bu şarkıyı asla duymayacaktık...

ÖZGE DOĞAN

Delete: Yaşa ve sil

Birbirinin yüzüne baka baka, öpe koklaya, katarsis gecelerindeki büyütlü sözler eşliğinde, "dostumsun, canımsın, sevdiğimsin, aşkımsın, kardeşimsin" diye diye nasıl da seviyorsunuz birbirinizi. Ertesi güne kalmayacak, tek bir tuşla beynin unutacak her şeyi. Tek bir tuş: Delete...

Bu muaydu yaşatılmak istenen?

Sevmeyen, sevmeyi bilmeyen bir insanlık yaratmak mı? O zaman başarılı olamayacaksınız...

Sevmeyen sevimlilerin sayısını, işinizi yürütmek için taktığınız maskelerin çeşidi arttı. Rakıda suyunuz, ruhunuzda hevesiniz, hayatınızda renk kaçtı. Süsleyip püsleyip vitrine koydunuz kendinizi sonra geçtiniz karşısına izlediniz eserinizi; size göre en yapay; en güzelidir, elbette... Nasıl, güzel misiniz, peki ya iyi?

Haberleri izlemek ne mümkün! İzlediğiniz gerilim filminden tuhaf bir sahne değil, yaşamınızın kendisi. Onun hayatı değil,

artık seyrettiğiniz sizin hayatınız. Hani eskiden "bize uğramaz dediniz" ya da "biz öyle mi yaşıyoruz ki başımıza bu gelsin" diyebileceğiniz, bencil söylemlerinizi bile kalmadı. Evet bu sizin yaşamınız. Nasıl güzel kalmadı, peki ya iyi?

Çığlık çığlığa bir deprem korkusu, sel felaketi, savaşta yanmış insan kokusu, kabusundan uyanamayan bir çocuk feryadı, yoksullukla boğuşan bir erkek eli, tacize uğramış bir kadın... Artık bunlar sizin ruhunuzun bütünü... Başrolü siz mi oynuyorsunuz kendi hayatınızda ya da oynayan mı var hayatlarınızla... Bu kâbusta gülebilir mi insan? Güler elbette, sahteliğe buluşma yeter. Utanır olduk gülmekten bile. İstensen bu muaydu peki? "Beteri var sus" diyen bir ses kulaklarımda...

Bilmiyor musun sevmeyi, gülmeyi, mutlu olmayı... Bilmiyorsunuz elbette! Beyninizi kandırarak için yaptığınız suni aktivite aşk yalanınız. Tatlandırıcı bir nevi. Gerçeğin kötü bir kopyası bile değil hayatınızdaki insan, çünkü o da plastik artık sizin gibi. Birbirinin yüzüne baka baka, öpe koklaya, katarsis gecelerindeki büyütlü sözleri söyleye

söyleye, "dostumsun, canımsın, sevdiğimsin, ortağımın, kardeşimsin, aşkımsın" diye diye nasıl da seviyorsunuz birbirinizi. Sabaha kalmayacak, tek bir tuşla beyni silecek her şeyi. Tek bir tuş: Delete...

Haberler kötü, insanlar kötü sen neredesin peki insan... Kendini koruyabilirdi mi bu vahim eserden. Ya da kolayına kaçıp "düzen bu" mu dedin ağzındaki büyük lokmayla. Kolay her zaman rahattır, ondandır içindeki yalnızlık duygusu, ondan olan biteni algılayamama yetindeki zayıflık. Yaşamın sanal da sen ötesini geçip tek bir tuşla yaşar olmuştun. Tuşunun adı: Delete. Yaşam Felsefesi: yaşa ve sil...

İnan insan, içimizde hâlâ bir ağaç var. O ağaca su verenler, başka tohumlar ekenler, birbirine gülümseyenler, dünü unutmayanlar, aşkı heyecanla karıştırmayanlar yani kısacası pratikleşmemiş olanlar ama senin gibi olanlarla birlikte yaşadığını bilenler var. Kısacası genele uymayıp bir oyunun parçası olmayı reddetmiş, gülen hatta kahkaha atan insanlar var. O halde ne duruyorsun büyüt içindeki ağacı ve sev, çıkarsızca sev. Böyle daha özgür, daha güzel, daha iyi değil misin?

Yaşamın sanal da sen ötesini geçip tek bir tuşla yaşar olmuştun. Tuşunun adı: Delete. Yaşam Felsefesi: yaşa ve sil...

Bir ajandam olsa üzerinde bugün Ayşe Hanım'a gideceğim yazılı olurdu. Pazartesi gününe yazılmış, renkli bir kalemlle de yuvartak içine alınmış "Ayşe Hanım" yazısını düşünüp gülümsüyorum. Bizim işlerde olmaz böyle renkli kalemler, ajandalar. Benim en renkli eşyam toz bezleri. Toz bezinin toz pembeyi andıran bir söyleniş var, hafif sesli tekrar ediyor: Toz pembe. Yanından geçtiğim elleri ceplerinde, soğuktan iki büklüm olmuş yürüyen adam kafasını bir anlığına benden yana çeviriyor. On yıldır yürüyorum ben bu yolu, daha şöyle ağzı tadıyla büklülp yürüdüğüm olmamıştır. Üşümez miyim? Elbette üşürüm de nalanmak gibi gelir öyle eller cepte falan. Hem ben yazın kırk derece sıcaklığında da balkon yıkar, cam silerim, kışın donduran ayazında da. Üşümek lüks bana yani.

Ayşe Hanım evde yok, bendeki yedek anahtarla giriyorum evine. Ev sıcak, açmış gitmiş kaloriferi. Bir koşu mutfağa gidip çayın süyunu koyuyorum, o kaynayana kadar salonun balkonunu yıkarım. Bitince çayı demler, çay demini alması da salonun süpürgesini yapıveririm. Süpürge işi bitince de siyah mutfak dolaplarının içi tısrına bakıp demli çayımı içerim. El izi yapıyor o kapaklar gerçi, hiç sevmiyorum. Hülâya Hanım'ın ne güzel, tek bir hamlede silip geçiyor. Ayşe Hanım'a söylemeli, bunları değiştirsin. Para çok nasılsa, akına yattı mı söker atarvala.

Bir anahtar sesile sığıyorum. "Kim o?" diye içeriye sesleniyorum, cevap yok. Kalkıp bakıyorum, Ayşe Hanım'ın kocası, ne demeye gelmiş ki bu saatte? Pek de sinirlî adam. Ayşe Hanım nazik kadın, ne bulmuş bu adamda? Para tabi ya, parası olmasa yüzüne bakılır mı mendeburun. Aman çayına bakayım ben, markası ne ki, pek de güzel demlenmiş. Haluk Bey yatak odasından bir şeyler alıyor, kafamı göz bir uzatıp bakıyorum ama ne almış göremiyorum. Çıksın da işime bakayım, o varken ayakaltında dolaşmayayım. Gidiyor; gider gitmez salonu tamamlayıp yatak odasına geçiyorum. Şöyle bir evim olsa. Ay eksik kalsın böyle. Arada üç beş kuruş arıyırıyor bir köşeye, belki bir gün iki göz odayı "bizim ev"

biliriz. Anam da böyle diye diye göçtü gitti. Anam aklıma gelince sıkılırıyordum. Kalkıp bir çay koyayım, çay iyi gelir şimdi bana.

Tekrar yatak odasına döndüğümde komodinin üstünde ikiye katlı, Ayşe Hanım'ın takı kutusuna yaslanmış bir kâğıt görüyorum. Filmlerde oluyor böyle bırakılmış mektuplar. İyi bir şey yazdığını görmedim hiç. Açıp okusam mı? Okuyayım, ne olacak? Alıp okuyorum. Okumaz olaydım, eyvah eyvah! Bırakıp gitmiş Ayşe Hanım'la. İnsan böyle notla mı ayrılır? Bu zenginler de bir garip, onlar da konuşarak anlaşamayacaksa biz ne yapalım? Benim adam yine iyi, neler var. Zeynep'in kocası ne semek saymak bilir ne konuşmak, döver durur kızcağızı. Yine de koca diye başında tutar, ben olsam çoktan koymuştum kapının önüne. Hem böyle el kapılarında canım çıkacak hem de evde adamdan dayak yiyeceğim. Varsın olmasın.

Ayşe Hanım'la alakası yokmuş, olmaz tabii. Bir türlü mutlu olamıyormuş, laflara bak! Şu zenginliğin içinde de mutlu olunmuyor sa vay bizim halimize. Biz böyle yaşasak, vallahı de billaahi de çok mutlu olurduk. Daha ne ister canları bilmem. Ayşe Hanım eve gelip okuyacak şimdi şu yazılanları. Ağlar mı ki? Ağlar elbet ya, kadın ne de olsa. Hiçbir şeyden ağlamasa yediremez kendine terk edilme, oturun sinirinden ağlar. Bir çay daha koyayım bari.

Banyonun küvetini yıkıyorum, garip bir küvet, altından su fıkrırtıp masaj yapıyormuş, Ayşe Hanım bir fecasında "merak ettiysen gir bir yıkan işin bitince" demişti, ne işim olur el alemin banyosunda, Vedat duyarsa canıma okur. Sessizdir iyidir hoştur ama o kadar da değil. Vedat'la girsek şöyle yanyana, filmlerde şarap içip köpüklerin arasında oynasaydılar ya hani, öyle işte. Acaba Ayşe Hanım'la Haluk

Bey de birlikte girmiş midir bu küvete? Sıcak bastı bir anda; ne yersiz şeyler düşünüyorum yarabbi! O sırada bir anahtar sesi geliyor yine, Ayşe Hanım mı acaba? Tüh ben evde olmasaydım da öyle bulsaydı yazılır. Şimdi çekinir belki benden, bağırıp ağlayacak. Dik durur bunların başlarıne güne karşı. Hele temizlikçi kadının yanında ağlayacak, yok ağlamaz. Tüh tüh, işim bitti deyip hemen çıksam? Bu sefer de yarım iş kaldı deyip kızar mı ki? Ya mektubu okuduğumun apar topar gidişinden anlar da bir daha çağırmazsa beni? En iyisi duymamış gibi yapıp işime devam edeyim. Çayın da altını yıkadım, kaynayıp duracak şimdi, suyu bitmesene bari.

Biraz daha banyoda oyalanıyordum ama çamaşır süyunun kokusundan başımdönüyor. Kendimi mutfaka atıyorum. Çayın suyu bitmemiş, bir bardak daha dolduruyorum, çıkmadan içeyim. Merak da ediyorum kim gelmiş, Ayşe Hanım'ın sesini duymaya çalışıyorum. Gitti mi acaba? Tabii ya, mektubu aldı, okudu, çıktı gitti demek. Arkasından gidecek, evine döne diyecek. Ben olsam öyle yapardım, Zeynep yapar. Ayşe Hanım da peşinden gitmesene keşke; güzel kadın, varlıklı da, bu suratınsı ne demeye çekecek? Haluk Bey'i görüyorum, yatak odasından çıkıyor. Telaşlı bir hali var, koridor da karşılaşıyoruz. Hoş geldiniz, diyor. Cevap vermedim diyor, kapı sertçe kapanıyor arkasından.

Yatak odasına gidip bakıyorum. Mektup yerinde yok. Gelip aldı, pişman oldu demek. Olur tabii, Ayşe Hanım'ın da iyisini mi bulacak!

Kapı sesini duyuyorum, bir suç işlediğim gibi irkilerek koşuyorum kapıya. Ayşe Hanım gelmiş, gülerек karşılıyorum;

"Hoş geldiniz, nasılsınız?"

Ayşe Hanım anlatmaya başlıyor, iş gücüne... Öylece bakıyorum ağzına, bugün terk edildiğini de yeniden barıştığını da hiç bilmiyor diye düşünüyorum.

Her gün Haluk Bey aklında defalarca terk edip duruyor Ayşe Hanım'ı demek. Bunu bilmesi gerekmez mi Ayşe Hanım'ın? Ama diyeyim, bana mı düşer hiç bildirmek, tut kızım Feride dilini, sana ne!

Ayşe Hanım eğilip market torbalarını birinden bir paket trenliki tozu bezi çıkarıyor; "Eskiyenleri atarın bir sonraki gelişinde" diyor. Teşekkür ederken güliyorum. Param alıp çıkıyorum. Hayalimdeki ajandada Ayşe Hanım'ın yanına bir tik atıyorum, toz pembe bir kalemlle...

Ayşe Hanım anlatmaya başlıyor, iş gücüne... Öylece bakıyorum ağzına, bugün terk edildiğini de yeniden barıştığını da hiç bilmiyor diye düşünüyorum.

sizin bevilunuz

Ahmet abi, güzelim, bir mendil niye kanar
Dış değil, tınak değil, bir mendil niye kanar
Mendilimde kan sesleri.
Edip Cansever

Baba,

Mektup elinize geçmiş olduğu zaman aranızdan ayrılmış bulunuyorum. Ben ne kadar üzülmemin dersem yine de üzüleceğinizi biliyorum. Fakat bu durumu metanetle karşılamamı istiyorum. İnsanlar doğar, büyür, yaşar, ölürler, önemli olan çok yaşamak değil yaşadığı süre içinde fazla şeyler yapabilmektir. Bu nedenle ben erken gitmeyi normal karşılıyorum ve kaldı ki benden evvel giden arkadaşlarım hiçbir zaman ölüm karşısında tereddüt etmemişlerdir. Benim de düşmeyeceğimden şüphen olmasın. Oğlun ölüm karşısında aciz ve çaresiz kalmış değildir, o bu yola bilerek girdi ve sonunun da bu olduğunu biliyordu. Seninle düşüncelerimiz ayrı ama beni anlayacağını tahmin ediyorum. Sadece senin değil Türkiye'de yaşayan Kürt ve Türk halklarının da anlayacağını inanıyorum. Cenazem için avukatlarıma gerekli talimatı verdim. Ayrıca savcıya da bildireceğim, Ankara'da 1969'da ölen arkadaşım Taylan Özgür'ün yanına gömülmek istiyorum. Onun için cenazemi İstanbul'a götürmeye kalkmam. Annemi teselli etmek sana düşüyor, kitaplarımı küçük kardeşime bırakıyorum, kendisine özellikle tembih et, onun bilim adamı olmasını istiyorum; bilimle uğraşsın ve unutmasın ki bilimle uğraşmak da bir yerde insanlığa hizmettir. Son anda yaptıklarımın en ufak bir pişmanlık duymadığımı belirtir, seni, annemi, abimi, ve kardeşimi devrimciliğimin olanca ateşi ile kucaklarım.

Hatıralar
benim için
elbiselerden
daha
değerli.

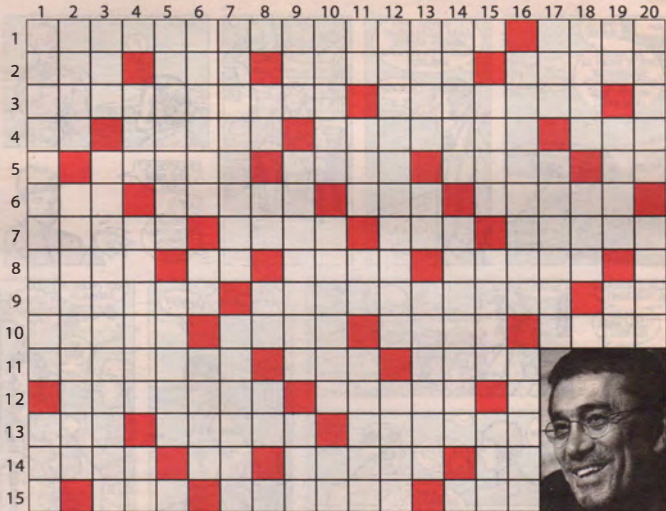
anne frank

- İmtiyaz Sahibi: Birgün Yayıncılık ve İletişim Tic. A.Ş. adına İbrahim Aydın
- Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Sefer Selçuk Özбек
- Yayın Kurulu: Önder Abay, Barış İnec
- Edebiyat Danışmanı: Haydar Ergülen
- Editörler: Burak Abatay, Mustafa Kömür
- Sokak Ekibi: Can Binalı Aydın, Öner Tuncay, Sevin Kalkan, Merve Bavra, Gürem Çelik, İmeral Çinar
- Reklam ve İletişim: bavulreklam@birgun.net, bavul@birgun.net
- Kapak İllüstrasyon: Ekin Başak Akgül
- Grafik Tasarım: Barış Can Sarıtaş
- İletişim: 0546 2883328 - iletisim@bavuldergisi.com - bavul@birgun.net
- www.bavuldukkan.com
- Adres: Gülbahar Mahallesi, Avni Dilligil Sokak, Özden Apartmanı, No: 14/3 Medvediköy/Siğir İstanbul
- Baskı: UNİPRINT Basım Sanayi ve Tic. A.Ş.
- Adres: Ömerli Mah. Hadimköy - İstanbul Cad. No.159
- Hadimköy Arnavutköy 34555 İstanbul / TÜRKİYE
- Tel: +90 212 798 2840 / Faks: +90 212 798 2063 - www.wapa.com.tr
- Genel Dağıtım: Turkuvaaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
- ISSN: 2149-8113 Aylık yaygın süreli yayındır.

Bavul Bulmaca

Çözümü sizinbavulunuz@gmail.com adresine gönderenler arasında
yapılacak çekilişte kazanana bez çanta, rozet ve kitap hediye...

Hazırlayan: İlker Mumcuoğlu

SOLDAN SAĞA

1. Resimdeki sinema yönetmeni - Nafi Ayvazı'nın ödüllü kısa filmi. 2. Voznesenski'nin bir şiir kitabı - "...Gardner" (Çıplak Ayaklı Kontes) - "...Gray"ın Portresi" (Oscar Wilde'in romanı) - Çoğul olmayan. 3. Kabadayı, Hakkarı'da Bir Mevsim ve Akrebin Yolculuğu adlı filmlerde de oynayan, sinema ve tiyatro oyuncusu - Çorak Ülke adlı yapıyla tanınan, Amerika doğumlu, İngiliz şair, oyun yazarı ve edebiyat eleştirmeni. 4. Öğle Rakıları adlı şiir kitabı da olan şair ve gazeteciyi simgeleyen harfler - Engel - "Elsa ..." (Louis Aragon'un eşi, Lili Briq'in kardeşi olan, Gün Doğarken Bülbül Susar adlı yapıyla tanınan yazar, çevirmen) - "...Anderson" (Jethro Tull'un şarkıcısı, söz yazarı, gitaristi, flütçüsü). 5. Güzel bir Paris Combo şarkısı - Steven Spielberg'in bir filmi - "...İlyasoğlu" (Ben Leyla Gencer adlı kitabı da yazan müzik eleştirmeni, yazar) - İki anlamı veren örnek. 6. ABD Profesyonel Basketbol Lig - İki tarafı açgözlü geniş kent yolu - Britanya yayın kuruluşu - İvedi. 7. "Sezgin ..." (Tarkan'ın çizeri) - ABD Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi - Bir papağan türü - "Orhan ..." (Oyun yazarı). 8. Cereyan - Spielberg'in bir bilimkurgu filmi - Siirt'in bir ilçesi - "...Koper" (Anayurt Otel filminin Zebecet'i). 9. Dört tek-erleklilik, yaylı, üstü kapalı araba - Georges Perec'in bir romanı - Kenar süsü. 10. Jüpiter'in bir uydu - "...Batur" (Şair) - Yöntemine uygun sarılımsı halat yumağı - "Korkunc ..." (Ayzengayn filmi). 11. Osmanlı döneminde padişahlar ve ailesi tarafından yaptırılan camilere verilen ad - Rutubet - Büyük sıçan. 12. Ana maddesi pikrit asit olan patlayıcı madde - Hollanda'da yaşayan, Türk asıllı ünlü şarkıcı. 13. "...Brynnar" (Kral ve Ben adlı filmiyle tanınan aktör) - Nijerya'nın en büyük kent ve eski başkenti - Vizyona greek filme merak uyandırmak için hazırlanan kısa tanıtım filmi. 14. Nazım Hikmet'in bir oyunu - Destina şiirinde de yaratılan şairi simgeleyen harfler - Kürtçe kuş yuvası - Bir nota. 15. Rachid Taha'nın yaptığı müzik türü - Ayvansaray Surları'nın dibinde bulunan eski Bizans zindanları - Gökteki Ay.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Sapık adlı filmde, Anthony Perkins'in canlandırdığı karakter - Çin düşüncesinde dışi ilke. 2. Resimdeki yönetmenin bir filmi - Kayakeleri. 3. Nazım Hikmet'in soyadı - Mazhar Alanson'un bir şarkısı. 4. Divit, yazı hokkası - Deniz generali - Kar romanındaki temel tip 5. "Aslan ..." (Bir Zeki-Metin filmi) - Cani. 6. Anton Çehov'un ilk oyunu - Sümer su tanrısı - Kendisine inanılan kimse. 7. Jorge Luis Borges'in yapıtlarındaki temel izleklerden birisi - Bulmaca. 8. Arap alfabesinde ikinci harf - Olumsuzluk veren bir örnek - Birleşmiş Milletler (Kısa) - "Hands ...Myself" (Selena Gomez şarkısı). 9. Taw, davranış - "...Turan" (Türkücü) - Elvis Castello şarkısı. 10. "...Maltese" (Hugo Pratt'in yarattığı çizgi roman) - Bir tür sedef - İlaç. 11. Koca - "...Lowe" (Aktör) - Bir Doğu Karadeniz ünlemi - Divan edebiyatında, kasidenin ya da gazelin ilk beyti. 12. Turgay Fişekçi'nin bir şiir kitabı - "...Çelik" (Sinema yönetmeni). 13. Göşokemendi - Kromun simgesi - Eksik. 14. Bir tür gemi halkası - Milos Forman'ın bir filmi. 15. Bulgaristan parası - Sibel Alaş şarkısı - Bir göz rengi. 16. Peru ve Bolivia arasında yer alan, Güney Amerika'nın en büyük tatlı su gölü - "Ercişli ..." (17. Yüzyıl ilk yarısında yaşamış olan halk şairi). 17. "...Ferre" (Anarşist görüşlü Fransız şansoncu) - Enel Hak dediği için, 15. Yüzyılda, Halep'te derisi yüzölçümü öldürülen tasavvuf şairi. 18. Asalak - "...It Be" (Beatles şarkısı). 19. Bir bağlaç - Stanislaw Lem'in bir romanı - Şart eki. 20. Anna Vissi şarkısı - Şair Özdemir Asaf'ın soyadı.

Sayı: 43
Bavul Bulmaca
Çözümleri

SOLDANSAĞA

1. Çiğero-Esami-Arabesk. 2. Akova-Oker-Nureyev. 3. Lar-Melisa Sözen-Beka. 4. Irabilim-Genus-Metal. 5. Kukumav-Kömün-Tik-Mö. 6. Us-Za-Eleni-Elem-Kil. 7. Şut-Loren-Roro-

Avenü. 8. Un eler-Otlar-Perişey. 9. Unikorn-Eminem-Tito. 10. Üçok-Üre-Amigo-Anaför. 11. Muris-Yaz-Şu-Ateşi-Ateşi-Eti. 12. Oturum-Mi-Efes. 15. Monet-Solaris-Na.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Çalığışu-Ümidim. 2. İkarus'un Uçuşu. 3. Çorak-Tenor-Don. 4. Ev-6. Ela-Öros-Mer. 7. Oliver-Rüya-Us. 8. Ekim-Leon-Alamo. 9. Ses-Kent-

Azat. 10. Aragon-Lem-Nema. 11. Semiramis-Şir. 12. İnönü-Origami. 13. Uzun-Nova-Es. 14. Ares-Lope-Alef. 15. Ren-Te-Emaneten. 16. Ay-Mimar-Nakisa. 17. Bebek-Vita. 18. Evet-Keşif. 19. Kamineto. 20. Kral Ölüyor.

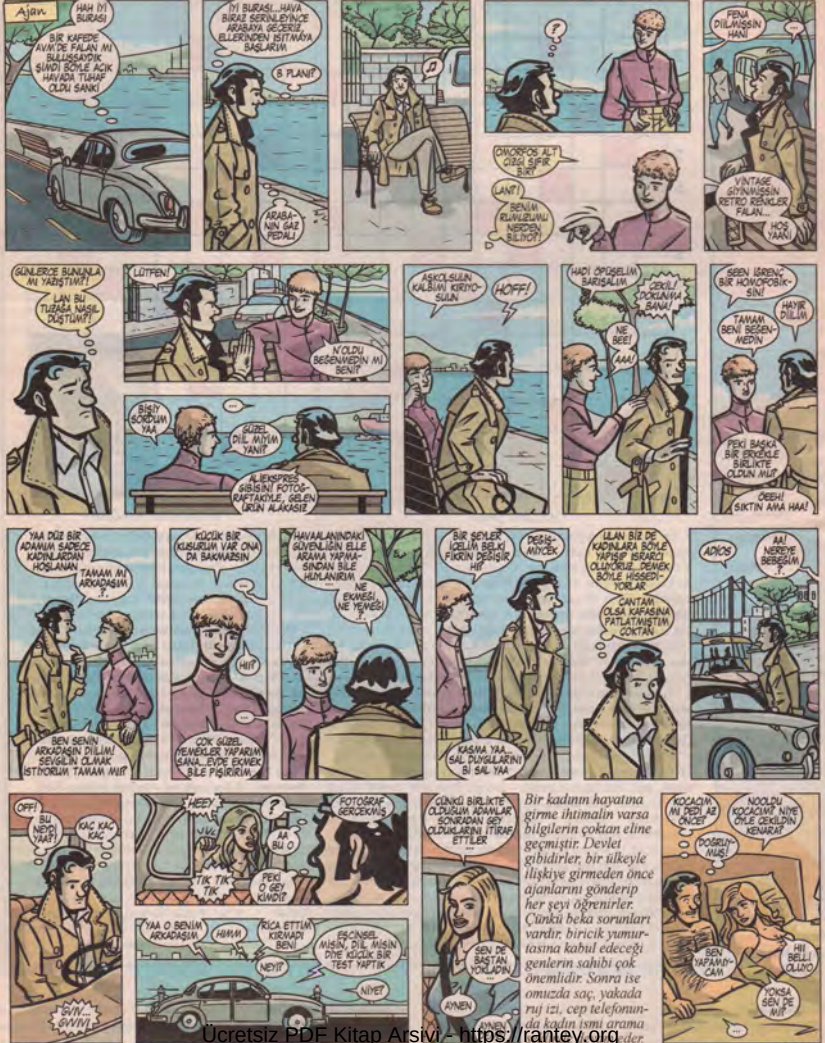
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteoy.org>

OTIYABI

Yılmaz Aslantürk

BAVUL

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org>